

Europeiska unionens officiella tidning

C 305

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtionde årgången

15 december 2007

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

III Förberedande rättsakter

REGIONKOMMITTÉN

71:e plenarsessionen den 10–11 oktober 2007

2007/C 305/01	Yttrande från Regionkommittén om "Energipaketet"	1
2007/C 305/02	Yttrande från Regionkommittén om — "Årsrapport från de sex europeiska samordnarna om utvecklingen av TEN-T" och — "De transeuropeiska näten: mot en integrerad strategi" — "Utvidgning av de viktigaste transeuropeiska transportlederna"	6
2007/C 305/03	Yttrande från Regionkommittén om "De europeiska flygplatsernas framtid"	11
2007/C 305/04	Yttrande från Regionkommittén om "Att begränsa den globala klimatförändringen till 2 grader Celsius" och "Att inkludera luftfarten i systemet för handel med utsläppsrätter"	15
2007/C 305/05	Yttrande från Regionkommittén om "Lokal och regional förvaltning i Ukraina och fördjupat samarbete mellan EU och Ukraina"	20
2007/C 305/06	Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska området för forskningsverksamhet – Nya utsikter"	25
2007/C 305/07	Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Framgångsfaktorer för att förutse omstruktureringar i städer och regioner och ge stöd i samband med dem"	30
2007/C 305/08	Yttrande från Regionkommittén om "Paketet bättre lagstiftning 2005 och 2006"	38
2007/C 305/09	Yttrande från Regionkommittén om "Tillämpning av den övergripande strategin för migration på Europeiska Unionens södra sjögränser och på Europeiska Unionens östra och sydöstra grannregioner"	43

SV

Informationsnummer

Innehållsförteckning (fortsättning)

Sida

2007/C 305/10

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Invandrarkvinnor i Europeiska Unionen" 48

2007/C 305/11

Yttrande från Regionkommittén om "Lika möjligheter och idrott" 53

III

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

71:e PLENARSESSIONEN DEN 10–11 OKTOBER 2007

Yttrande från Regionkommittén om "Energipaketet"

(2007/C 305/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK pekar på att de lokala och regionala myndigheternas bidrag till de europeiska initiativen är av avgörande betydelse. Europeisk rätt omsätts på lokal och regional nivå i praktiken. De ansvariga på plats och medborgarna har till uppgift att faktiskt och på ett hållbart sätt påverka energiförbrukningen med sitt beteende.
- ReK anser att energipolitiken och klimatskyddspolitiken står i nära samband med och måste stämmas av mot varandra. 80 % av koldioxidutsläppen i Europa härrör ju från energiproduktionen. Det är alltså viktigt att de åtgärder som föreslås för klimatpolitiken integreras på energiområdet och vice versa. En miljö- och effektivitetsorienterad energipolitik är samtidigt också alltid klimatpolitik.
- ReK stöder kommissionens ansträngningar för att ofördröjligen avlägsna administrativa hinder, orättvisa nåttillgångsvillkor (t.ex. diskriminering av aktörer som tillhandahåller förnybar energi) och komplicerade förfaranden.
- ReK uppmanar kommissionen att genom lämpliga åtgärder förhindra marknadskoncentrationer och uppmuntra mångfalden bland marknadsaktörerna.
- Regionkommittén stöder målet att senast 2020 spara 20 % energi genom ökad energieffektivitet. ReK skulle samtidigt uppskatta om detta mål gjordes bindande.
- ReK påpekar eftertryckligen att energieffektiviteten står i centrum för den europeiska energipolitiken och bör ges högsta prioritet i alla överväganden.
- Regionkommittén tvivlar på att tekniker för koldioxidbindning och koldioxidlagring (*carbon capture and storage, CCS*) kan betraktas som övergångslösning på lång sikt, eftersom den bidrar till en massiv sänkning av anläggningarnas effektivitet och ur dagens perspektiv dessutom inte är särskilt effektiva ur ekonomisk synvinkel. Mot en global bakgrund kan CCS-strategin dock fungera som en övergångslösning.

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europeiska rådet och Europaparlamentet om "En energipolitik för Europa"

KOM(2007) 1 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om "Utsikterna för den inre el- och gasmarknaden"

KOM(2006) 841 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om "Hållbar kraftproduktion med fossila bränslen: med sikte på nära nollutsläpp från kol efter 2020"

KOM(2006) 843 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om "Lägesrapport om biodrivmedel – Rapport om framstegen när det gäller användningen av biodrivmedel och andra förnybara drivmedel i Europeiska unionens medlemsstater"

KOM(2006) 845 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om "Prioriterad sammanlänkingsplan"

KOM(2006) 846 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om "Mot en strategisk EU-plan för energiteknik"

KOM(2006) 847 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om "Färdplan för förnybar energi – Förnybara energikällor under 2000-talet: att bygga en hållbarare framtid"

KOM(2006) 848 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om "Uppföljningsåtgärd för grönboken – Rapport om framsteg för förnybar energi"

KOM(2006) 849 slutlig

Föredragande: Bernd VÖGERLE, borgmästare i Gerasdorf bei Wien (AT–PSE)

Politiska rekommendationer

lokala och regionala myndigheternas avgörande roll i den europeiska energipolitiken vid genomförandet av "energipaketet".

Inledning

1. Regionkommittén understryker energins betydelse som stöttepelare för det moderna livet. Avbrott och flaskhalsar i energiförsörjningen får därför långtgående effekter och vållar stor ekonomisk skada. Den gemensamma europeiska energipolitiken och dess målsättningar försörjningstrygghet, hållbarhet och konkurrenskraft är därför också ur de lokala och regionala myndigheternas synvinkel av stor betydelse. För att uppnå detta mål krävs en balanserad energimix.

2. ReK pekar på att de lokala och regionala myndigheternas bidrag till de europeiska initiativen är av avgörande betydelse. Europeisk rätt omsätts på lokal och regional nivå i praktiken. De ansvariga på plats och medborgarna har till uppgift att faktiskt och på ett hållbart sätt påverka energiförbrukningen med sitt beteende.

3. ReK uppmanar därför behöriga europeiska institutioner, framför allt kommissionen, att ta vederbörlig hänsyn till de

4. ReK anser att energipolitiken och klimatskyddspolitikerna står i nära samband med och måste stämmas av mot varandra. 80 % av koldioxidutsläppen i Europa härrör ju från energiproduktionen. Det är alltså viktigt att de åtgärder som föreslås för klimatpolitiken integreras på energiområdet och vice versa. En miljö- och effektivitetsorienterad energipolitik är samtidigt också alltid klimatpolitik.

5. ReK pekar på att den medvetna konsumenten spelar en avgörande roll vid omsättningen av de europeiska målen. Konsumenterna måste därför stå i centrum vid alla överväganden. Vi pekar på att de socialt svagaste befolkningslagren drabbas hårdare av varje höjning av energipriserna. Det offentliga stödet bör därför för hållbarhetens och en sammanhängande klimatpolitiks skull investeras i åtgärder för energieffektivitet och information i stället för rent finansiella stöd.

Den inre marknaden

6. Regionkommittén vill påpeka att förväntningarna på liberaliseringen av elektricitets- och gasmarknaden, nämligen att priserna skulle falla och energiföretagens monopol skulle upplösas, inte besannats i alla medlemsstater. Investeringarna i kraftverk och nät är dessutom så små att försörjningstryggheten äventyras, anser kommittén. Detta gäller särskilt de alltför små investeringarna i förnybar energi och lokal försörjning och nätverk. Om den nuvarande utvecklingen håller i sig kan man förvänta sig flaskhalsar i försörjningen i framtiden.

7. ReK uppmanar därför kommissionen att skapa incitament för producenter och nätoperatörer att återigen (liksom före liberaliseringen) investera i utbyggnaden av produktionsanläggningar och nätinфраstruktur. En möjlig väg i denna riktning skulle kunna vara att lägga upp en lokal och regional energiproduktionsplan, grundad på underlag från den lokala och regionala nivån.

8. ReK stöder kommissionens ansträngningar för att ofördröjligen avlägsna administrativa hinder, orättvisa nättillgångsvillkor (t.ex. diskriminering av aktörer som tillhandahåller förnybar energi) och komplicerade förfaranden.

9. ReK förespråkar en uppdelning av verksamhetsslagen (*unbundling*), varvid en bolagsrättslig separation med stöd av en stark reglerare kan betraktas som tillräcklig.

10. ReK uppmanar kommissionen att genom lämpliga åtgärder förhindra marknadskoncentrationer och uppmuntra mångfalden bland marknadsaktörerna (inbegripet de kommunala bolagen).

11. ReK anser att en förstärkning av de transnationella näten skulle ge lokal och regional nivå större handlingsutrymme (vid t.ex. inköp av energi).

12. Regionkommittén anser inte att man bör inrätta några nya förvaltningsstrukturer, t.ex. en europeisk tillsynsmyndighet för energi, eftersom de nationella tillsynsmyndigheterna är i stånd att uppnå de mål som kommissionen föreslagit och Europeiska rådet fastställt.

13. Enligt Regionkommittén bör mekanismen för handel med utsläppsrätter utformas på ett sådant sätt att kraftverk i fördelningsplanen endast tilldelas utsläppsrätter motsvarande den planerade mängden el och värme i ett värmedrivet gas- och ångkraftverk med kombinerad produktion av el och värme. Detta skulle framhäva målet att göra energiutnyttjandet mer effektivt vid elproduktion.

Energieffektivitet

14. Regionkommittén stöder målet att senast 2020 spara 20 % energi genom ökad energieffektivitet. ReK skulle samtidigt uppskatta om detta mål gjordes bindande.

15. ReK påpekar eftertryckligen att energieffektiviteten står i centrum för den europeiska energipolitiken och bör ges högsta prioritet i alla överväganden.

16. ReK uppmanar behöriga europeiska institutioner, framför allt kommissionen, att se till att lämpliga ramvillkor finns på bland annat följande områden:

- Bränslesnåla fordon.
- Stränga normer för (särskilt ska stand-by-funktionen gå att stänga av) och bättre märkning av (hushålls-)apparater.
- En så låg sammanlagd energiförbrukning som möjligt och normer för "passiva hus" vid nybyggnationer.
- Internalisering av externa kostnader genom konsekventa kostnadsberäkningar över produkters och tjänsters sammanlagda livscykel eller produktions- och transportkedja vid offentliga upphandlingar.
- EIB-lån för lokala och regionala myndigheters energieffektivitetsprogram.
- Stöd för energieffektivitet inom ramen för gruppundantagsförordningen.

17. ReK understryker att man på lokal och regional nivå genomför många åtgärder som bidrar till det europeiska initiativets framgång:

- Regional utveckling med hänsyn tagen till energiaspekter.
- Stödprogram för energieffektivitetsåtgärder (t.ex. byggnadssanering, utbyte av föråldrad belysning, nya hushållsapparater).
- Stödprogram för förnybara energikällor.
- Byggnadsnormer som sträcker sig längre än byggnadsdirektivet.
- Fysisk planering.
- Trafikens utformning (utbudet av kollektivtrafik, cykelbanor).
- Parkering för att minska biltrafiken i staden och gynna t.ex. bilpooler och mindre miljöstörande miljöbilar.
- Energirådgivning för företag.
- Informationsinsatser, kampanjer, arbete för ökad medvetenhet (t.ex. konkret information om hur man kan spara energi i hushållen, när man använder bilen m.m.).
- Att tjäna som föredöme (energisparande inom den offentliga sektorn), samt att utbilda egen personal.
- Användning av offentlig upphandling för att förbättra energieffektiviteten i varor och tjänster.

18. ReK anser att man bör avsätta mer EU-medel, t.ex. inom ramen för programmet Intelligent energi för Europa för utbyte av beprövad praxis på lokal och regional nivå.

19. ReK uppmanar kommissionen att fastställa energieffektivitetsmålen på en totalnivå (dvs. hela ekonomins energieffektivitet). Detta skulle ge medlemsstaterna och regionerna flexibilitet att kunna uppnå målet genom att använda ett större antal åtgärder, inklusive åtgärder som handlar om att minska energiförbrukning från apparater och industriell struktur i (den regionala) ekonomin.

Förnybara energikällor

20. Regionkommittén stöder det bindande målet att senast 2020 täcka 20 % av den sammanlagda energiförbrukningen med förnybara energikällor.

21. ReK framhäver de lokala inhemska energikällornas betydelse socioekonomiskt sett och deras betydelse för en trygg elförsörjning och en effektiv överföring. Man bör främja förnybara energikällor mot bakgrund av geografiska, klimatmässiga och ekonomiska förutsättningar och därmed framhäva de lokala och regionala myndigheternas nyckelroll vad gäller upphandling och främjande av lokala förnybara energikällor.

22. ReK förespråkar mål på området förnybar energi och att man tar hänsyn till uppvärmnings- och kylningssektorn, varvid man måste fästa särskild vikt vid kombinerad produktion av el och värme/kyla.

23. ReK anser att långsiktig hållbarhet bör sättas i förgrunden för samtliga åtgärder. Länder som i ett tidigt skede satsat på biomassa som energikälla täcker redan nu en avsevärd del av sitt energibehov med biomassa. Dock uppstår ofta problemet att behovet inte längre kan fyllas enbart med regionalt tillgänglig energi (bl.a. i form av trä) och att biobränslena måste transporteras långa sträckor innan det når bestämmelseorten. I dessa fall är alternativen mindre långsiktigt hållbara. Hänsyn bör då tas till mindre energikrävande transporter.

24. Regionkommittén anser att medlemsstater som endast har begränsade möjligheter att producera energi från förnybara energikällor bör få möjlighet att uppnå sitt mål om förnybar energi genom handel, antingen inom ett EU-täckande certifikatsystem för grön energi, eller genom bilaterala kontakter med andra stater som är bättre försörjda när det gäller förnybar energi. Syftet här är att minska den totala kostnaden för att uppnå målen om förnybar energi.

25. Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i samband med utarbetandet av de nationella handlingsplanerna för förnybar energi föreskriva obligatoriskt samråd med de lokala och regionala myndigheterna.

Biobränslen

26. Regionkommittén stöder det bindande målet att senast 2020 täcka 10 % av EU:s sammanlagda bränslekonsumtion med biobränslen. En förutsättning är att produktionen är hållbar.

27. ReK betonar hur viktig mångfalden av energi- och biomassakällor kommer att vara.

28. ReK lägger särskild vikt vid att klimatpolitiken ses i ett internationellt perspektiv och olika biobränslen främjas utifrån deras miljö- och klimatprestanda i ett livscykelperspektiv, som tar hänsyn till produktionsmetoder, transporter m.m. Förutom att främja egen effektiv europeisk produktion kan det vara aktuellt med import från länder utanför EU. Man bör främja miljövänliga och energieffektiva produktionsmetoder med biobränslen, oberoende av vilken typ av biobränsle det rör sig om och vilka växter som används för att framställa den.

29. ReK anser att stödet till produktion av biobränslen i tredjeland står i strid med målen om minskat importberoende på energiområdet och skapar nya beroendeförhållanden och framhåller därför att import från länder utanför EU bör vara av underordnad betydelse. Import bör göras med hänsyn till hållbarhet och energieffektivitet utifrån ett livscykelperspektiv för olika biobränslen.

30. ReK vill dessutom peka på vikten av att framställa biobränsle på ett långsiktigt hållbart sätt för att undvika att den biologiska mångfalden går förlorad. Vi måste undvika att stora monokulturer för energiändamål (koncentrerad odling av en enda gröda över en större yta) stör det lokala ekosystemet.

31. ReK betonar att man vid import av bioenergiråvaror måste ta hänsyn till en hållbarhetskodex. EU skulle genom att ställa krav på sina handelspartner kunna bidra till att stödja ekologiska och socialt försvarbara ekonomiska koncept som inte leder till att livsmiljöer går förlorade. Den internationella diskussionen och arbetet med att utveckla ett regelverk skulle behöva inledas omgående.

Kol användning

32. Regionkommittén tvivlar på att tekniker för koldioxidbindning och koldioxidlagring (*carbon capture and storage, CCS*) kan betraktas som övergångslösning på lång sikt, eftersom den bidrar till en massiv sänkning av anläggningarnas effektivitet och ur dagens perspektiv dessutom inte är särskilt effektiva ur ekonomisk synvinkel. Mot en global bakgrund kan CCS-strategin dock fungera som en övergångslösning.

33. Forskning och utveckling på teknik för koldioxidbindning och koldioxidlagring (CCS-teknik) bör främjas.

34. ReK anser att man bör ta hänsyn till CCS-teknik (så snart det finns tillgängligt på marknaden) när man ger tillstånd till nya kolkraftverk.

Energiteknik

35. Regionkommittén konstaterar att de nuvarande åtgärderna inom energiteknikssektorn är otillräckliga. Dessutom är systemet mycket långsamt. Det tar ofta flera årtionden att införa ny teknik.

36. ReK anser att man måste avsätta mer medel för energiteknik i gemenskapens ramprogram för forskning, teknisk utveckling och demonstration samt i EU-programmet "Intelligent energi för Europa". Särskilt demonstration av ny teknik på regional och lokal nivå bidrar till att öka befolkningens medvetenhet och höja arbetskraftens kompetensnivå. Det är viktigt att stöd för forskning och utveckling finns tillgängligt för både mindre privata kommersiella aktörer såväl som för offentliga aktörer.

37. ReK står fast vid att man genom utveckling av avancerad teknik också lägger grund för exportmöjligheter. Detta innebär i sin tur möjligheter att skapa ett stort antal nya arbetstillfällen.

Internationellt samarbete

38. Regionkommittén anser att endast ett omfattande och heltäckande internationellt samarbete och överenskommelser inom energipolitik och klimatskydd i syfte att säkerställa en hållbar miljö, energieffektivitet och större sparsamhet i fråga om energi på kort och lång sikt kan ge resultat och vara användbara för dagens och framtidens generationer både inom och utanför EU.

39. Regionkommittén anser att tekniskt stöd till tredjeland på intet sätt får leda till att produkter och produktionsmetoder som är föråldrade eller förbjudna inom EU exporteras till tredje-länder, mot betalning eller gratis. Man måste också se till att sådana kriterier gäller på alla nivåer, dvs. på europeisk, nationell, regional och lokal nivå samt för alla institutioner (även EIB).

Den sociala dimensionen

40. Kommissionen bör verka för att man i EU använder sig av de bästa internationella erfarenheter som finns i fråga om sparsamhet med energi och sprider Europas initiativ, strävanden och bästa erfarenheter också utanför EU.

41. Regionkommittén står fast vid att lokala och regionala myndigheter endast på några få områden och i mycket begränsad utsträckning kan påverka energiprisförhållandena. Möjligheter finns där egna energiresurser kan sättas in i stor utsträckning, om dessa kostnadsmässigt är konkurrenskraftiga i förhållande till andra energiråvaror på den liberaliserade marknaden. Härutöver kan man genom informationsåtgärder försöka göra medborgarna medvetna och beredda att betala de högre kostnader som uppstår genom de förnybara energiformerna. Vi ifrågasätter åndlösa subventioner (energikostnadsstöd, värme-kostnadsstöd) eftersom dessa vanligtvis inte leder till att konsumenterna ändrar sitt beteende. Kommittén förespråkar i stället stöd till energieffektivitetsåtgärder, som leder till både kostnadsbesparingar och högre livskvalitet. Detta stöd bör också omfatta information om energianvändning till konsumenterna (intelligenta mätare) och information om energianvändning per område till lokala och regionala förvaltningar, så att de kan utarbeta mål för energieffektivitetsåtgärder och undvika ytterligare påfrestningar för personer med begränsade inkomster (fattigdom som uppstår på grund av höga energipriser, s.k. fuel poverty).

42. ReK ser med oro på effekterna av den ökade efterfrågan på energiråvaror, som leder till orimliga prisökningar på livsmedel. Det skulle därför behövas en omfattande studie av energimarknaden och vilken efterfrågan som kan förväntas på bioenergiråvaror, framför allt för att man skall kunna bedöma effekterna på livsmedelsmarknaden ända ned till småregionernas nivå.

Bryssel den 10 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om

- "Årsrapport från de sex europeiska samordnarna om utvecklingen av TEN-T" och
- "De transeuropeiska näten: mot en integrerad strategi"
- "Utvidgning av de viktigaste transeuropeiska transportlederna"

(2007/C 305/02)

REGIONKOMMITTENS REKOMMENDATIONER:

- Regionkommittén vill börja med att framhålla de transeuropeiska transportnätens (TEN-T) stora betydelse och att de på ett väsentligt sätt bidrar till att uppnå Lissabonmålen.
- Kommittén vill även uppmärksamma den viktiga roll som samordnarna kan spela när det gäller att få till stånd en överenskommelse mellan medlemsstaterna om enhetliga parametrar för de olika nationella grenarna av varje transportled inom TEN-T. Till stöd för detta uppmanar ReK kommissionen att låta överenskommelsen bli en förutsättning för EU:s finansiella stöd.
- Kommissionen skulle också kunna uppmuntra nätverk mellan lokala och regionala aktörer som berörs av prioriterade TEN-T-projekt, till exempel via ett forum som anordnas varje år. Regionkommittén är för övrigt intresserad av och villig att samarbeta med kommissionen i detta sammanhang.
- ReK beklagar än en gång den slående diskrepansen mellan å ena sidan de stora behoven av TEN-T-projekten i EU (som nämns i meddelandet) och den avgörande betydelse som ett ekonomiskt incitament från EU kan ge och å den andra sidan de blygsamma budgetanslagen, som visserligen är koncentrerade till gränsöverskridande leder och flaskhalsar. Vi insisterar därför på behovet av samverkan mellan alla tillgängliga finansieringskällor på EU-nivå.
- Regionkommittén betonar att en utvidgning av transportlederna över EU:s gränser är mycket viktig för att utveckla handeln och främja personers rörlighet, inte bara när det gäller grannländerna utan också övriga världen.

Referensdokument

Årsrapport från de sex europeiska samordnarna om utvecklingen för vissa projekt inom det trans-europeiska transportnätet

KOM(2006) 490 slutlig

De transeuropeiska näten: mot en samordnad strategi

KOM(2007) 135 slutlig

Utvidgning av de viktigaste transeuropeiska transportlederna till grannländerna

KOM(2007) 32 slutlig

Föredragande: Bernard SOULAGE (FR–PSE), Förste vice regionpresident i Rhône-Alpes

Politiska rekommendationer*A. Transeuropeiska nät*

Allmänt

1. Regionkommittén vill börja med att framhålla de transeuropeiska transportnätens (TEN-T) stora betydelse och att de på ett väsentligt sätt bidrar till att uppnå Lissabonmålen. De stärker den regionala sammanhållningen och regionernas konkurrenskraft genom att underlätta handeln och personers rörlighet. De europeiska medborgarna i EU:s regioner kommer att märka av effekterna av TEN-T i sin vardag, och det kan inte annat än stärka EU:s legitimitet.

Samordnarnas rapporter

2. ReK vill särskilt tacka samordnarna för deras effektiva arbete för att förverkliga prioriterade TEN-T-projekt, vilket visar att de fyller en mycket värdefull funktion.

3. Kommittén anser att deras arbete och kommissionens information om detta i hög grad underlättar insynen i dessa projekt och deras genomförande. Vi hoppas därför att denna dialog mellan Regionkommittén och kommissionen skall fortsätta på ett aktivt sätt, särskilt som många regioner berörs direkt av de investeringar som görs på deras territorium.

4. ReK har framför allt tagit fasta på följande positiva inslag i samordnarnas arbete, som innebär

- en bättre kunskap om projekten och om hur långt de har framskridit, vilket ger en klarare bild av alternativen när man anslår medel från TEN-T-budgeten,
- en klar förbättring av samordningen mellan aktörer, framför allt för de gränsöverskridande avsnitten, som bedöms som svårast att bygga ut, och därmed en ökad effektivitet vid studier och utformning av projekt, särskilt i de fall då det tidigare saknades en internationell formell struktur (till exempel mellan Slovenien och Italien),
- att varje projekt kopplas till en bestämd person, något som vid gränsöverskridande projekt kan underlätta det ofta komplicerade mellanstatliga samarbetet och utnyttja EU:s tyngd och oberoende ställning vid främjandet av eller argumenteringen för ett projekt (till exempel Loyola de Palacios ansvar för förbindelsen Lyon-Turin).

5. Kommittén konstaterar att samordnarnas funktion också har underlättat samordningen mellan ministerierna inom ett och samma land, eftersom de övervakas av en extern observatör.

6. ReK instämmer med kommissionen om att det krävs ett tillräckligt stort bidrag (en kritisk massa, som av samordnarna ofta bedöms ligga på den högsta tillåtna nivån) till gränsöverskridande projekt för att hjälpa dem att komma igång och därmed skapa en maximal hävstångseffekt och draghjälp vid utbyggnad av nationella länkar.

7. ReK insisterar på den centrala frågan om driftskompatibilitet, som i hög grad bestämmer den ekonomiska avkastningen på investeringarna. Vi framhåller särskilt att man vid utbyggnaden av ERTMS (European Rail Traffic Management System) har valt att koncentrera sig på sex prioriterade godtransportkorridorer, vilket kommer att göra det lättare att effektivt utnyttja och attrahera investeringar till nya infrastrukturer i dessa korridorer.

8. Kommittén vill även uppmärksamma den viktiga roll som samordnarna kan spela när det gäller att få till stånd en överenskommelse mellan medlemsstaterna om enhetliga parametrar för de olika nationella grenarna av varje transportled inom TEN-T. Till stöd för detta uppmanar ReK kommissionen att låta överenskommelsen bli en förutsättning för EU:s finansiella stöd.

9. Kommittén understryker, i likhet med de flesta rapporter, att ett optimalt utnyttjande av dessa investeringar kräver att medlemsstaterna genomför ett antal åtgärder: omfördelning mellan transportslagen, god förvaltning av prioriterad användning av infrastrukturerna och effektiv tidsplanering av investeringarna i en viss transportled.

10. ReK föreslår att samordnarna också deltar i erfarenhetsutbytet mellan projekten för att garantera om än inte enhetliga metoder, så åtminstone att det sker ett utbyte av idéer och god praxis vid planering och finansiering av projekt. Kommissionen skulle också kunna uppmuntra nätverk mellan lokala och regionala aktörer som berörs av prioriterade TEN-T-projekt, till exempel via ett forum som anordnas varje år. Regionkommittén är för övrigt intresserad av och villig att samarbeta med kommissionen i detta sammanhang.

11. ReK hoppas med tanke på de hittills positiva erfarenheterna på en utökning av samordnarnas nuvarande uppdrag och att man utser fler samordnare för EU-finansierade prioriterade projekt på transportområdet, särskilt sådana områden där det krävs ett kraftfullt, ofta politiskt initiativ för att övervinna svårigheter i planerings- och uppbyggnadsfaserna, och dessutom för prioriterade projekt. Kommittén påpekar dock att samordnarna hittills har utsetts endast för sex okomplicerade projekt som befinner sig i en framskriden fas, medan andra prioriterade leder är i behov av stöd eftersom flera medlemsstater är inblandade i förberedelserna (t.ex. projekt nr 22 som omfattar 8 medlemsstater).

12. Vi noterar att samordnarna i sina olika rapporter, som började publiceras redan i juli 2006, nämner de utvecklingsstapper som snarast måste genomföras för att projekten skall bli trovärdiga och de åtaganden som medlemsstaterna måste göra för att optimalt utnyttja huvudinvesteringarna.

13. ReK efterlyser därför en utvärdering av de konkreta framstegen beträffande dessa etapper och åtaganden i avsikt att förbättra underlaget för framtida beslut om budgetanslag till TEN-T under perioden 2007–2013. Samordnarnas analyser och rekommendationer bör i hög grad beaktas i samband med beslut om beviljande av medel, särskilt från det fleråriga TEN-programmet.

14. Eftersom osäkerheten om EU:s finansiering efter 2013 kan ha en hämmande effekt på projekt som kräver mindre utgifter under innevarande budgetperiod anser ReK att man bör överväga åtgärder för att minska detta handikapp.

15. För de prioriterade projekt som samordnarna stöder har kommissionen mer exakt, detaljerad och komplex information om förberedelserna. Detta bör inte motverka en rättvis behandling av projekten.

16. ReK beklagar att det inte har gjorts en samlad analys av dessa projekt och deras utvecklingsgrad samt inbördes synergieffekter. ReK rekommenderar att kommissionen i framtiden tar fram analyser på grundval av aktuell och relevant statistik som skall samlas in i lämplig form i berörda medlemsländer. Trots att meddelandet framhäver behovet av en optimal projektsamordning så har det ännu inte gjorts någon analys av villkoren för en optimal tidsplanering av de transeuropeiska transportnäten. Denna uppgift skulle kunna utföras av TEN-styrgruppen. Analysen skulle kunna komplettera beslutsunderlaget vid tilldelningen av de begränsade budgetmedlen till EU-projekt under perioden 2007–2013.

TEN-styrgruppens arbete

17. Regionkommittén håller med kommissionen om att det är viktigt att säkerställa en samverkan mellan TEN-projekt som rör samma transportled och att det på ett positivt sätt kan

påverka investeringarna (lägre kostnader, mindre ingrepp i miljön) och arbetets effektivitet.

18. Med hänsyn till de svårigheter som har konstaterats vid kombinationen av mycket olika projekt (t.ex. järnvägstunnlar och högspänningsledningar) bör detta synergimål ingå i samordnarnas uppdrag, utöver den aviserade manualen med god praxis.

19. ReK beklagar än en gång den slående diskrepansen mellan å ena sidan de stora behoven av TEN-T-projekten i EU (som nämns i meddelandet) och den avgörande betydelse som ett ekonomiskt incitament från EU kan ge och å den andra sidan de blygsamma budgetanslagen, som visserligen är koncentrerade till gränsöverskridande leder och flaskhalsar. Vi insisterar därför på behovet av samverkan mellan alla tillgängliga finansieringskällor på EU-nivå. Kommissionen bör också undersöka nya finansieringskällor inför framtiden. På medellång sikt skulle det därför behövas en översyn av Eurovignette-direktivet med inriktning på större hänsyn till externa kostnader.

20. ReK noterar att fullbordandet av de 30 prioriterade lederna bara kommer att dämpa ökningen av koldioxidutsläpp från transporter med 4 %. Detta är ett mycket blygsamt resultat, och vi hoppas därför att man i samband med översynen av Eurovignette-direktivet skall beakta externa kostnader för att man särskilt, men inte enbart, i känsliga områden skall kunna överväga mer direkta och kraftfulla åtgärder för omfördelning av transportsätten. Införandet av ny informationsteknik, som nämns i meddelandet, kan bidra till detta liksom utvecklingen av intelligenta transportsystem, där exempelvis de asiatiska länderna ligger långt före Europa.

21. ReK stöder den föreslagna utvecklingen av offentlig-privata partnerskap, särskilt om man samtidigt stärker rättssäkerheten och utvecklar innovativa finansieringsinstrument inom Europeiska investeringsbanken. De obestridliga fördelarna med denna typ av arrangemang måste dock alltid vägas mot de eventuella initialkostnaderna, och det är viktigt med en klar riskfördelning mellan parterna.

22. Kommittén understryker att även om fördelarna med avreglering är väl kända inom telekommunikationssektorn så återstår det att visa att detsamma gäller järnvägstransporter. Även om det är realistiskt att vänta sig att de privata investeringarna i järnvägssektorn skall vara lika stora som i telekommunikationssektorn, bör en avreglering inom järnvägssektorn leda till ett bättre utnyttjande av de offentliga investeringar som gjorts.

23. ReK begär att undantagsbestämmelserna för offentlig skuldsättning (enligt Maastricht-konvergenskriterierna) preciseras och eventuellt görs mer flexibla för lån till investeringar i TEN-projekt. Denna fråga är helt klart relevant för alla strategiska utvecklingsinvesteringar i EU.

B. Utvidgning av de viktigaste transeuropeiska transportlederna

Allmänt

24. Regionkommittén betonar att en utvidgning av transportlederna över EU:s gränser är mycket viktig för att utveckla handeln och främja personers rörlighet, inte bara när det gäller grannländerna utan också övriga världen.

25. Bättre transportlänkar till EU:s grannländer kommer också att öka effekten av de omfattande investeringarna i TEN-T-näten.

26. ReK instämmer i att en kontrollerad utveckling och integration av transportsektorerna i EU och grannländerna kommer att bidra väsentligt till att uppnå Lissabonmålen eftersom det främjar handel, hållbar utveckling och social sammanhållning.

27. Kommittén konstaterar att denna utvidgning av transportlederna är en viktig faktor när det gäller att stärka demokratin och ekonomin i grannländerna, och att den också bidrar till EU:s grannskapspolitik och spridningen av EU:s regelverk, och därmed underlättar samarbetet på alla nivåer med EU:s grannländer, vilket i några fall kan bana väg för ett framtida EU-medlemskap.

Högnivågruppens rapport

28. ReK vill särskilt framhålla den mycket höga kvaliteten på den rapport som har utarbetats av högnivågruppen under ledning av Loyola de Palacio, vars minne vi vill hedra.

29. Kommittén värdesätter samrådsprocessen, som har gjort det möjligt att granska och berika arbetet inom högnivågruppen.

30. Vi hoppas att denna innehållsrika och utförliga rapport skall tjäna som underlag för en detaljerad utformning av de åtgärder som planeras på kort och medellång sikt.

31. ReK anser att de gränsöverskridande leder som har fastställts är relevanta:

- De fem "gränsöverskridande lederna" täcker alla förbindelsebehov i förlängningen av de prioriterade TEN-T-lederna genom att de grupperas i stora områden.
- Motorvägar till sjöss, som är en väsentlig förutsättning för den nuvarande utvecklingen av världshandeln, betraktas med rätta som en självständig led.
- ReK konstaterar att förslagen om möjliga förbättringar är mycket lika förslagen om genomförande av de transnationella transportnäten inom EU:
 - Bättre samordning mellan länder längs samma led.
 - Avlägsnande av flaskhalsar av alla slag.

— Bättre driftskompatibilitet.

— Utbyte av god praxis.

32. ReK välkomnar kommissionens strävan att kartlägga och åtgärda konkreta flaskhalsar inom godstransportlogistiken.

33. I rapporten föreslås klara tidsfrister som inte nämns i meddelandet: en översyn och uppdatering av de viktigaste transeuropeiska transportlederna och projekten samt de övergripande åtgärderna skall göras senast 2010, och en halvtidsöversyn 2008.

Kommissionens meddelande

34. Regionkommittén stöder kommissionens rekommendation att rådet och Europaparlamentet skall beakta förslaget om att konceptet för de alleuropeiska korridorerna och områdena skall revideras enligt riktlinjerna i rapporten.

35. Kommittén beklagar dock att det – trots att lederna betecknas som multimodala – saknas en allmän rekommendation om vilka transportslag som skall prioriteras, bortsett från motorvägar till sjöss, som enligt ReK är mycket betydelsefulla. Sådana allmänna riktlinjer kunde i synnerhet främja omställningen till miljövänligare transportslag.

36. ReK vill därför påminna om några centrala punkter i sitt yttrande av den 14 februari 2007 om halvtidsöversyn av vitboken om den europeiska transportpolitiken:

- Utvidgningen av TEN-T-nätverket till grannländerna är ett av de viktigaste målen för den europeiska transportpolitiken, men slutförandet av TEN-T i EU med 27 medlemsstater måste ha högre prioritet för EU.
- Ett av den europeiska transportpolitikens mål bör vara att minska transporternas miljöeffekter, också genom att uppfylla Kyotoprotokollets krav angående koldioxidutsläpp (punkt 1.4).
- Det bör vara en prioriterad uppgift att åstadkomma en annan balans i fördelningen mellan de olika landtransporterna och att utveckla strategier till förmån för intermodalitet och multimodalitet (punkt 2.1).

37. ReK vill således att man lägger särskild tyngdpunkt på miljöaspekterna – som också framhävdes under de offentliga hearingarna – och att man befäster principen att valet mellan transportslagen skall vara i linje med åtagandena från Kyoto och en hållbar utveckling.

38. ReK understryker att det är viktigt att man snarast genomför de övergripande åtgärderna för ökad driftskompatibilitet. Dessa åtgärder behandlas i meddelandet, som också innehåller en detaljerad redogörelse för principerna för utformningen av handlingsplaner.

39. Kommittén godkänner den föreslagna institutionsstrukturen, som skall omfatta tre nivåer:

- Regionala styrgrupper som är inbördes samordnade.
- Ministermöten som fattar strategiska beslut.
- Ett sekretariat som lämnar administrativt och tekniskt stöd.

Kommittén anser dessutom att följande hädanefter bör gälla:

- För det första bör sekretariatet finansieras av de berörda länderna och EU-kommissionen gemensamt för att säkerställa kvaliteten och kontinuiteten i dess arbete.
- För det andra ska sekretariatet delta i förarbetet till beslut om tilldelningen av stöd till projekt.

40. ReK beklagar att det i meddelandet finns en viss reservation mot konkreta åtgärder både när det gäller investeringarna och genomförandet av förslagen om institutionsstrukturen.

41. ReK föreslår därför att kommissionen snarast inleder sonderingssamtalen med grannländerna, samtidigt som man inrättar de regionala styrgrupperna, med målet att fastställa åtgärder på kort och medellång sikt.

42. ReK begär att de finansiella insatser som anges i högnivågruppens rapport, men som inte nämns i meddelandet, bekräftas redan i inledningen av denna process.

43. ReK begär också att de berörda lokala och regionala myndighetsnivåerna skall delta på ett väsentligt sätt vid utformning och genomförande av åtgärder, för att man skall kunna uppnå synergieffekter med lokala utvecklingssatsningar som rör såväl näringsliv som fysisk planering.

Bryssel, den 10 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "De europeiska flygplatsernas framtid"

(2007/C 305/03)

REGIONKOMMITTENS REKOMMENDATIONER:

- Viss reglering är nödvändig – men endast lätt sådan, i de fall där nationell reglering inte fungerar (subsidiaritetsprincipen). De viktigaste beståndsdelarna är öppenhet i samrådsförfarandet och ett europeiskt förfarande för överklaganden.
- Tröskelvärdet på en miljon passagerarrörelser verkar godtyckligt valt och är möjligen onödigt lågt eftersom det innebär att 150 flygplatser omfattas, många av dem små och regionala flygplatser som inte har kapacitet att hantera byråkratin. Direktivet bör därför endast gälla de flygplatser som har mer än 1 % av den totala marknaden för flygpassagerartrafik i EU.
- De oberoende nationella tillsynsmyndigheterna bör ha befogenhet att bevilja undantag, att inkludera flygplatser som ligger under tröskelvärdet om det framkommer att dessa hade en betydande styrkeposition på marknaden. Alla marknadstest som utförs av nationella luftfartsmyndigheter ska kunna kontrolleras av EU i syfte att uppnå likabehandling i Europa som helhet (art. 1.2 av KOM(2006) 820 bör därför ändras).
- Direktivet bör vara neutralt med avseende på principen "single till".
- Förbindelser till flygplatserna som är allsidiga är en central beståndsdel i begreppet kapacitet och är viktigt för att till fullo kunna utnyttja den befintliga kapaciteten i regionala flygplatser.
- De regionala flygplatserna är av central betydelse för regionernas välbefinnande och de kan spela en viktig roll för att minska överbelastningen på de större knutpunkterna. De kan också inrikta sin verksamhet på allmänflyget och på en rad potentiella tjänster, som på grund av den ökade kommersiella trafiken i framtiden kommer att få mindre utrymme på de stora flygplatserna.

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma regler för tillhandahållande av luftfartstjänster i gemenskapen,

KOM(2006) 396 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: En handlingsplan för kapacitet, effektivitet och säkerhet på Europas flygplatser,

KOM(2006) 819 slutlig

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om flygplatsavgifter,

KOM(2006) 820 slutlig

Rapport från kommissionen om tillämpningen av rådets direktiv 96/67/EG av den 15 oktober 1996,

KOM(2006) 821 slutlig

Föredragande: Gordon KEYMER, ledamot av Tandridge District Council (UK-PPE)

I. Politiska rekommendationer**I. Behovet av reglering**

1. Viss reglering är nödvändig – men endast lätt sådan, i de fall där nationell reglering inte fungerar (subsidiaritetsprincipen). De viktigaste beståndsdelarna är öppenhet i samrådsförfarandet och ett europeiskt förfarande för överklaganden.

II. Flygplatsavgifter

2. Tröskelvärdet på en miljon passagerarrörelser verkar godtyckligt valt och är möjligen onödigt lågt eftersom det innebär att 150 flygplatser omfattas, många av dem små och regionala flygplatser som inte har kapacitet att hantera byråkratin. Kommittén rekommenderar att nationella luftfartsmyndigheter genomför marknadstest som skulle kunna kontrolleras av EU i syfte att uppnå likabehandling i Europa som helhet.

3. Direktivet gäller endast de flygplatser som har mer än 1 % av den totala marknaden för flygpasagerartrafik i EU.

4. De oberoende nationella tillsynsmyndigheterna har befogenhet att bevilja undantag, antingen på basis av en undersökning av marknadens öppenhet, eller om flygplatser har en marknadsandel som är mindre än 20 % av den nationella marknaden. De har också befogenhet att inkludera flygplatser som ligger under tröskelvärdet, om det framkommer att dessa hade en betydande styrkeposition på marknaden.

5. Alla marknadstest som utförs av nationella luftfartsmyndigheter ska kunna kontrolleras av EU i syfte att uppnå likabehandling i Europa som helhet.

6. Direktivet bör vara neutralt med avseende på principen "single till" (subventionering av flygplatsavgifter med kommersiella intäkter från flygplatsen). "Dual-till" kan också fungera.

7. Flygplatser måste kunna använda differentierade avgifter, både för att uppmuntra de flygbolag som är "stöttepelare" och möjliggöra utvecklingen av lågkostnadsterminaler inom flygplatsen.

III. Tillsynsmyndighet

8. De nationella tillsynsmyndigheterna måste vara helt oberoende, både operativt och ekonomiskt.

IV. Kapacitet

9. Europa behöver både förbättra användningen av den befintliga kapaciteten och investera i ny kapacitet.

10. Förbindelser till flygplatserna som är allsidiga och erbjuder nya möjligheter är en central beståndsdel i begreppet kapacitet och är viktigt för att till fullo kunna utnyttja den befintliga kapaciteten i regionala flygplatser. Detta gäller i synnerhet förbindelserna mellan flygplats och stadsområden och järnvägsnäten för höghastighetståg, som bör utvidgas för att minska närtransporterna och frigöra kapacitet.

11. Allmänflyget spelar en viktig roll i det utvidgade Europa genom att det möjliggör snabbt och flexibelt resande mellan olika regionala flygplatser. Man bör därför slå vakt om transportkapaciteten inom allmänflyget.

V. Markttjänster

12. 1996 års direktiv har varit gynnsamt eftersom det har bidragit till ökad effektivitet, lägre kostnader och fler arbetstillfällen. Det befintliga direktivet skulle kunna genomföras på ett bättre sätt, men ny lagstiftning är inte nödvändig.

VI. Konsekvenser för planeringen

13. ReK konstaterar att det finns ett samband mellan regionala förbindelser och tillväxt, och menar att de regionala flygplatserna är av central betydelse för regionernas välbefinnande. De kan också spela en viktig roll för att minska överbelastningen på de större knutpunkterna. De kan också inrikta sin verksamhet på allmänflyget och på en rad potentiella tjänster, som på grund av den ökade kommersiella trafiken i framtiden kommer att få mindre utrymme på de stora flygplatserna.

14. De lokala och regionala myndigheterna måste samverka med flygsektorn på ett annat sätt, bland annat på kortare sikt och mer dynamiskt.

15. Flygplatsernas framtida tillväxt måste beaktas bättre i de långsiktiga lokala och regionala planerna för markanvändning (bostäder, transportnät, detaljhandel).

II. Regionkommitténs rekommendationer

Rekommendation 1

Kommissionens förslag till direktiv om flygplatsavgifter [COM(2006)0820]

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Skäl 1 Flygplatsers huvudsakliga uppgift och kommersiella verksamhet utgörs av hantering av luftfartyg, från landning till start, så att lufttrafikföretagen kan tillhandahålla sina lufttransporttjänster. Därför erbjuder flygplatserna ett antal hjälpmedel och tjänster som behövs för luftfartygens drift och hanteringen av passagerare och frakt, och kostnaderna för detta täcks i allmänhet genom flygplatsavgifter.	Skäl 1 Flygplatsers huvudsakliga uppgift och kommersiella verksamhet utgörs av hantering av luftfartyg, från landning till start, så att lufttrafikföretagen kan tillhandahålla sina lufttransporttjänster. Därför erbjuder flygplatserna ett antal hjälpmedel och tjänster som behövs för luftfartygens drift och hanteringen av passagerare och frakt, och kostnaderna för detta täcks i allmänhet, <u>men inte nödvändigtvis enbart</u>, genom flygplatsavgifter.

Motivering

Direktivet bör vara neutralt med avseende på principen "single till" (subventionering av flygplatsavgifter med kommersiella intäkter från flygplatsen). "Dual-till" kan också fungera.

Rekommendation 2

Kommissionens förslag till direktiv om flygplatsavgifter [COM(2006)0820]

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 1.2 Direktivet är tillämpligt på varje flygplats som är belägen på ett territorium som omfattas av bestämmelserna i fördraget, som är öppen för kommersiell trafik och där den årliga trafiken uppgår till över en miljon passagerarrörelser eller 25 000 ton gods.	Artikel 1.2 <u>Direktivet är tillämpligt på varje de 20 största flygplatserna i EU som är belägen på ett territorium som omfattas av bestämmelserna i fördraget, och som är öppen för kommersiell trafik och där den årliga trafiken uppgår till över en miljon passagerarrörelser eller 25 000 ton gods.</u> <u>Direktivet är tillämpligt på varje flygplats som är belägen på ett territorium som omfattas av bestämmelserna i fördraget, som är öppen för kommersiell trafik och där den årliga trafiken uppgår till över en miljon passagerarrörelser eller 25 000 ton gods.</u> <u>De oberoende nationella tillsynsmyndigheterna har befogenhet att bevilja undantag, antingen på basis av en undersökning av marknadens öppenhet, eller om flygplatser har en marknadsandel som är mindre än 20 % av den nationella marknaden. De har också befogenhet att inkludera flygplatser som ligger under tröskelvärdet, om det framkommer att dessa hade en betydande styrkeposition på marknaden.</u> <u>Alla marknadstest som utförs av nationella luftfartsmyndigheter ska kunna kontrolleras av EU i syfte att uppnå likabehandling i Europa som helhet.</u>

Motivering

Direktivet skulle i sin nuvarande lydelse omfatta fler än 150 flygplatser av vilka många saknar möjligheter att hantera den byråkratiska börda som direktivet skulle innebära och vilkas marknadsandel inte innebär att de med nödvändighet måste omfattas. En flygplats som tillhör de 20 största i EU har normalt sett mer än 10 miljoner passagerare.

Bryssel den 10 oktober 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Att begränsa den globala klimatförändringen till 2 grader Celsius" och "Att inkludera luftfarten i systemet för handel med utsläppsrätter"

(2007/C 305/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén uppmanar kommissionen att på högsta möjliga politiska nivå öka ansträngningarna för att skapa en internationell koalition mot klimatförändringen, eftersom vi bara kan hantera den om alla (större) länder bidrar.
- Regionkommittén anser att medlemsstater som endast har begränsade möjligheter att producera energi från förnybara energikällor bör få möjlighet att uppnå sitt mål om förnybar energi genom handel, antingen inom ett EU-täckande certifikatssystem för grön energi, eller genom bilaterala kontakter med andra stater som är bättre försörjda när det gäller förnybar energi. Syftet är här att minska de övergripande kostnader som uppstår för att uppnå målen om förnybar energi.
- Regionkommittén rekommenderar att man sätter in ytterligare resurser och åtgärder, förutom att utnyttja strukturfonderna som är användbara stödverktyg för att bistå med anpassning och med åtgärder, t.ex. energibesparing och förnybar energi, för att minska utsläpp av växthusgaser.
- Regionkommittén understryker hur viktigt det är att regionerna ges flexibilitet när det gäller att uppnå målen om energieffektivitet och förnybar energi, med tanke på att flexibilitet på regional nivå minskar de totala kostnaderna för klimatpolitiken. Dessa mål bör dock vara obligatoriska på EU-nivå.
- Regionkommittén instämmer med kommissionen i att luftfarten bör införas i ETS, eftersom denna industri är en snabbt växande källa till växthusgaser, och uppmanar kommissionen att beakta alla konsekvenser som denna bransch har för klimatförändringen.
- Regionkommittén kommer att verka för inrättande av ett permanent nätverk för ambitiösa lokala och regionala myndigheter som är redo att öka informationsutbytet och skapa en plattform för utveckling av nya idéer i syfte att minska utsläppen av växthusgaser på ett kostnadseffektivt sätt.

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Att begränsa den globala klimatförändringen till 2 grader Celsius – Vägen framåt mot 2020 och därefter

KOM(2007) 2

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen

KOM(2006) 818 slutlig – 2006/0304 (COD)

Föredragande: Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK, ledamot av provinsstyrelsen i Zuid-Holland (NL-ALDE)

Politiska rekommendationer

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén anser att en sund miljö är grundvillkoret för all mänsklig verksamhet och att skyddet av den därför är av avgörande betydelse för människornas välfärd.

2. Regionkommittén anser att en väl utformad miljö- och klimatpolitik under alla omständigheter bidrar till den ekonomiska utvecklingen.

Bedömning av vilket hot klimatförändringen innebär

3. Regionkommittén anser att hotet från den långt framskridna klimatförändringen som orsakas av utsläpp av växthusgaser är ett akut problem som framför allt den nu levande generationen måste ta itu med stor beslutsamhet.

4. Regionkommittén instämmer i bedömningen att klimatförändringen kommer att få betydande konsekvenser för människornas välfärd, till exempel i form av värmestress, hälsoproblem, skadad biologisk mångfald, lägre jordbruksproduktivitet i många regioner, minskade möjligheter till turism samt skador till följd av högre havsnivåer och extrema väderförhållanden, vilket kan leda till en massiv migration av miljöskäl till de mest närbelägna utvecklade områdena.

5. Regionkommittén anser att klimatpolitiken även kommer att få en mängd positiva sidoeffekter eftersom den också kommer att förbättra luftkvaliteten (tack vare lägre utsläpp av SO₂, PM och NO_x), tryggare energiförsörjning (till följd av minskat importberoende) och förbättrad markbördighet (tack vare mindre förlust av organiskt material).

6. Regionkommittén instämmer till fullo i kommissionens åsikt att kostnaderna för att genomföra en politik som syftar till att begränsa klimatförändringarna kommer att bli väsentligt lägre än de beräknade kostnaderna för klimatförändringarna och att klimatpolitiken därför är en mycket effektiv politik.

7. Kommittén stöder det som sägs i Kyotoprotokollet om jordbruksmarkens betydelse som kollager. Ökad halt av organiskt kol och lagring av organiska ämnen i marken bidrar alltså avsevärt till att förbättra koldioxidbalansen i länderna. Med hjälp

av en markförvaltning som är inriktad på markskydd kan man även minska utsläppen av andra gaser som påverkar klimatet, t. ex. dikväveoxid och metan. Det gäller i detta sammanhang inte bara att bibehålla lagringskapaciteten, utan även att utnyttja denna kapacitet. Marken måste fungera som kollager för att – förutom att den ger andra positiva effekter såsom ökad bördighet och bättre vattenlagringskapacitet – bidra till koldioxidbalansen. Bevarande av humuslagret som en del av jordbruket och regionalt återförande av organiska ämnen genom kompostering och odlingsrester är viktiga mål i förbättringen av koldioxidbalansen.

Den internationella dimensionen av klimatpolitiken

8. Regionkommittén uppmanar kommissionen att på högsta möjliga politiska nivå öka ansträngningarna för att skapa en internationell koalition mot klimatförändringen, eftersom vi bara kan hantera den om alla (större) länder bidrar.

9. Regionkommittén uppmanar kommissionen att lägga fram en färdplan för relevanta initiativ rörande hanteringen av klimatförändringen och en tydlig strategi för de lokala och regionala myndigheternas medverkan, som skall ligga klar inför upptakten till FN:s klimattoppmöte i Köpenhamn år 2009.

Den regionala dimensionen av klimatförändringen och klimatpolitiken

10. Regionkommittén inser att skillnaderna mellan i hur hög grad de europeiska regionerna är utsatta för klimatförändringen är stora på grund av deras olika naturbetingelser och befolkningstäthet.

11. Regionkommittén inser också att tillgången på kostnads-effektiva alternativ för att minska utsläppen av växthusgaser varierar mycket från region till region, framför allt på grund av skillnader i naturliga förutsättningar och ekonomisk struktur.

12. Regionkommittén beklagar därför att kommissionen inte lägger större vikt vid den regionala fördelningen av både kostnaderna för att inte göra någonting och fördelarna av att agera, och uppmanar kommissionen att göra en djupgående kostnads/nyttoanalys av den regionala dimensionen av klimatförändringarna och klimatpolitiken.

13. Regionkommittén rekommenderar att man sätter in ytterligare resurser och åtgärder, förutom att utnyttja strukturfonderna som är användbara stödverktyg för att bistå med anpassningsstrategier och med bromsande åtgärder, t.ex. energibesparing och förnybar energi, för att minska utsläpp av växthusgaser. Detta skulle öka stödet för EU:s klimatpolitik.

14. Regionkommittén begär att kommissionen skall öka anslagen till bromsande åtgärder i halvtidsöversynen av budgeten 2008, eftersom de ambitiösa klimatmål som har fastställts bara kan uppnås om man ställer mer offentliga medel till förfogande.

Målen för klimatpolitiken

15. Regionkommittén instämmer med kommissionen, Europeiska rådet och parlamentet i att EU bör verka för högt uppställda unilaterala mål med tanke på att det krävs en ledare för att kunna skapa en global koalition mot klimatförändringen. Regionkommittén välkomnar därför målet om att minska utsläppen av växthusgaser i EU, oberoende av vilken politik andra delar av världen för, med minst 20 % senast 2020 jämfört med 1990 års nivåer.

16. Regionkommittén uppmanar kommissionen att även fastställa mellanliggande mål för koldioxidutsläppen, till exempel för 2013 eller 2015, i syfte att påskynda, analysera och kontrollera genomförandet av bromsande åtgärder.

17. Regionkommittén stöder målet om att ha förbättrat energieffektiviteten med minst 20 % senast 2020 och att andelen förnybar energi då bör ha ökat med minst 20 %. Dessa mål skulle kunna bli effektiva verktyg i insatserna för att nå det övergripande målet om att minska utsläppen. Dessa mål kan uppnås genom teknisk utveckling, men kräver också att mentalitet och attityder kontinuerligt förändras både hos producenterna (de bör exempelvis utarbeta en energisnål design som samtidigt är attraktiv för konsumenterna) och konsumenterna.

18. Regionkommittén understryker hur viktigt det är att regionerna ges flexibilitet när det gäller att uppnå målen om energieffektivitet och förnybar energi, med tanke på att flexibilitet på regional nivå minskar de totala kostnaderna för klimatpolitiken. Dessa mål bör dock vara obligatoriska på EU-nivå.

Handel med utsläppsrätter som ett klimatpolitiskt verktyg

19. Regionkommittén instämmer med kommissionen i att EU:s system för handel med utsläppsrätter (ETS) bör spela en huvudroll eftersom det har potential att bli ett kostnadseffektivt instrument för att minska utsläppen av växthusgaser.

20. Regionkommittén uppmanar kommissionen att på ett effektivt sätt hantera det antal utsläppsrätter som fördelas eftersom ETS bara kommer att kunna fungera effektivt om *den övre gränsen* (dvs. det totala antalet utsläppsrätter) är väsentligt lägre än nivån för utsläppen av växthusgaser.

21. Regionkommittén understryker att det totala antalet utsläppsrätter som skall fördelas inom ETS bör minskas enligt

de utsläppsmål som kommissionen fastställt för 2020, i syfte att undvika att lägga för stor del av bördan för utsläppsminskningen på sektorer som inte deltar i ETS, till exempel hushåll och andra mindre energianvändare.

22. Regionkommittén stöder att utsläppsrätterna till viss del *utauktioneras*, i synnerhet de som är avsedda för skyddade sektorer, eftersom detta kommer att erbjuda bättre stimulans till att minska utsläppen och därigenom också förbättra ETS:s effektivitet. Detta synsätt är också mer i linje med principen "förorenaren betalar". Det skulle även leda till en mindre ekonomisk börda för deltagande företag än vad som skulle bli fallet om alla utsläppsrätter auktionerades ut.

23. Regionkommittén anser att utauktioneringen och *den fria tilldelningen* (baserad på benchmarking) av den andra (huvud) parten av utsläppsrätterna kan överlåtas till medlemsstaterna, förutsatt att fördelningsförfarandena inom EU harmoniseras för att undvika konkurrenssnedvridning mellan medlemsstaterna och i syfte att öka effektiviteten i systemet. I ett framtida handelssystem kan man överväga tilldelning eller fastställande av mål på gemenskapsnivå för särskilda näringar som på grundval av benchmarking visar sig vara likvärdiga. Detta bör ske vid sidan av de nationella minskningsmålen, och tilldelningen av utsläppsrätter per produktionsenhet bör vara lika stor för alla marknadsaktörer.

24. Regionkommittén begär att kommissionen skall överväga om lämpliga medel från t.ex. strukturfonderna bör avsättas för att kompensera unionens yttersta randområden i den mån de kommer att påverkas i högre grad av att luftfarten inkluderas i ETS.

25. Kommittén välkomnar alla ansträngningar för att samordna ETS med jämförbara system i tredje land. Snedvridning av konkurrensen till förmån för producenter från länder som inte har ett jämförbart system för handel med utsläppsrätter bör förhindras genom lämpliga åtgärder, eventuellt genom utjämningsavgifter.

26. Regionkommittén välkomnar förslaget att utvidga ETS till att omfatta andra gaser och andra sektorer eftersom detta kommer att öka effektiviteten i systemet.

27. Regionkommittén uppmanar kommissionen att noga överväga möjligheten att öppna ETS för små, men energiintensiva, utsläppare eftersom detta förmodligen skulle minska deras *reduceringskostnader*.

28. Regionkommittén instämmer med kommissionen i att luftfarten bör införas i ETS, eftersom denna industri är en snabbt växande källa till växthusgaser, och uppmanar kommissionen att beakta alla konsekvenser som denna bransch har för klimatförändringen.

29. Regionkommittén begär att kommissionen skall beakta flygindustrins specifika förutsättningar i samband med fördelning av tillstånd, särskilt med tanke på att flygutsläpp (både koldioxid och kväveoxid) påverkar klimatförändringarna i större grad än verksamheter på marknivå.

30. Regionkommittén motsätter sig starkt det föreslagna undantaget för regeringschefers och ministrars flygningar, eftersom en regering bör föregå med gott exempel och verka för att öka allmänhetens stöd för politiken.

31. Regionkommittén instämmer i att avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) bör inkluderas i ETS endast på villkor att stränga kontroll- och säkerhetsföreskrifter uppfylls. Därför måste man med hjälp av demonstrationsanläggningar visa i vilken grad och till vilken kostnad denna teknik kan bidra till att minska utsläppen av växthusgaser.

Andra instrument i klimatpolitiken

32. Regionkommittén uppmanar kommissionen att utveckla system genom vilka medlemsstater och regioner på ett kostnads-effektivt sätt kan uppfylla målen om förnybar energi och energieffektivitet.

33. Regionkommittén anser att medlemsstater som endast har begränsade möjligheter att producera energi från förnybara energikällor bör få möjlighet att uppnå sitt mål om förnybar energi genom handel, antingen inom ett EU-täckande certifikats-system för grön energi, eller genom bilaterala kontakter med andra stater som är bättre försörjda när det gäller förnybar energi. Syftet är här att minska de övergripande kostnader som uppstår för att uppnå målen om förnybar energi.

34. Regionkommittén uppmanar kommissionen att fastställa energieffektivitetsmålen på en totalnivå (dvs. hela ekonomins energieffektivitet), med hänsyn tagen till regionala skillnader i sektorsstrukturen. Detta skulle ge medlemsstaterna och regionerna flexibilitet att kunna uppnå målet genom att använda ett större antal åtgärder, inklusive åtgärder som handlar om att minska energiförbrukning från apparater och industriell struktur i den (regionala) ekonomin.

35. Regionkommittén välkomnar kommissionens avsikt att fram till 2012 sänka de genom-snittliga koldioxidutsläppen per kilometer för nya bilar till 120g/km², och uppmanar kommissionen att göra sitt yttersta, t.ex. genom att främja forskningen på detta område, för att ett gränsvärde på 95g CO₂/km kan uppnås 2020.

36. Regionkommittén uppmanar kommissionen att noga beakta subsidiaritetsprincipen när den tar fram nya policyinstrument. Regionala och lokala myndigheter är väl lämpade att vidta effektiva åtgärder när det gäller allmänna transporter, trafikinfrastruktur, energiinfrastruktur, fysisk planering samt energieffektivitets- och kommunikationsåtgärder som är riktade till allmänheten.

De lokala och regionala myndigheternas roll inom EU:s klimatpolitik

37. Regionkommittén är övertygad om att åtgärder på regional och lokal nivå är absolut nödvändiga för att skapa en effektiv europeisk klimatpolitik.

38. Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna även har en viktig roll att spela när det gäller anpassningen till klimatförändringen. Regionkommittén kommer så småningom att utarbeta ett yttrande i detta ärende.

39. Regionkommittén noterar att regionala och lokala myndigheter redan bidrar till den europeiska klimatpolitiken på en mängd sätt, till exempel genom följande åtgärder:

- a. Informera allmänheten, till exempel i skolor, om att vi måste vidta åtgärder för att förhindra ytterligare klimatförändringar.
- b. Göra klimatpolitiken och energipolitiken till en drivkraft i den fysiska planeringen.
- c. Uppmuntra investeringar i infrastruktur för påfyllningsstationer för biomassa och biobränsle.
- d. Stimulera investeringar i uppvärmnings-infrastruktur, som förenar värmeförsörjning (överskottsvärme, geotermisk värme, marklagring av kyla och värme) med efterfrågan.
- e. Stödja trafikomställningar till exempel genom fysisk planering.
- f. Uppmuntra till regionala allmänna kommunikationer, till exempel spårvägslinjer.
- g. Planera och anlägga gångvägar och andra vägar för icke-motordrivna fordon.
- h. Främja ren teknik inom kollektivtrafiken genom miljövänlig offentlig upphandling.
- i. Förenkla tillståndsgivningen när det gäller projekt för förnybar energi.
- j. Stärka lokala och regionala myndigheters kontroll av energieffektiviteten genom inrättande av expertcentra.
- k. Bygga upp internationellt samarbete i syfte att utvidga koalitionen mot klimat-förändringar och överföra energisnål teknik till mindre utvecklade länder.
- l. Stimulera teknisk forskning och utveckling genom inrättandet av regionala forskningskluster.
- m. Knyta mål för energieffektivitet och förnybar energi till regionala mål som sysselsättning, innovation och socialpolitik.
- n. Sätta upp ambitiösa mål, inbegripet handlingsplaner för lokal och regional utsläppsreducering, t.ex. "klimatneutrala områden" eller "klimatneutrala kollektiv-transportmedel och byggnader".
- o. Använda offentlig upphandling som ett instrument för att minska och effektivisera energianvändning från både varor och tjänster.

- p. Uppmuntra till att hanteringen av organiska ämnen och förnybara råvaror genomförs på lokal och regional nivå, eftersom minskade transporter innebär att koldioxidbalansen förbättras väsentligt.
40. Regionkommittén kommer att ta sitt ansvar genom att med kraft uppmuntra genomförandet av denna typ av åtgärder på regional och lokal nivå genom tre former av insatser:
- a. Förbättra kunskapsspridningen om kostnadseffektiva klimatsatser.
 - b. Uppmuntra samarbete mellan EU-regionerna.
 - c. Uppmuntra samarbete mellan EU-regionerna och regioner i andra delar av världen, till exempel i Förenta staterna, Kina och Indien, delvis genom att utöka redan befintliga förbindelser mellan dessa regioner.
41. Regionkommittén uppmanar kommissionen att anordna en konferens om regional och lokal klimatpolitik i syfte att sprida bästa metoder bland de europeiska regionerna och för att diskutera hur kommissionen på ett effektivt sätt kan stödja regionala och lokala klimatstrategier.
42. Regionkommittén kommer att verka för inrättande av ett permanent nätverk för ambitiösa lokala och regionala myndigheter som är redo att öka informationsutbytet och skapa en plattform för utveckling av nya idéer i syfte att minska utsläppen av växthusgaser på ett kostnadseffektivt sätt.
43. Regionkommittén erbjuder sig att aktivt delta i den framtida processen för att utarbeta den europeiska klimatpolitiken.

Bryssel den 10 oktober 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Lokal och regional förvaltning i Ukraina och fördjupat samarbete mellan EU och Ukraina"

(2007/C 305/05)

REGIONKOMMITÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén noterar att Ukraina efter de händelser som ledde till den orangea revolutionen i slutet av 2004 börjat genomföra en plan med ambitiösa reformer för att ge demokratin och marknadsekonomin starkare fotfäste i landet och för att föra Ukraina närmare EU. Kommittén noterar dock att dessa reformer fortfarande befinner sig i en skör utvecklingsfas.
- Kommittén ställer sig positiv till att EU och Ukraina i mars 2007 inledde förhandlingar om ett nytt förbättrat avtal.
- Kommittén inväntar med intresse genomförandet av nästa steg i Ukrainas administrativa reformplan, med särskild tonvikt på de lokala och regionala myndigheternas befogenheter, decentralisering av skattesystemet och en territoriell förvaltningsreform.
- Kommittén ställer sig positiv till förslaget om att införa en institutionell plattform för att underlätta samrådet med det civila samhällets aktörer i EU och Ukraina i samband med de pågående förhandlingarna om det nya förbättrade avtalet. ReK beklagar dock att man hittills inte vidtagit några åtgärder för att samråd i samma utsträckning skall kunna ske med aktörer som är verksamma över lands- och regiongränserna. ReK uppmanar därför kommissionen att inrätta en liknande institutionell plattform för företrädare för EU och de lokala och regionala myndigheterna i Ukraina.
- Vi föreslår att kommittén – med praktisk hjälp från Europeiska kommissionen och i linje med det partnerskaps- och samarbetsavtal som slutits mellan EU och Ukraina – skulle kunna utarbeta ett ramavtal i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna i Ukraina och i EU:s medlemsstater. Ett sådant avtal skulle kunna utgöra grunden för samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och deras motsvarigheter i Ukraina.
- Kommittén påminner om att tilldelningen av medel för gränsöverskridande samarbete vid EU:s östra gräns bara utgör 5 % av ENPI. ReK anser att tilldelningen av medel för ENPI som helhet är otillräcklig och att åtminstone 10 % av ENPI-medlen bör avsättas till stöd för gränsöverskridande samarbetsprogram.

Föredragande: István SÉRTŐ-RADICS (HU–ALDE), Borgmästare i Uzska, vice ordförande för RELEX-utskottet

Politiska rekommendationer

Förbindelserna mellan EU och Ukraina – strategi och viktiga utmaningar

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén hoppas att initiativyttrandet skall bidra till att främja demokratin i Ukraina på både lokal och regional nivå, och att det uppmuntrar till och driver på konkreta insatser inom ramen för det strategiska partnerskapet och handlingsplanen för den europeiska grannskapspolitiken mellan EU och Ukraina, inom ramen för den nya europeiska grannskapspolitik som håller på att utformas. Yttrandet bör därför särskilt uppmärksamma möjligheten att lösa gemensamma problem genom ökat gränsöverskridande och interregionalt samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i EU och Ukraina.

2. Kommittén anser att EU har ett stort strategiskt intresse i Ukrainas politiska stabilitet och ekonomiska utveckling. Argumentet för närmare förbindelser mellan de båda parterna har dock blivit ännu starkare efter utvidgningen och anslutningen av två nya stater med land- eller havsgränser till Ukraina. Det råder inget tvivel om att en allsidig utveckling i Ukraina kan stärkas av landets ställning som blomstrande marknad för EU:s exportprodukter och investeringar och att det kan bli en stabil, förutsägbar och samarbetsinriktad partner i strävan efter fred och säkerhet i Europa. Samtliga dessa faktorer kommer att få stor betydelse för EU:s stabilitet, säkerhet och välbefinnande.

3. Regionkommittén erinrar om att Ukraina för närvarande genomför en förvaltningsreform, så konkreta exempel och modeller från EU-länderna vore tveklöst mycket välkomna. En viktig uppgift är emellertid att utröna i vilken utsträckning lagstiftningen tillämpas konsekvent och på ett öppet sätt. Det kräver också institutionell kapacitetssuppletering, vilket är en förutsättning för en fördjupad demokrati, samt sund förvaltningssed och respekt för de europeiska subsidiaritets-, närhets- och partnerskapsprinciperna. Dessa begrepp är helt avgörande för en hållbar ekonomisk utveckling, som är ett mål som både Ukraina och EU eftersträvar.

4. Vi vill erinra om att när gränserna mellan EU och Ukraina blir avsevärt längre kommer Ukraina och andra nya oberoende stater att bli ännu mer betydelsefulla och strategiska grannländer. EU behöver utveckla goda och stabila relationer med Ukraina – sin näst största granne – och bör därför främja en sund förvaltningskultur och demokrati i detta land, inte bara på nationell nivå utan också på lokal och regional nivå. Det behövs konkreta och påtagliga åtgärder för att bemästra de dramatiska förändringar och nya utmaningar som de tio plus två nya EU-länderna för med sig, vilket kommer att få stor inverkan på EU:s relationer med Ukraina.

5. Kommittén betonar att EU:s utvidgning påverkar inte bara Ukrainas förbindelser med de nuvarande medlemsstaterna utan också Ukrainas förbindelser med andra nya oberoende stater och Ryssland. De befintliga samarbetsstrukturerna och nätverken bör därför ses över och förbättras för att inte hindra utan främja allt möjliggöra mer påtagliga framsteg på området för demokratisk stabilisering, genuin decentralisering och regional

sammanhållning. Det är dessutom viktigt att notera att förutsättningarna i området kring Svarta havet kommer att förändras dramatiskt i och med anslutningen av de nya medlemsstaterna. Det innebär att det uppstår nya utmaningar på det politiska och ekonomiska planet.

6. EU har tidigare bidragit till att utveckla lokal demokrati och en effektiv lokal förvaltning i central- och östeuropeiska länder. Det har bland annat skett via Tacisprogrammet och olika vänorts- och samarbetsprogram. Programsamordningen har däremot varit bristfällig, och ReK skulle därför vilja stödja ett mer effektivt tillvägagångssätt när det gäller att förvalta EU:s nya externa stödprogram, t.ex. de nya Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumenten (ENPI) och den nya fonden för grannskapsinvesteringar (*Neighbourhood Investment Fund*). Det finns därför ett behov av att ur de lokala och regionala myndigheternas perspektiv klargöra kopplingen mellan samtliga gamla och nya politikområden och särskilt de program och budgetinstrument som är knutna till dessa områden.

7. Partnersamverkan mellan lokala och regionala myndigheter har en viktig plats i EU, och har visat sig vara ett värdefullt sätt att öka effektiviteten inom förvaltningarna och kontakterna människor emellan. ReK anser därför att dessa partnerskap bör fortsätta, och eventuellt utökas för att täcka de speciella behov som finns av att bygga upp lokala och regionala institutioner i Ukraina och detta geografiska område. Lokal och regional demokrati är dessutom av central betydelse för att främja utvecklingen av demokratiska institutioner och ökad kapacitet i Ukraina och skulle visa att man ansluter sig till principerna i bland annat Europarådets stadga om lokalt självstyre av den 15 oktober 1985. Debatten måste därför inbegripa alla berörda parter, däribland lokala och regionala organisationer och myndigheter.

8. ReK menar att ett trovärdigt partnerskap måste bygga på en strategi och en konkret agenda baserad på gemensamma intressen, för att kunna uppnå de politiska mål som satts upp. Specifika konkreta åtgärder måste därför vidtas. Dessa skall kunna anpassas till förändringar och nya utmaningar i förbindelserna mellan det nyligen utvidgade EU och Ukraina. På lokal och regional nivå är det mycket viktigt att skapa tillväxt, eftersom detta är grundvalen för välbefinnande i framtiden. Utvecklingen måste också anpassas till de lokala och regionala myndigheternas olika uppgifter. Utbildning, miljöskydd, transport, företagsutveckling baserad på offentlig-privata partnerskap, sociala tjänster och hälsovård utgör centrala aspekter av en regional utveckling som kan leda till tillväxt i Ukraina och i EU och till ett närmare samarbete mellan lokala och regionala myndigheter.

9. Vi föreslår att EU riktar större uppmärksamhet mot regioner med särskilda behov av tillväxt och utveckling. Styrmedel för den europeiska grannskapspolitiken måste t.ex. användas för att hjälpa eftersatta områden i ekonomiskt krisdrabbade regioner i Ukraina. Det är också viktigt att fokusera på en anpassning av den europeiska struktur- och sammanhållningspolitikens principer till lokala förhållanden, med hänsyn tagen till behovet att förbättra levnadsvillkoren, skapa hållbar utveckling och främja regional konkurrenskraft.

10. Vi erinrar om att vi kommer att prioritera frågor som faller inom det lokala och regionala ansvarsområdet. De nationella myndigheterna har ansvaret för frågor som rör samhället som helhet, medan de lokala och regionala myndigheterna fokuserar sin verksamhet på frågor av betydelse för enskilda delar av samhället, vilka ligger närmare medborgarnas vardag.

11. Kommittén noterar att EU genom ett nära samarbete kring enskilda projekt kan bidra till att säkerställa att reformer av offentlig förvaltning och offentliga tjänster genomförs på ett balanserat sätt på nationell, regional och lokal nivå. På projektnivå kan EU t.ex. hjälpa till att bygga upp humankapitalet genom utveckling inom enskilda sektorer. EU måste också fortsätta att utveckla de personliga kontakterna inom detta område, särskilt genom partnerskap på utbildningsområdet.

Förbindelserna mellan EU och Ukraina: aktuella utvecklingstendenser

12. Regionkommittén noterar att Ukraina efter de händelser som ledde till den orangea revolutionen i slutet av 2004 börjat genomföra en plan med ambitiösa reformer för att ge demokratin och marknadsekonomi starkare fotfäste i landet och för att föra Ukraina närmare EU. Kommittén noterar dock att dessa reformer fortfarande befinner sig i en skör utvecklingsfas.

13. Regionkommittén noterar att de politiska mål som fastställts i partnerskaps- och samarbetsavtalet från april 1998 och handlingsplanen för samarbetet mellan EU och Ukraina från februari 2005 fortfarande är en viktig grundval för utvecklingen av samarbetet mellan EU och Ukraina. Avtalet anger ramarna för bilateralt samarbete och inrättar de viktigaste forumen och beslutsorganen, i syfte att säkerställa att frågor av gemensamt intresse behandlas på alla nivåer, att informationsutbyte äger rum och att konflikter löses.

14. Kommittén ställer sig positiv till att EU och Ukraina i mars 2007 inledde förhandlingar om ett nytt förbättrat avtal. Huvudsyftet med det nya förbättrade avtalet, som återspeglar den strategiska vikten av att utveckla förbindelserna mellan EU och Ukraina, är att föra Ukraina närmare EU, öka det politiska samarbetet, öka handeln och investeringarna och på så sätt bidra till den ekonomiska utvecklingen och välståndet i Ukraina.

15. Kommittén ställer sig positiv till förslaget om att införa en institutionell plattform för att underlätta samrådet med det civila samhällets aktörer i EU och Ukraina i samband med de pågående förhandlingarna om det nya förbättrade avtalet. ReK beklagar dock att man hittills inte vidtagit några åtgärder för att samråd i samma utsträckning skall kunna ske med aktörer som är verksamma över lands- och regiongränserna. ReK uppmanar därför kommissionen att inrätta en liknande institutionell plattform för företrädare för EU och de lokala och regionala myndigheterna i Ukraina.

16. Samarbetet inom ramen för den nya europeiska grannskapspolitiken betraktas av kommittén som avskilt från EU-anslutningsprocessen, dvs. samarbete i sig innebär inte att EU-medlemskap är säkrat. Utökad samarbete inom ramen för den nya europeiska grannskapspolitiken kan emellertid främja

reformprocesserna i Ukraina och leda till att en långsiktig strategi för förbindelserna skapas och landet sannolikt förs närmare EU.

17. Regionkommittén är beredd att delta konstruktivt för att identifiera och utveckla ett gemensamt område, inbegripet ett gemensamt ekonomiskt område, ett gemensamt område med frihet, säkerhet och rättvisa samt ett samarbete när det gäller yttre säkerhetshot, forskning, utbildning och kultur, i linje med besluten vid toppmötena mellan EU och Ukraina i december 2005 och oktober 2006.

18. Vi anser att lokala och regionala myndigheter har ett legittimt intresse när det gäller många delar av de gemensamma områdena, och föreslår att ReK ges möjlighet att delta direkt i utformningen av de gemensamma områdena i frågor som faller inom kommitténs ansvarsområde och även i sådana som omfattas av den öppna samordningsmetoden.

19. Kommittén inväntar med intresse genomförandet av nästa steg i Ukrainas administrativa reformplan, med särskild tonvikt på de lokala och regionala myndigheternas befogenheter, decentralisering av skattesystemet och en territoriell förvaltningsreform, och vi räknar med ökade möjligheter till samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och Ukraina.

20. ReK förutsätter att principerna i den europeiska stadgan om lokalt självstyre från oktober 1985 också kommer att integreras i kommande lagförslag.

21. Vi ser positivt på att uppmärksamhet riktas mot samarbetet mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och Ukraina, eftersom detta kommer att leda till att lösningar på för allmänheten viktiga gemensamma problem prioriteras på lokal och regional myndighetsnivå.

22. Utbyte av information och välfungerande metoder på lokal och regional nivå främjar demokratin och utvecklingen på det sociala och ekonomiska området.

23. Vi noterar med tillfredsställelse att de positiva resultaten av projekt som genomförts i samarbete mellan EU:s och Ukrainas lokala och regionala myndigheter har stärkt viljan till fortsatt samarbete under gynnsamma villkor, och vi vill betona att ett varaktigt samarbete mellan lokala och regionala myndigheter är en viktig och nödvändig förutsättning för dem som utvecklar gemensamma projekt.

Beslutsprocessen och nyckelprioriteringar på lokal och regional nivå

24. Regionkommittén uppmanar med eftertryck de lokala och regionala myndigheterna i EU och Ukraina att samarbeta på områden av gemensamt intresse, med tanke på att det finns samarbetsmöjligheter på en mängd områden, t.ex. kultur, sociala frågor, regional ekonomi, miljöskydd, transport och jordbruk, och på att specifika initiativ kan tas för att främja forskning och utveckling inom den privata sektorn. Dessa frågor är viktiga lokala och regionala ansvarsområden när det gäller regional utveckling.

25. Kommittén anser att folkhälsan och en stor del av hälsovården är nyckelfaktorer i ett samhälles tillväxtpotential, och att de därför är viktiga sektorer inom de lokala och regionala myndigheternas ansvarsområden när det gäller sociala frågor och får direkta eller indirekta konsekvenser även för andra sektorer. De har därför blivit vitala beståndsdelar inom andra sektorer och bidrar till att främja och upprätthålla social stabilitet.

26. Vi föreslår att kommittén – med praktisk hjälp från Europeiska kommissionen och i linje med det partnerskaps- och samarbetsavtal som slutits mellan EU och Ukraina – skulle kunna utarbeta ett ramavtal i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna i Ukraina och i EU:s medlemsstater. Ett sådant avtal skulle kunna utgöra grunden för samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och deras motsvarigheter i Ukraina.

27. Vi ställer oss positiva till att främja informationsutbyte och spridning av bästa praxis på olika åtgärdsområden, under förutsättning att detta sker under betingelser som gynnar samhället som helhet. Vi är beredda att anordna regelbundna debatter om Ukraina som underlag för en utvärdering av samarbetet och förbindelserna mellan EU och Ukraina. Dessa debatter skulle särskilt röra sådana frågor som faller inom de lokala och regionala myndigheternas ansvarsområde.

28. Kommittén anser att erfarenhets- och informationsutbyte mellan Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén skulle kunna bidra till en bättre ömsesidig förståelse mellan EU och Ukraina på områden av gemensamt intresse. Det skulle också innebära nya möjligheter till specifika initiativ med inriktning på Ukraina i form av gemensamma seminarier, möten och konferenser, med tanke på att båda parter har intresse av detta och skulle vilja bidra till ett närmare samarbete mellan EU och Ukraina.

Gränsöverskridande och interregionalt samarbete

29. Regionkommittén påpekar att den andra etappen i det nya grannskapsprogrammet genomförs 2007–2013 och sannolikt kommer att öppna dörren till närmare och mer effektivt gränsöverskridande samarbete som syftar till specifika resultat.

30. Kommittén håller med om att mer omfattande teknisk och politisk assistans behövs för att skapa ett permanent gränsöverskridande och interregionalt samarbete mellan EU och grannländer på andra sidan den gemensamma gränsen under perioden 2007–2013, och att det nya Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI) skulle kunna användas för att ge ett kraftfullt stöd till att uppnå målen för det territoriella samarbetet.

31. Kommittén ställer sig positiv till kommissionens landsstrategidokument för Ukraina 2007–2013 inom ramen för Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet. I det dokumentet påminner kommissionen om att det gränsöverskridande samarbetet är ett centralt inslag i samarbetet grannar emellan. ReK understryker att denna form av samarbete är det bästa sättet att komma över eventuella betänkligheter kring infö-

randet av Schengengränsen. Det innebär också stora fördelar för gränsregioner på båda sidorna, oavsett den aktuella utvecklingen i EU:s östra gränsregion.

32. Kommittén påminner om att tilldelningen av medel för gränsöverskridande samarbete vid EU:s östra gräns bara utgör 5 % av ENPI. ReK anser att tilldelningen av medel för ENPI som helhet är otillräcklig och att åtminstone 10 % av ENPI-medlen bör avsättas till stöd för gränsöverskridande samarbetsprogram.

33. Kommittén anser mot denna bakgrund att prioriteringarna för det gränsöverskridande samarbetet måste fastställas med största noggrannhet så att man maximerar samordningsvinsterna och undviker en improduktiv spridning av medlen. Ett så litet belopp bör inte användas för att stödja allmänna ekonomiska och sociala utvecklingsprogram i gränsregionerna. På samma sätt är det orealistiskt att förvänta sig att detta lilla budgetpaket skall täcka andra prioriterade EU-mål, t.ex. effektiva och säkra gränser, som måste tas upp under andra områden av EU:s politik.

34. Kommittén anser att man bör stärka tre prioriteringar inom det gränsöverskridande samarbetet, nämligen a) att lösa gemensamma gränsproblem, bl.a. gemensam lokal infrastruktur och integrerad regional utveckling, b) att främja kontakter mellan människor och c) att utveckla de mänskliga resurserna och stödja utbildning, vetenskap och forskning i gränsregionerna.

35. Kommittén vill påpeka att det är till fördel att stimulera och utveckla ett intresse för samarbete – särskilt på kultur- och utbildningsområdena – baserat på kulturaktiviteter och kulturella traditioner som är utmärkande för de inhemska lokala och regionala kulturerna.

36. Kommittén ser fram emot den roll som det rättsliga instrumentet "europeiska grupperingar för territoriellt samarbete" kan spela i framtiden på ovan nämnda områden, framför allt inom hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, katastrofberedskap eller arbetet med att skapa transnationella strukturer för turism. Grupperingarna kommer också att kunna fungera som ytterligare ett verktyg för att genomföra strategier för offentlig-privata partnerskap. Vi inbjuder därför behöriga nationella myndigheter i Ukraina och i närliggande EU-medlemsländer att vidta nödvändiga åtgärder för ukrainska partners deltagande i kommande grupperingar, enligt förordning (EG) nr 1082/2006.

37. Vi anser att det är viktigt för EU att utöka det ekonomiska samarbetet med Ukraina, särskilt genom det nya europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet och genom införandet av nya styrmedel, t.ex. fonden för grannskapsinvesteringar, som de institutioner i medlemsstaterna som ger utvecklingsbistånd skulle kunna använda för att stimulera investeringar i grannskapsländer. Vi föreslår också att Ukraina strävar efter att underteckna ett gemensamt finansieringsavtal som skulle handläggas av en gemensam stiftelse.

38. Vi vill framhålla hur viktigt det är med program för vänortsprojekt som del i informationsutbytet på specifika åtgärdsområden.

39. Kommittén ställer sig positiv till att kommissionen framhäver vikten av lokalt egenansvar med stöd från nationell nivå. När det handlar om att bygga upp ett bättre samarbete föreslår kommittén dock att man bör överväga att genomföra bilaterala program också inom ramen för handlingsplanen för den europeiska grannskapspolitiken mellan EU och Ukraina.

Den särskilda situationen i regioner som gränsar direkt till EU

40. Regionkommittén betonar att de regioner i Ukraina som gränsar direkt till EU påverkas mest av de internationella relationerna mellan EU och Ukraina. Kommittén ställer sig därför bakom ett närmare samarbete i dessa regioner genom interregionala förbindelser och partnerskap mellan lokala myndigheter.

41. Regionkommittén önskar att man snarast sluter bilaterala avtal mellan Ukraina och angränsande medlemsstater så att de bestämmelser om lokal gränstrafik som infördes genom förordning (EG) nr 1931/2006 kan genomföras.

42. Kommittén framhåller också hur viktigt det är att hjälpa ekonomiskt krisdrabbade och underutvecklade regioner att

hämta in förslaget. Vi anser att detta förutsätter dels en förvaltningsstrategi i Ukraina som är i linje med principerna för EU:s regionalpolitik, dels att det utformas ett system med styrmedel och institutioner. Medlemsstaternas regioner skulle kunna ge sitt stöd till detta genom kunskapsöverföring, där alla berörda parter skulle få möjlighet att delta i specifika projekt, samarbeta på särskilda områden som anges i handlingsplanen för den europeiska grannskapspolitiken mellan EU och Ukraina och även bidra till spridning av bästa praxis. Det är ytterst viktigt att ställa ekonomiska resurser till förfogande så att innehållet i handlingsplanen för den europeiska grannskapspolitiken mellan EU och Ukraina kan genomföras. Dessa resurser måste ställas till förfogande snarast.

43. Regionkommittén betonar att det i multikulturella regioner är viktigt med direkta kontakter mellan människor, särskilt på kultur- och utbildningsområdet, och även när det gäller samarbete mellan ungdomar. Just en gemensam kunskaps- och erfarenhetsbank kan fungera som en viktig sporre för gränsöverskridande samarbete och hjälpa Ukraina att genomföra de reformer som krävs.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska området för forskningsverksamhet – Nya utsikter"

(2007/C 305/06)

REGIONKOMMITTENS REKOMMENDATIONER

- Regionkommittén vill peka på den stora betydelsen för den ekonomiska och samhälleliga utvecklingen och innovationsförmågan i Europa av beslutet att upprätta ett europeiskt område för forskningsverksamhet. Regionerna har en mycket stor betydelse eftersom dessa, inom ramen för sin forskningspolitik och genom stödjande ramvillkor för programplanering, struktur och lagstiftning, bidrar väsentligt till att skapa ett livligt europeiskt forskningsområde.
- Regionkommittén stöder förslaget om samordning av regionala och nationella forskningsprogram och forskningsprioriteringar. Med hänvisning till subsidiaritetsprincipen vill kommittén dock understryka medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ansvar för vetenskap och forskning och även i fortsättningen avvisa en centraliserad och på EU-nivå planerad forskning.
- Kommittén anser att framsteg i fråga om forskares rörlighet, inbegripet den nödvändiga anpassningen av lagstiftningen på områdena uppehållsrätt och pensioner, samt understödjande åtgärder för att underlätta familjesituationen, är av särskild betydelse för utvecklingen av det europeiska området för forskningsverksamhet.
- Kommittén betonar nödvändigheten av att införa bestämmelser och äganderätt för immateriell egendom. En europeisk stadga för användningen av immateriell egendom från offentliga forskningsinrättningar och högskolor kan i detta sammanhang utgöra ett viktigt bidrag till utformningen av ett europeiskt område för forskningsverksamhet och till främjandet av samarbetsnätverk.
- Kommittén vill uttryckligen uppmuntra högskolorna att finna nya vägar för samarbetet mellan offentliga inrättningar och den privata sektorn, till exempel inom ramen för gemensamma innovationsfonder. Högskolor måste i större utsträckning än hittills ses som innovationspådrivande i sina regioner.

Referensdokument:

Grönbok: "Europeiska området för forskningsverksamhet: Nya utsikter"

KOM(2007) 161 slutlig

Kommissionens meddelande "Att förbättra kunskapsöverföringen mellan forskningsinstitut och företag i hela Europa genom öppen innovation – Genomförandet av Lissabonagendan"

KOM(2007) 182 slutlig

Föredragande: Michael SCHROEREN (DE-PPE), ledamot av Nordrhein-Westfalens delstatsparlament

Politiska rekommendationer

1. Regionkommittén vill peka på den stora betydelsen för den ekonomiska och samhälleliga utvecklingen och innovationsförmågan i Europa av beslutet att upprätta ett europeiskt område för forskningsverksamhet. Det är viktigt också för arbetet med att uppnå Lissabonmålen och hållbar och balanserad tillväxt och framgång i Europas regioner, samt för att förbättra medborgarnas livskvalitet.
2. Sedan Europeiska rådet vid sitt toppmöte i Lissabon i mars år 2000 beslutade att inrätta ett europeiskt område för forskningsverksamhet har betydande åtgärder vidtagits för förverkligandet av detta område, menar kommittén. Denna process måste emellertid intensifieras om det ska vara möjligt att uppnå målet att utveckla Europa till det främsta kunskapsområdet och det mest dynamiska ekonomiska området i världen.
3. Kommittén välkomnar därför kommissionens initiativ att i grönboken göra en inventering av EU:s framsteg, framgångar och misslyckanden på vägen mot det europeiska området för forskningsverksamhet sedan dess inrättande år 2000 och behandla nya idéer med hänsyn till de nya utvecklingstrenderna.
4. Kommittén anser att framsteg i fråga om forskares rörlighet, inbegripet den nödvändiga anpassningen av lagstiftningen på områdena uppehållsrätt och pensioner, samt understödande åtgärder för att underlätta familjesituationen, är av särskild betydelse för utvecklingen av det europeiska området för forskningsverksamhet. Dessutom kan en bättre samordning och ett bättre samarbete mellan medlemsstaterna och regionerna i fråga om forskningsprogram leda till samverkans effekter och därmed ett mervärde för området för forskningsverksamhet, vilket skulle stärka Europas konkurrenskraft på den globala kunskapsmarknaden. Förbättrad kunskapsöverföring, bl.a. genom samarbete i innovationskluster, är i detta sammanhang av största betydelse. EU:s stödprogram, särskilt det åttonde ramprogrammet för forskning, teknisk utveckling och demonstration bör utvidgas och inriktas på motsvarande sätt, och det bör också på ett effektivare sätt kopplas till EU:s strukturfonder.
5. Regionkommittén betonar regionernas mycket stora betydelse eftersom dessa, inom ramen för sin forskningspolitik och genom stödjande ramvillkor för programplanering, struktur och lagstiftning, bidrar väsentligt till att skapa ett europeiskt mervärde på forskningsområdet och till utformningen av det europeiska området för forskningsverksamhet samt till att ge liv i detta område. EU bör fastställa rättsliga ramvillkor endast där det är absolut nödvändigt för inrättandet av ett europeiskt område för forskningsverksamhet, och där samordning, också inom ramen för den öppna samordningsmetoden, inte räcker till. Ytterligare central planering på EU-nivå avvisas emellertid.
6. Regionkommittén betonar kraftigt städernas och regionernas viktiga roll som utvecklare av innovativa miljöer. Deras agerande får betydande återverkningar på såväl genomförandet av det europeiska forskningsområdet i fråga om rörligheten bland forskare (eftersom endast mångsidiga, toleranta och innovativa miljöer lockar forskare) som på utvecklingen av forskningsinfrastruktur. Som exempel kan man nämna regional innovationspolitik, teknikcentrum, företagskuvöser, vetenskapspark och riskkapitalfonder.
7. Regionkommittén menar att ett perspektiv som generellt saknas i grönboken om ERA är att ett starkt samarbete mellan den offentligt finansierade forskningen och andra aktörer i samhället även berör lokala och regionala myndigheter. Det är inte bara industrin som nämns i vissa fall som berörs. I många medlemsstater ansvarar den lokala och regionala nivån för viktiga områden i den offentliga välfärden. Ett utvecklat samarbete mellan akademien och offentliga aktörer är viktigt och behovet av "sociala innovationer" är stort, inte minst för att möta stora samhällsutmaningar och därmed bidra till att uppfylla Lissabonstrategin.

Forskares rörlighet

8. Regionkommittén stöder kommissionens uppfattning att forskares ämnesmässiga, geografiska och institutionella rörlighet är av stor betydelse för utvecklingen och överföringen av kunskaper, och därför bör utgöra en självständig beståndsdel i de nuvarande meritförteckningarna och karriärvägarna.

9. Kommittén delar uppfattningen att forskares rörlighet i dag ofta förhindras av otillräckliga lagstiftningsmässiga och institutionella ramvillkor liksom av dåliga arbetsvillkor och andra karriärhinder.

10. Regionkommittén vill understryka att forskarutbildningen är viktig i alla delar av Europeiska unionen, inklusive de nya medlemsstaterna. Genom att tillhandahålla forskarutbildning på olika håll i unionen säkerställer man i högre grad lika möjligheter för alla att få tillträde till forskarutbildning, och på detta sätt garanterar man att Europas begåvningspotential på bästa möjliga sätt betjänar unionen i framtiden. Genom att man beaktar denna aspekt understryks vikten av finansieringen av högskolor och forskningsinstitutioner i samarbete mellan EU:s och medlemsstaternas finansieringsinstrument samt i samklang med regionala och lokala myndighetsåtgärder.

11. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att vidta alla åtgärder de kan inom ramen för sina befogenheter i syfte att förbättra rörligheten på alla områden, men särskilt mellan forskning och näringsliv. Därvid är ett nära och Europa-omfattande samarbete mellan företag, universitet och högskolor samt forskningsinstitut mycket viktigt, liksom samarbete med politiska aktörer och förvaltningar på lokal, regional och nationell nivå. Andelen kvinnor inom vetenskapliga yrken måste ökas på lång sikt. Mot den bakgrunden är flexibla karriär- och arbetstidsbestämmelser, bestämmelser om överföring av pensionsrättigheter samt ett behovsanpassat utbud av barnomsorg och liknande familjevänliga stödåtgärder (t.ex. hjälp till den äkta maken/maken eller livspartnern att få arbete) av största betydelse.

12. ReK vill understryka behovet av att locka toppforskare från icke-europeiska länder och betonar den stora betydelse som EU:s program för rörlighet (t.ex. Marie-Curie-programmet) har. Kommittén välkomnar också de stödåtgärder som vidtagits i vissa regioner i form av program för forskare som vill återvända.

13. Kommittén anser i princip att det är nödvändigt att i högre grad öppna de regionala och nationella FoU-programmen. För detta krävs dock ytterligare förtydliganden när det gäller den konkreta utformningen av programmen.

14. Kommittén vill betona EU:s roll i arbetet med att främja en bättre samordning av de regionala och nationella myndigheternas rörlighetsfrämjande åtgärder genom att med den öppna samordningsmetoden skapa öppenhet och tillgängliga exempel på goda metoder från regionerna.

Upprättande av en utmärkt forskningsinfrastruktur

15. Kommittén bekräftar att den anser det vara nödvändigt att skapa en modern och effektiv europeisk forskningsinfrastruktur, i hög grad genom att etablera moderna virtuella nät och kunskapsdatabaser, och stöder uppfattningen att man för att

lyckas uppnå sina mål på detta område också, utöver de europeiska finansiella resurserna, måste locka till sig regionala, nationella och privata medel. Att uppnå det så kallade treprocentsmålet (3 % av BNI), varav den privata sektorn ska svara för två tredjedelar, har i detta sammanhang en enormt stor betydelse.

16. Kommittén anser att man inom det europeiska området för forskningsverksamhet för att trygga sin internationella konkurrenskraft måste satsa på att arbeta i nätverk och utveckla befintliga forskningsinrättningar. EU:s strukturfonder kan väsentligt bidra till att finansiera upprättandet av ny forskningsinfrastruktur. Dessutom bör man sträva efter en starkare koppling till ramprogrammet för forskning. Denna aspekt och strukturfondernas roll i samband med upprättandet av ett europeiskt område för forskningsverksamhet behandlas inte i tillräcklig utsträckning i grönboken.

17. Mot den bakgrunden vill Regionkommittén också uppmana till diskussion om hur den europeiska färdplan som Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur (ESFRI) lagt fram ska genomföras och finansieras för att bli en viktig milstolpe i inrättandet av ett europeiskt område för forskning. I det sammanhanget bör klara och öppna beslutsprocesser och kvalitetskriterier sättas i första rummet.

18. ReK välkomnar de ansträngningar som gjorts i olika regioner för att genom förstärkt självständighet för högskolor och universitet möjliggöra större privat engagemang. Kommittén vill uttryckligen uppmantra regionerna att finna nya vägar för samarbetet mellan offentliga inrättningar och den privata sektorn, till exempel inom ramen för gemensamma innovationsfonder, som också skulle kunna fungera som förebild för hållbar användning och säkerställande av offentliga resurser. Högskolor måste i större utsträckning än hittills ses som innovationspådrivande i sina regioner. Deras arbete i den riktningen måste främjas och de måste få delta i relevanta diskussioner om detta på regional, nationell och europeisk nivå.

19. ReK delar uppfattningen att det är nödvändigt att stärka samordningen mellan den offentliga och privata sektorn samt öka FoU-verksamheten i EU:s medlemsstater. Den öppna samordningsmetoden är i detta sammanhang ett lämpligt instrument för att uppnå samverkans effekter.

Förstärkning av forskningscentrumen och deras resultatriktning

20. Regionkommittén vill understryka den betydelse som högskolor och forskningsinrättningar utanför universiteten har för grundforskning och tillämpad forskning som motorer för den samhälleliga, kulturella och ekonomiska utvecklingen i sina respektive regioner och i mellanregionala sammanhang. Kommittén stöder därför en vid tolkning av innovationsbegreppet som sträcker sig utöver den rent ekonomiska betydelsen.

21. Regionkommittén betonar betydelsen av gränsöverskridande samarbete mellan högskolor och forskningsinrättningar och partner utanför universiteten inom sektorer som industri och ekonomi, förvaltning, kultur och andra delar av samhället.

22. Kommittén stöder strävandena att inrätta virtuella kompetenscentrum och betonar i detta sammanhang regionernas arbete för att främja samarbete mellan aktörerna i olika (även virtuella) kluster.

23. ReK välkomnar EU:s ansträngningar för att stärka dessa åtgärder genom för ändamålet lämpliga stödprogram eller finansiellt stöd som en del av dessa program, t.ex. inom ramen för EU:s sjunde ramprogram för forskning, teknisk utveckling och demonstration. Dessa program bör målinriktat vidareutvecklas med avseende på ett stärkt samarbete mellan de nämnda institutionerna och aktörerna för att skapa den kritiska massa som är nödvändig och för att upprätta internationellt synliga spetsforskningskluster.

24. Regionkommittén påpekar att forskningsinstitutionerna visserligen eftersträvar en kritisk massa, men att den kritiska massan är beroende av den aktuella frågan, det tematiska området och av deltagarna. Någon universallösning bör inte tillämpas på samtliga temaområden och stödinstrument.

25. Regionkommittén ställer sig bakom grönbokens målsättningar att uppnå en lämplig jämvikt mellan den institutionella och den konkurrensbaserade finansieringen av forskningsinstitutioner. Med hänvisning till sina tidigare ståndpunkter uppmanar Regionkommittén till fortsatt diskussion om en lämplig jämvikt mellan institutionell och konkurrensbaserad finansiering. Det sätt på vilket denna jämvikt uppstår är synnerligen viktigt för dynamiken i systemet.

26. Med hänvisning till sina tidigare framlagda synpunkter är Regionkommittén böjd att sätta mer lit till forskare och forskarsamfund när det gäller att välja ut intressanta och nyttiga forskningsområden, samt till frivillig nätverksbildning (bottom-up), än till kraftigt toppstyrda processer och den förstelning som detta för med sig i samarbetet.

27. Regionkommittén betonar också vid sidan av främjandet av kvalitet och toppprestationer nödvändigheten av god utbildning för invånarna i varje region som grundval för att säkerställa individuellt och samhälleligt välbefinnande och regionernas innovationsförmåga.

Demokratisk och effektiv kunskapsöverföring

28. Regionkommittén stöder ståndpunkten att digitala medier har stor betydelse för demokratisk, gränsöverskridande och målgruppsinriktad spridning av kunskaper och vetenskapliga rön, även i samband med politisk rådgivning, och

kommittén stöder spridningen av denna kunskap också via internationella nätverk.

29. Kommittén betonar, särskilt vad beträffar det internationella samarbetet, nödvändigheten av att införa bestämmelser och äganderätt för immateriell egendom. Om inte detta görs kommer det med största sannolikhet att bli mycket svårt att upprätta ett förtroendefullt samarbete mellan olika institutioner och i gränsöverskridande sammanhang, t.ex. i kluster och spetsforskningscentrum.

30. Regionkommittén framhåller att man för detta ändamål måste främja en systematisk utveckling och användning av europeiska och internationella bestämmelser och särskilt stödja kunskapsöverföringen mellan industri och offentlig forskning genom att offentliggöra exempel på god praxis. En europeisk stadga för användningen av immateriell egendom från offentlig forskning och högskolor kan i detta sammanhang utgöra ett viktigt bidrag till utformningen av ett europeiskt område för forskningsverksamhet och till främjandet av samlingsnätverk.

31. Kommittén framhåller att regionernas och de små och medelstora företagens medverkan och möjligheter att påverka måste säkerställas även i samband med stora samlingsprojekt inom EU, till exempel det europeiska tekniska institutet.

Samordning av forskningsprogram och forskningsprioriteringar

32. Regionkommittén stöder förslaget om samordning av regionala och nationella forskningsprogram och forskningsprioriteringar med avseende på det europeiska området för forskningsverksamhet och en europeisk forskningsmarknad samt på målet om en bättre samordning av de nationella forskningsaktiviteterna. Kommittén ställer sig också bakom en ökad fokus på det gemensamma målet om att skapa ett europeiskt forskningsområde. Med hänvisning till subsidiaritetsprincipen vill kommittén dock understryka medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ansvar för vetenskap och forskning och även i fortsättningen avvisa en centraliserad och på EU-nivå planerad forskning.

33. ReK framhåller sin åsikt att etableringen av ett europeiskt område för forskningsverksamhet och även en innehållsmässigt samordnad forskning kan främjas väsentligt genom att man säkerställer goda ramvillkor på forskningsområdet för de lokala och regionala myndigheterna. Detta kan man göra genom EU-stödprogram som t.ex. det sjunde ramprogrammet för forskning, men i väsentlig grad också genom motsvarande samordnade och målinriktade strukturprogram inom ramen för strukturfonderna, som gör det möjligt att åstadkomma samordningsvinster mellan struktur- och forskningsstöd.

34. Regionkommittén konstaterar i detta sammanhang att en framgångsrik forsknings- och innovationsmodell i en region inte utan vidare kan "kopieras" och användas i en annan region eller politisk myndighet. Modellen kan emellertid – förutsatt att hänsyn tas till strukturella, samhälleliga och kulturella särdrag – tjäna som förebild för utveckling av adekvata modeller i andra, även missgynnade, regioner.

35. ReK delar uppfattningen att programmet ERA-NET för samordning av regionala och europeiska forskningsprogram har varit effektivt och därför bör vidareutvecklas.

36. Regionkommittén vill påpeka att en EU-benchmarking bara accepteras av regionerna om denna tar hänsyn till de olika regionernas specifika utvecklingsförutsättningar, -faser och krav. För en framgångsrik EU-benchmarking i regionerna måste man därför utveckla anpassade indikatorer och undersökningsmetoder som möjliggör en verklig jämförelse av regionerna och leder till genomförbara resultat. Att involvera regionerna i denna utvecklingsprocess är absolut nödvändigt för att framgångsrikt kunna genomföra benchmarking på detta område i framtiden.

37. Regionkommittén saknar ett resonemang i grönboken om det europeiska forskningsområdet angående de s.k. sociala plattformar som faktiskt är en innovation i att försöka formulera och genomföra strategiska forskningsagendor rörande stora europeiska samhällsutmaningar såsom t.ex. miljö, den åldrande befolkningen och integration. I arbetsprogrammet för samarbetsdelen, tema Samhällsvetenskap och Humaniora, i december 2006, finns dock en utlysning om sociala plattformar för städer

och social sammanhållning vilket är positivt. Det är dock viktigt att kommissionen fortsätter utveckla detta innovativa sätt att formulera morgondagens forskningsfrågor, något som sannolikt sker i en dialog mellan forskare, offentliga aktörer, företag och civilsamhället m.fl.

Det europeiska forskningsområdets öppning mot omvärlden

38. ReK stöder uppfattningen att vetenskap och forskning i allra högsta grad är internationella verksamhetsområden. Kommittén understryker att samarbete och utbyte av kunskap och forskare och vetenskapsmän också måste sträcka sig utanför EU:s gränser.

39. Regionkommittén välkomnar medlemsstaternas insatser för att förbättra detta internationella samarbete genom att skapa goda ramvillkor för det, som till exempel en motsvarande ändring av invandringslagstiftningen, och uppmanar till ett nära samarbete mellan medlemsstaterna på dessa områden.

Det fortsatta arbetet

40. ReK välkomnar Europeiska kommissionens initiativ till en bred offentlig debatt, med deltagande från Regionkommittén, med syftet att konkretisera och vidareutveckla föreslagna prioriterade teman och åtgärder för att etablera ett europeiskt område för forskningsverksamhet och samtidigt ta hänsyn till subsidiaritetsprincipen.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Framgångsfaktorer för att förutse omstruktureringar i städer och regioner och ge stöd i samband med dem"

(2007/C 305/07)

REGIONKOMMITTÉNS REKOMMENDATIONER

- Det är viktigt att man erkänner att omstruktureringar i städer och regioner är en företeelse som alltid finns närvarande i vår samhällsekonomi. Omstruktureringarna måste betraktas som en möjlighet att lösa aktuella och framtida ekonomiska problem.
- Vi rekommenderar också att man ständigt övervakar dessa processer i hela EU, och att det bör utföras av organ som är oberoende av de berörda aktörerna. EU och medlemsstaterna bör genom stimulera partnerskap på lokal och regional nivå, mellan offentliga myndigheter, ekonomiska aktörer och arbetsmarknadsparter, främja samarbetet för lokal utveckling i en globaliserad värld framför allt i randområdena, där det finns en risk för att kulturarvet går förlorat.
- Den lokala och regionala omstruktureringen måste garantera uppfyllandet av mål som ligger i linje med EU:s politik, samtidigt som höga sysselsättningsnivåer upprätthålls för att säkra en rimlig levnadsstandard. Den omstrukturering som pågår bör samtidigt vara det första steget i en modernisering i riktning mot en framtidsinriktad ekonomi grundad på kunskap och innovationsförmåga. Detta mål kan dock inte uppnås om man inte ökar investeringarna i mänskligt kapital.
- Ett integrerat angreppssätt vid omstruktureringen av landsbygdsområden garanterar (bör garantera) en miniminivå för tillgången till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för att dessa ska kunna dra till sig företag och kvalificerad personal och för att utflyttningen ska kunna begränsas. Det är också ett angeläget mål att medel från ERUF, ESF och EJFLU används till förnyande insatser och inte som stöd för insatser som får konserverande effekter. Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter är ett viktigt instrument i arbetet med att komma till rätta med de omedelbara problem som kan uppstå till följd av omstruktureringar.

Föredragande: Witold KROCHMAL (PL-UEN-AE), borgmästare i Wołów

Politiska rekommendationer

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Socioekonomisk och politisk bakgrund till yttrandet

1. Den 16 oktober 2006 bad Europeiska kommissionen Regionkommittén att utarbeta ett förberedande yttrande om effektiva omstruktureringsstrategier för Europas städer och regioner. Kommissionen menar att kommitténs yttrande kommer att utgöra ett viktigt bidrag vid utformningen av kommissionens inställning till den omstruktureringsprocess som är nödvändig för den europeiska ekonomin.

2. I nuläget genomgår Europeiska unionen i själva verket en period av djupgående ekonomisk omvandling, som inbegriper en omstrukturering av hela ekonomin i städerna och regionerna. Som ett resultat av detta står lokala och regionala myndigheter inför nya utmaningar som de måste finna en lösning på för att kunna bibehålla en socioekonomisk och ekologisk balans.

3. Omstruktureringarna måste betraktas som en möjlighet att lösa aktuella och framtida ekonomiska problem och lindra och undanröja de negativa följderna av dessa. Den regionala nivån står i nära kontakt med gräsrotsnivån och har förmåga att reagera på ett adekvat, snabbt och flexibelt sätt. Den lokala och regionala nivån kan därför utgöra den mest effektiva nivån för att genomföra omstruktureringsåtgärder, särskilt när dessa processer inte är en följd av strukturproblem.

4. Den lokala och regionala omstruktureringen måste garantera uppfyllandet av mål som ligger i linje med EU:s politik, dvs. konkurrenskraft och innovationsförmåga, samtidigt som höga sysselsättningsnivåer upprätthålls för att säkra en rimlig levnadsstandard för EU-medborgare.

5. Dessa utmaningar rör i första hand städer och regioner, dvs. lokala myndigheter, som har betydande möjligheter att omsätta strategiska riktlinjer i konkret handling och se till att lokala samhällsorganisationer och företag vidtar sådana konkreta åtgärder.

6. Syftet med detta yttrande är att bidra med ett antal kompletterande inslag i debatten om den pågående lokala och regionala omstruktureringen, som har blivit en fortlöpande och ofrånkomlig process och en ständig följeslagare i våra sociala och ekonomiska liv.

7. De främsta orsakerna till att det sker en omstrukturering som lokala, regionala och nationella myndigheter måste hantera och helst förutse och föregripa är

- globaliseringens utbredning,
- säkerhet och terrorismbekämpning,
- energi och klimatförändringar,

— öppnandet av världsekonomierna för den internationella handeln,

— utvecklingen av EU:s inre marknad,

— införandet av ny innovativ teknik,

— de skärpta miljönormerna,

— tillväxten i tjänster av allmänt intresse,

— förändringarna i konsumenternas efterfrågan.

8. Omstruktureringen kan ske på olika nivåer och på olika områden:

— Mellan branscher.

— Inom branscher.

— Inom ett företag.

9. Oberoende av vilken ansats som tillämpas i en viss bransch eller sektor äger omstruktureringsprocessen i första hand rum på lokal och regional nivå. Detta beror på att det är det lokala och regionala samhället som påverkas mest av dessa processer.

10. Tempot på de ekonomiska och sociala förändringar som tvingar fram omstruktureringen gör att dessa processer mycket ofta innebär att företagen plötsligt tvingas anpassa sig till den globaliserade ekonomins och den föränderliga konsumentmarknadens krav.

11. En effekt av denna allt mer globaliserade ekonomi är att konjunkturbetonade kriser eller konkurrensproblem inom företagen och olika branscher får ökad betydelse. Dessa kriser är svåra att förutsäga och kan undan för undan allvarligt undergräva näringslivet i en region.

12. Av samma skäl blir det allt vanligare med omlokaliseringar i form av abrupta flyttningar av näringsverksamhet från en region till en annan. Dessa oväntade flyttningsbeslut bygger på strategiska och ekonomiska kriterier samt på faktorkostnader, men de kan också uppmuntras av regionala incitament och åtgärder för att dra till sig investeringar.

13. Detta slags omstrukturering ger otillfredsställande resultat, trots att det finns solida rättsliga instrument och professionell personal i många länder. Sådana processer kan inte förhindra långtgående negativa sociala och regionala förändringar. Dessa åtgärder skapar ofta allvarliga sociala och regionala problem. De fördelar som en omlokalisering innebär för företagen är ofta förbundna med allvarliga konsekvenser för de drabbade regionerna.

14. Utmaningen ligger inte i att bromsa den oundvikliga strukturomvandlingen utan att bejaka den men i sådana former att regioner, kommuner och individer så långt möjligt hålls skadelösa och rentav ser möjligheterna på sikt.

15. Genomgripande omstruktureringar har i särskilt stor utsträckning drabbat de länder som anslöt sig till EU år 2004 och 2007. Detta beror till stor del på att den ekonomiska utvecklingsnivån i EU:s 27 medlemsstater skiljer sig åt och på att alla inte har kommit lika långt när det gäller ny teknik och innovation. I många fall har de förväntade ekonomiska effekterna uppnåtts, men till priset av negativa sociala konsekvenser som i första hand orsakats av en kort övergångsperiod.

16. Om vi antar att omstruktureringen är en kontinuerlig process måste vi analysera olika fall av omstrukturering i EU-15 och genom en föregripande metod i ett tidigare skede försöka upptäcka möjliga svårigheter, något som delvis kan undanröja eller åtminstone mildra omstruktureringens negativa effekter.

17. För att en viss omstruktureringsprocess ska kunna bli framgångsrik, och särskilt för att problem ska kunna föregripas, måste den i hög grad utgå från en dialog mellan företag, den tredje sektorn, anställda och deras organisationer (exempelvis fackförbund), lokala och regionala myndigheter, högre utbildningsanstalter och forskningsinstitut samt olika regeringsorgan, t.ex. regionala utvecklingsorgan. Mycket ofta beror omstruktureringsprocessens effekter och framgångar på kvaliteten i denna dialog.

18. De lokala och regionala myndigheterna spelar en särskild roll i denna process. Vi kan skilja mellan tre slags åtgärder om en omstrukturering står för dörren:

- Förstärkning och vid behov diversifiering av den lokala ekonomiska och sociala basen och infrastrukturen.
- Åtgärder för att bibehålla större arbetsgivare och för att stärka de små och medelstora företagens roll som sysselsättningsmotor.
- Förstärkning av regionens, stadens eller kommunens attraktionskraft.

Både dessa åtgärder och omstruktureringsprocessen själv kräver adekvata informationssatsningar och en speciell strategi i syfte att samla in information och sprida denna till alla deltagare i processen.

19. Informationspolitiken bör särskilt beakta de små och medelstora företag som på grund av sin specifika situation har större svårigheter att få tillgång till sådana informationsresurser som gör det möjligt att föregripa marknadsförändringar.

20. De små och medelstora företagen bör ges särskilt skydd både under omstruktureringsprocessen och i samband med de förändringar som kan förutses. Det är i dessa skeden som det finns störst behov av att ingripa för att stärka och utveckla företagens kompetens och kapacitet när det gäller ledning, organisation och strategi i en strävan efter fortsatt tillväxt. Man måste också gå bort från den traditionella familjecentrerade företagsmodellen och införa en styrnings- och ledningsmodell som är anpassad till konkurrensen på global nivå. Enligt de exempel

som undersökts har entreprenadstrategin visat sig vara den effektivaste metoden, men endast i de fall då det varit möjligt att överskrida de normala marknadsrelationerna och upprätta ett partnerskapsbaserat samarbete mellan företag eller firmor inom ett nätverk, särskilt på regional nivå.

Slutsatser

21. Analysen av omstruktureringsprocesserna visar att det inte finns någon universallösning och att angreppsmetoden i hög grad beror på dels vilken typ av lokal myndighet det rör sig om (region, stad, distrikt), dels ekonomisk sektor, det berörda områdets karakteristika när det gäller geografiskt läge (perifera områden) och markanvändning (jordbruk, lätt industri, tung industri) samt den ekonomiska utvecklingsnivån i det land där omstruktureringsområdet ligger.

22. Den omstrukturering som pågår bör samtidigt vara det första steget i en modernisering i riktning mot en framtidsinriktad ekonomi grundad på kunskap och innovationsförmåga. Detta mål kan dock inte uppnås om man inte ökar investeringarna i mänskligt kapital i form av bättre utbildning och bättre färdigheter. Detta kräver verksamma och produktiva investeringar på den lokala eller regionala arbetsmarknaden, så att man på förhand kan anta de utmaningar som en kraftig ekonomisk och social omstrukturering skapar.

23. Bredare och större investeringar i mänskligt kapital och en anpassning av utbildningarna till de nya krav på yrkeskvalifikationer som en omstrukturering medför skapar ytterligare kostnader. Genom lämpliga instrument bör man se till att såväl företag och offentliga myndigheter som fysiska personer delar dessa kostnader. Särskilt stöd bör ges åt komplexa utbildningsstrategier, som ger de kvalifikationer som krävs i en ekonomi som grundar sig på kunskap och innovationsförmåga. För att en omstrukturering ska lyckas krävs det ett utbyte av erfarenheter, ja rent av ett partnerskapsamarbete mellan städer och regioner på utbildningsområdet.

24. Som exemplen visar är investeringar i mänskligt kapital mycket viktiga i samband med en omstrukturering och revitalisering av stads- och landsbygdsområden. Detta är en grundläggande uppgift för de institutioner som är involverade i omstruktureringen på lokal nivå. Frågor såsom arbetstagarnas och företagens rörlighet samt balansen mellan utbud och efterfrågan på den lokala arbetsmarknaden är av avgörande betydelse för en lyckad omstrukturering. Man bör främja rörligheten hos de personer som söker arbete eller riskerar att bli arbetslösa, framför allt hos dem med låga kvalifikationer, genom att erbjuda dem individuell hjälp när de söker arbete, yrkespraktik eller utbildningar som anordnas för att de personer som söker arbete eller som riskerar att bli arbetslösa ska kunna anpassa sina färdigheter till den lokala arbetsmarknadens krav. Detta gäller i hög grad ungdomarna, som har svårare att komma in på arbetsmarknaden.

25. Åtgärder för att underlätta övergången från utbildning till arbete i områden som genomgår en omstrukturering ligger i linje med principerna för gemenskapens åtgärdsprogram för ungdomar, som omfattar yrkesrådgivning, hjälp till vidareutbildning och erbjudande av rätt utbildning.

26. Sådana åtgärder bör leda till att man motverkar en felaktig utveckling i stads- och landsbygdsområden, till exempel genom avfolkning. Avfolkningen utgör ett hot eftersom den kan medföra att landsbygdssamhällen förlorar sin förmåga att fungera som kommuner, vilket också kan innebära att kulturella värden, traditioner och lokal särart går förlorade, men den utgör också en fara för den hydrogeologiska balansen. Det bästa och mest effektiva sättet att hejda denna process är att använda sig av ERUF (Europeiska regionala utvecklingsfonden), ESF (Europeiska socialfonden) och EJFLU (Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling). Ett integrerat angreppssätt vid omstruktureringen av landsbygdsområden garanterar (bör garantera) en miniminivå för tillgången till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för att dessa ska kunna dra till sig företag och kvalificerad personal och för att utflyttningen ska kunna begränsas. Det är också ett angeläget mål att medel från ERUF, ESF och EJFLU används till förnyande insatser och inte som stöd för insatser som får konserverande effekter.

27. Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter är ett viktigt instrument i arbetet med att komma till rätta med de omedelbara problem som kan uppstå till följd av omstruktureringar. Fonden erbjuder kortsiktigt stöd till regioner som drabbas av omlokalisering av ekonomisk verksamhet till följd av globaliseringen. Regionkommittén har ställt sig positiv till inrättandet av denna fond och har rekommenderat att dess anslag utökas till 1 miljard euro per år. Regionkommittén förväntar sig att den första årsrapporten om de resultat som uppnåtts 2007 genom Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (rapporten offentliggörs 2008) ska ge en grundlig analys av huruvida interventionskriterierna i artikel 2 i förordning (EG) 1927/2006 möjliggör ett korrekt genomförande av fonden, och erbjuder sig att delta i eventuella framtida diskussioner om en möjlig översyn av dessa kriterier.

28. Många områden blir till följd av omstruktureringen alltmer beroende av turismen. Ett integrerat angreppssätt för användningen av naturresurser och kulturskatter leder till en kvalitetsinriktning och har som främsta mål att tillfredsställa konsumenterna. För att dessa processer ska lyckas måste man utveckla kommunikationerna genom att ansluta det område där omstrukturering sker till de huvudsakliga nationella och europeiska näten och använda ny teknik, bl.a. bredband, för kontakt och kommunikation i bred bemärkelse, samt satsa på lämpliga utbildnings- och fortbildningsåtgärder.

29. Kulturella rikedomar och naturresurser bör utgöra centrala instrument i dessa processer. Ibland är de viktiga till-

gångar i omstruktureringsprocessen, särskilt i glesbefolkade perifera områden. Tack vare dem kan turismen få ett kraftigt uppsving och förvandlas till hävstång för lokal utveckling.

30. Omkring 60 % av EU:s befolkning lever i stadsområden med mer än 50 000 invånare. Det är i städerna och i stadsområdena som de flesta arbetstillfällen, företag, högsolor och andra samhällsekonomiska institutioner finns. I dessa områden finns det många möjligheter men också hot. Med omstruktureringen i de europeiska städerna vill man utöver de rent ekonomiska åtgärderna också åstadkomma en revitalisering av stadsområdena i bred bemärkelse.

31. Som exemplen visar kan endast en komplex lösning av de ekonomiska och sociala problemen samt den fysiska planeringens problem ge de effekter som invånarna och myndigheterna i städerna förväntar sig och som EU kan godta. Även om det i stadsområdena är lättare att hitta partner för omstruktureringar måste man för att dessa ska lyckas hålla fast vid partnerskap mellan den offentliga, den privata och den tredje sektorn och använda sig av olika finansieringskällor.

32. Städer som har en dominerande ställning i regionerna, t.ex. på grund av sin storlek eller av historiska skäl, har vid omstruktureringar satsat på förnyelsestrategier som en drivkraft för regionen. Tack vare sin ställning kan de i dag bidra till omstruktureringar i hela regionen, både genom direkta partnerskap och genom de institutioner som befinner sig i staden i fråga.

33. Tack vare de åtgärder som vidtagits för att öka konkurrensförmågan och främja företagande, innovation och utveckling av tjänster har man kunnat hålla kvar och locka till sig högkvalificerad arbetskraft. Detta har i stor utsträckning ökat kvaliteten på och utbudet av tjänster för invånarna. På samma sätt har man genom planering, projektering och underhåll av områden i städerna kunnat minska brottsligheten, vilket gjort att gator, parker och lekplatser blivit mer attraktiva. En kvalitativ stadsmiljö är nödvändig för att en omstrukturering ska kunna generera attraktiva arbetstillfällen, levnadsförhållanden och investeringar.

34. I praktiken har det visat sig att de städer som i sin verksamhet anammat klusterprincipen i hög grad kunnat öka sin konkurrenskraft. Förbindelserna mellan stadsområden och landsbygdsområden bör hållas på motsvarande nivå, och för detta ändamål bör man skapa utvecklingsbetingelser som innebär lika möjligheter och minskar skillnaderna mellan stad och landsbygd.

35. En diversifierad angreppsmetod för omstruktureringsprocesser på regional nivå bör övervakas av nätverk med regioner som har likartade omstruktureringsprocesser (nätverk av perifera regioner, nätverk av gruvregioner).

36. Det är också viktigt att aktörerna, dvs. de olika parterna i omstruktureringen, får bättre tillgång till finansiering. Utöver bidrag och medel ur EU:s fonder bör sådana medel som bankgarantier, ömsesidiga garantier, lån och mikrokrediter också finnas tillgängliga. Här har Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden en viktig roll att fylla.

37. Det finns inte någon modell som ensam garanterar framgång. Trots den stora variationen mellan omstruktureringarna kan man peka på vissa drag som karakteristiska för framgångsrika processer.

- En kontinuerlig övervakning av de ekonomiska processerna för att man ska kunna föregripa omstruktureringar på ett tidigare stadium.
- Man får inte begränsa sig till att försöka förutse och prognostisera utan man måste bygga upp sannolika scenarier som en förberedelse för genomförandet av dem.
- En organiserad social och civil dialog, bland annat med överföring av information mellan de parter som deltar i omstruktureringen.
- Strukturer som knyter samman de akademiska institutionerna, forskningsinstitutionerna, industrin och den offentliga förvaltningen på alla nivåer.
- Utbildning av hög kvalitet som är tillgänglig för så många som möjligt.
- En regelbunden offentlig bedömning av kvaliteten, effektiviteten och effekterna av genomförda åtgärder.
- Diversifierade finansieringskällor för omstruktureringarna som bör stå öppna för alla deltagare, vilket leder till effektivare åtgärder.
- Regionen eller staden måste kunna föra en lokal eller regional politik för att värna om aktörernas förmåga att producera varor och tjänster och sprida dem.
- Det lokala samhället måste vara medvetet om behovet av ständiga förändringar, som kommer till uttryck i den lokala eller regionala identiteten. Detta garanterar ett integrerat sätt att ta itu med en balanserad utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv. Detta är ytterligare en faktor som lockar nya investeringar.
- En starkt proaktiv hållning inom de lokala och regionala myndigheterna som bygger på god ledningsförmåga och konkurrensfrämjande och finansiella instrument.
- Ett eget övergripande projekt som är utformat efter de lokala förhållandena med olika inslag från fall till fall: ekonomisk utveckling, utbildning, social integration, kultur, stadsutveckling osv.

Regionkommitténs rekommendationer

38. Det är viktigt att kommissionen erkänner att omstruktureringar i städer och regioner är en företeelse som alltid finns närvarande i vår samhällsekonomi.

39. Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att på sina områden vidta verkligt föregripande åtgärder med övervakning och stöd till den befintliga ekonomin och att inkludera åtgärder på detta område i lokala och regionala strategier, som bygger på brett upplagda, gemensamma projekt i regionen och städerna.

40. Vi rekommenderar också att man ständigt övervakar dessa processer i hela EU, en övervakning som geografiskt och till sitt innehåll skulle omfatta företag, arbetsmarknadsparter och lokala och regionala myndigheter och som bör utföras av organ som är oberoende av de berörda aktörerna. När man utformar ett sådant system bör man ta hänsyn till de analyser som gjorts av de socioekonomiska förändringarna på nationell, regional och lokal nivå, inklusive landsbygden, perifera områden och bergsområden, och forska kring ekonomiska utvecklingstendenser på arbetsmarknaden.

41. Kommittén rekommenderar att man publicerar god praxis för omstruktureringar för att de ska kunna användas i andra regioner och städer i EU. Sådana publikationer bör ordnas efter typ av område, dvs. områden med liknande omstruktureringar (jordbruksregioner, randområden, regioner med tung industri – gruvindustri – och lätt industri – textilindustri och stadsområden).

42. EU och medlemsstaterna bör genom att använda finansiella instrument stimulera partnerskap på lokal och regional nivå, mellan offentliga myndigheter, ekonomiska aktörer och arbetsmarknadsparter, och på så sätt främja samarbete för lokal utveckling i en globaliserad värld. Detta kommer att göra det betydligt lättare att föregripa omstruktureringar.

43. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att särskilt uppmärksamma flexibiliteten i EU:s finansieringssystem, särskilt ESF, för att se till att det finns tillgängliga medel för att snabbt kunna reagera på situationer som uppstår plötsligt och utan förvarning. I sådana fall finns ett omedelbart behov av finansiering av företagsinkubatorer, rekryteringsverksamhet, hjälp och stöd för att starta nya företag och målinriktad utbildning. Utsikterna att hitta en ny anställning för dem som förlorat sitt arbete på grund av omstruktureringar är som störst de tre första månaderna för att sedan avta kraftigt. I tillämpningsreglerna för de olika EU-instrumenten bör man beakta detta krav på snabba insatser. Åtgärderna för att snabbt avhjälpa problemen i samband med omstruktureringar bör också omfatta hjälp för att täcka de berördas omedelbara sociala behov (bostad, sjukvård, rådgivning etc.). Människor som drabbas av omstruktureringar behöver socialt stöd så att de kan börja på nytt och anpassa sig till strukturomvandlingen.

44. Kommittén rekommenderar att man utnyttjar de gränsöverskridande regionernas och städernas läge vid omstruktureringarna och anser att man bör undanröja alla processrelaterade hinder som står i vägen för arbetstagarnas och kapitalets rörlighet och försvårar en omstrukturering.

45. Kommittén rekommenderar kommissionen ett integrerat angreppssätt inom ramen för de möjligheter som erbjuds genom EU:s strukturfonder för medfinansieringen av omstruktureringarna genom EU:s fonder. Detta gör det möjligt att också lösa ekonomiska problem, liksom även sociala problem och samhällsproblem samtidigt som EU:s politik genomförs.

46. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att undanröja de rättsliga och andra hinder som gör det svårt att skapa offentlig-privata partnerskap, som kan fungera som ett aktivt och effektivt stöd för omstruktureringarna.

47. Kommittén rekommenderar kommissionen och de andra institutioner som deltar i finansieringen av omstruktureringarna att öka övervakningen över effekten av de utnyttjade medlen, framför allt vid de s.k. mjuka projekt som finansieras genom Europeiska socialfonden.

48. Kommittén uppmanar EU att i sin nuvarande politik och när ny politik utformas ta hänsyn till omstruktureringsrelaterade aspekter, från prognosfasen till slutfasen.

49. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att använda sig av finansiella instrument som är förenliga med EU-lagstiftningen

(skatteinstrument) gentemot aktörerna i omstruktureringarna, framför allt i randområdena, där det finns en risk för att kulturarvet eller den lokala eller den regionala identiteten går förlorade och där omstruktureringen gäller de små och medelstora företagen, för vilka detta är en tung process.

50. Regionkommittén förväntar sig att bli rådfrågad av kommissionen när gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter, som löper ut i oktober 2009, kommer att behöva ses över 2007/2008.

51. Kommittén rekommenderar framför allt medlemsstaterna och alla de aktörer som deltar i omstruktureringen att värna traditionerna och den lokala kulturen. Dessa kan också vara en tillgång i pågående eller framtida omstruktureringar.

52. Kommittén rekommenderar att man utnyttjar kommissionens nya initiativ "Regioner för ekonomisk förändring" och de nätverk av städer och regioner som håller på att skapas inom ramen för detta initiativ och medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden för att föregripa omstruktureringar och sprida god praxis kring hur regioner och städer kan anpassa sig till förändringar till följd av globaliseringen.

53. Kommittén rekommenderar att kommissionen särskilt bevakar utnyttjandet av regionala incitament i samband med utlokaliseringsprocesser.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

BILAGA I

En kort sammanfattning av de exempel på omstruktureringar i städer och regioner som skickats in

Det som såg ut som en övergående anpassningskris på 1970- och 1980-talen har blivit till ett återkommande inslag i samhällsekonomin i det moderna Europa. Det har lett till att företagen och deras omgivning ständigt måste anpassa sig till nya marknadskrav, dvs. en ständig omstrukturering. För att kunna utarbeta yttrandet om kommissionens förslag om omstruktureringar i städer och regioner i Europa har vi analyserat den information som skickats in om hur omstruktureringarna gått till och annan information som finns att tillgå i många dokument. Förslagen och rekommendationerna framförs i yttrandet.

Skottland – Storbritannien – ett exempel på stark konkurrens på världsmarknaden

Mellan 2002 och 2006 minskade antalet anställda inom industrin från 276 000 till 227 000. Exportproduktionen minskade med 36 %. De flesta företagen har flyttat sin produktion till EU:s nya länder, Indien eller Kina. Syftet med den ekonomiska planen för Skottlands utveckling FEDS (*Framework for Economic Development in Scotland*) är att garantera produktivitet och konkurrenskraft på världsmarknaden. De skotska myndigheterna har skapat programmet PACE (*Partnership Action for Continued Employment*) – ett initiativ, som gjort det möjligt för alla aktörer inom den offentliga och privata sektorn att aktivt undvika massuppsägningar. Omstruktureringen har inneburit ett stort slag mot den skotska arbetsmarknaden, framför allt inom industrin. Den ökade sysselsättningen inom tjänstesektorn och i företagsnära verksamheter har dock lett till att Skottland kan notera en av de högsta sysselsättningssiffrorna i EU, och arbetslösheten är den lägsta på 30 år. Den skotska ekonomin drar dessutom nytta av globaliseringen. De skotska bankerna har expanderat utomlands, vilket stärkt deras ställning gentemot konkurrenterna.

Baskien – Spanien – omstruktureringen av regionen och dess städer

På 1980-talet började en nedgång i den baskiska industrin, som vilade på tre sektorer (varvsindustrin, stålindustrin och den tunga industrin). Den baskiska regeringen, arbetsgivarna och fackföreningarna beslutade om en omstrukturering och modernisering av industrisektorerna. Man skapade nio kluster, som stod för 45 % av Baskiens BNP. Dessa är i dag ekonomins drivkraft. 20 år senare ligger Baskiens BNP på tredje plats i Europa, efter regioner i sådana länder som Luxemburg och Irland. Arbetslösheten, som 1990 uppgick till 25 %, ligger nu på 4,5 %. Det görs stora kapitalinvesteringar inom innovation. 66 % utgörs av privata medel (genomsnittet i Spanien är 48 % och i Europa 54 %). Omstruktureringen har gått hand i hand med att man blåst nytt liv i städerna i regionen, bland annat huvudstaden Bilbao. Kulturen och den lokala identiteten har spelat en viktig roll vid genomförandet av denna process och bidragit till större samhällelig acceptans för själva processen.

Kreta – Grekland – från jordbruk till turism

Omstruktureringen på Kreta finansieras med medel från den nationella regeringen och europeiska medel och bygger på samarbete mellan företag och forskningscentrum (Kretas universitet och forskningscentrumet i Heraklion) och har som mål att människor ska gå över från jordbrukssektorn till tjänstesektorn. Detta mål har endast delvis uppnåtts. Den främsta orsaken till detta har varit den vertikala strukturen och toppstyrningen i förberedelserna. Man har främjat redan starka centrum och åsidosatt isolerade områden i mitten av ön, vilket ökat avståndet mellan underregionerna ytterligare och inte bidragit till ökad konkurrenskraft.

Staden Tavira – Portugal

Omstruktureringen bygger på att man blåser nytt liv i staden genom att utveckla turismen och öka investeringarna i denna sektor. Detta har bidragit till att finansiera skyddet av det historiska arvet och byggnadsarvet, och detta har i sin tur lett till en ökad tillströmning av turister och privatkapital. Denna process har finansierats med medel från fonderna PITER, URBAN, INTERREG och PROALgarve.

Regioner – Österrike

Omstruktureringen går ut på en övergång från en ekonomi inriktad på en enda sektor till turism och företagsrelaterade tjänster och till en industristruktur med flera inriktningar som bygger på FoU-projekt. Denna process får intensivt stöd genom att utbildningsutbudet, också av yrkesutbildning, hela tiden utvecklas.

Staden Porto – Portugal

Nyligen inleddes en omstrukturering som tvingats fram genom att en rad administrativa och ekonomiska institutioner lämnat staden och flyttat till huvudstaden samt genom en befolkningsminskning och en nedgång i den traditionella handeln till förmån för stormarknaderna. Syftet med omstruktureringen är att blåsa nytt liv i stadens centrum och att utveckla kulturutbudet och bostadsutbudet. 2004 skapades initiativet PortoVivo, som har till uppgift att locka privata investeringar till staden. Detta stora projekt för omstrukturering och vitalisering beräknas pågå i 20 år. Samtidigt planerar man att renovera över 5 000 byggnader. Detta innebär att det viktiga historiska arvet och kulturarvet räddas och tjänstesektorn byggs ut, vilket i sin tur leder till nya arbetstillfällen.

Liberec – Tjeckien

Omstruktureringen har tvingats fram av det politiska systembytet och har som mål att föra ekonomin närmare EU:s normer. Den finansieras framför allt av staten och regionen samt genom EU:s fonder. Den innebär att sektorn för små och medelstora företag får stöd och att offentlig-privata partnerskap utvecklas. De främsta problemen är skuldsättningen och läget i de offentliga finanserna.

Staden Wrocław – Polen

Under de 17 senaste åren har både stadens karaktär och utseende förändrats. Centrum och enskilda stadsdelar har fått nytt liv och lockar nu privata investerare. Hotell och restauranger har öppnats. Stadsmyndigheternas öppna politik, samarbetet med vänorter, regionala myndigheter och landets regering liksom samarbetet mellan staden och omgivande kommuner har burit frukt genom att nya industrigrenar slagit sig ned runt staden. Wrocław's teknikpark, högskolor och industri har kommit med många initiativ inom forskning och utveckling. Här har arbetslösheten minskat från 18 % till 6 %. En negativ effekt är dock att kostnaderna i staden ökat, fastighetspriserna har t.ex. ökat med 400 %.

Yttrande från Regionkommittén om "Paketet bättre lagstiftning 2005 och 2006"

(2007/C 305/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Mot bakgrund av de ekonomiska, sociala, miljömässiga och demokratiska utmaningar som Europa står inför anser Regionkommittén att det, med respekt för de olika styresnivåernas befogenheter, är nödvändigt att genom ett verkligt partnerskap stärka EU:s, medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas åtgärder så att dessa blir effektivare.
- Förbättring av lagstiftningsramarna, förenkling av gemenskapens regelverk, tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna samt förstärkning av metoderna för samråd och konsekvensanalys betraktas som en prioritet av ReK, som vill verka för ett genuint flernivåstyre inom EU.
- ReK beklagar att kommissionen i så liten utsträckning hänvisar till den lokala och regionala dimensionen i paketet "Bättre lagstiftning" trots att vitboken om EU:s styresskick, som antogs 2001, visade på behovet av att skapa ett bättre partnerskap mellan de olika befogenhetsnivåerna eftersom det i stor utsträckning är de lokala och regionala myndigheterna som genomför (eller införlivar, beroende på deras befogenheter) gemenskapslagstiftningen.
- Kommittén skulle gärna se att de institutionella stadgarna inom ramen för den aktuella regeringskonferensen bevarar bestämmelserna i konstitutionsfördraget om de lokala och regionala myndigheterna och Regionkommittén, i synnerhet bestämmelserna om definitionen, genomförandet och övervakningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.
- ReK ställer sig bakom att kommissionen och de nationella och regionala parlamenten snarast möjligt inrättar en mekanism för övervakning av subsidiaritetsprincipen som skulle göra det möjligt att genomföra en noggrann granskning av EU:s lagstiftningsförslag i ett tidigt skede av lagstiftningsprocessen.
- Regionkommittén förespråkar en förstärkning av dess roll när det gäller utvärderingen av hur gemenskapens viktigaste politikområden återverkar på lokal och regional nivå, och erbjuder sig samtidigt att ställa sin sakkunskap till kommissionens förfogande för att bidra till konsekvensanalyser av nya lagförslag med stor påverkan på lokal och regional nivå.
- Kommittén skulle gärna se att initiativet "Bättre lagstiftning" åtföljs av lämpliga informations- och kommunikationsåtgärder riktade mot de aktörer som ska genomföra gemenskapslagstiftningen – i en stor majoritet av fallen lokala och regionala myndigheter – och dem som drar nytta av den, till exempel EU-medborgarna.

Referensdokument

Rapport om "Bättre lagstiftning 2005"

KOM(2006) 289 slutlig; SEK(2006) 289

En strategisk översyn av programmet "Bättre lagstiftning i EU"

KOM(2006) 689 slutlig

Kommissionens arbetsdokument: Första lägesrapporten om strategin för förenkling av lagstiftningen

KOM(2006) 690 slutlig

Kommissionens arbetsdokument: Beräkning av administrativa kostnader och minskning av de administrativa bördorna i Europeiska unionen

KOM(2006) 691 slutlig

Åtgärdsprogram för minskning av administrativa bördor i Europeiska unionen

KOM(2007) 23 slutlig; SEK(2007) 84; SEK(2007) 85

Rapport om "Bättre lagstiftning 2006"

KOM(2007) 286 slutlig; SEK(2007) 737

Föredragande: Luc VAN DEN BRANDE, ledamot av det flamländska regionparlamentet (BE-PPE)

Politiska rekommendationer

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Allmänna rekommendationer

1. Mot bakgrund av de ekonomiska, sociala, miljömässiga och demokratiska utmaningar som Europa står inför anser Regionkommittén att det, med respekt för de olika styresnivåernas befogenheter, är nödvändigt att genom ett verkligt partnerskap stärka EU:s, medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas åtgärder så att dessa blir effektivare.

2. Förbättring av lagstiftningsramarna, förenkling av gemenskapens regelverk, tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna samt förstärkning av metoderna för samråd och konsekvensanalys betraktas som en prioritet av ReK, som vill verka för ett genuint flernivåstyre inom EU.

3. Regionkommittén understryker att kommissionens strävan att kodifiera och omarbota lagförslag inte får innebära att "bättre lagstiftning" uteslutande uppfattas som "mindre lagstiftning". Kommissionen måste alltid motivera tillbakadragande av lagstiftning i en bedömning av vilket mervärde ett lagförslag kan tillföra EU. Kommittén uppmanar kommissionen att till fullo spela sin roll som motor i den europeiska integrationsprocessen, och påminner om att en sammanhängande, långsiktig politisk vision som tar sig uttryck i konkreta politiska åtgärder är en nödvändig förutsättning för "bättre lagstiftning" och "bättre reglering".

4. Regionkommittén stöder kommissionens strävan i samband med "Bättre lagstiftning" att varje gång som detta visar sig relevant vad gäller respekten för subsidiaritetsprincipen dra tillbaka pågående lagförslag och uppmanar kommissionen att arbeta vidare i denna riktning.

5. ReK beklagar att kommissionen i så liten utsträckning hänvisar till den lokala och regionala dimensionen i paketet

"Bättre lagstiftning" trots att vitboken om EU:s styresskick, som antogs 2001, visade på behovet av att skapa ett bättre partnerskap mellan de olika befogenhetsnivåerna eftersom det i stor utsträckning är de lokala och regionala myndigheterna som genomför (eller införlivar, beroende på deras befogenheter) gemenskapslagstiftningen. De borde därför inbegripas i högre grad i initiativet "Bättre lagstiftning" som helhet, bland annat genom att kommittén får delta i de olika grupperna för mellan-institutionell samordning.

6. Kommittén skulle gärna se att de lokala myndigheterna, de regionala parlamenten och församlingarna i enlighet med sina respektive befogenheter får delta i utarbetandet och utformningen av gemenskapens lagstiftning för att stärka den demokratiska legitimiteten i beslutsprocessen.

7. ReK stöder den prioritering som görs i kommissionens arbetsprogram för 2007 och som syftar till att förbättra lagstiftningen för att på ett bättre sätt kunna bidra till t.ex. Lissabonstrategins mål om ökad konkurrenskraft, sysselsättning och hållbar utveckling, och samtidigt främja ökad levnadsstandard för EU-medborgarna.

8. Regionkommittén välkomnar rapporten om "Bättre lagstiftning 2006", där man hörsammat kommitténs önskan att få bli involverad i lagstiftningsprocessens tidiga skede, särskilt vad gäller respekten för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i samband med konsekvensanalyserna. Kommittén vill emellertid framhålla kravet på att man i framtiden intensifierar ansträngningarna vad gäller samordningen mellan olika myndighetsnivåer, informationen om gemenskapens beslutsprocess och räckvidden för gemenskapslagstiftningens åtgärder och dess ekonomiska och administrativa konsekvenser för de lokala och regionala myndigheterna.

Tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

9. Regionkommittén vill på nytt framföra sitt stöd för den konstitutionella dimensionen av principerna om subsidiaritet och proportionalitet, och understryker, i frånvaro av ett fördrag om upprättande av en konstitution för Europa, vikten för de lokala och regionala myndigheterna och Regionkommittén av att snarast genomföra protokollet eller deras innehåll i fråga om de nationella parlamentens roll inom EU och tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

10. Kommittén skulle gärna se att de institutionella stadgarna inom ramen för den aktuella regeringskonferensen bevarar bestämmelserna i konstitutionsfördraget om de lokala och regionala myndigheterna och Regionkommittén, i synnerhet bestämmelserna om definitionen, genomförandet och övervakningen av dessa två principer.

11. Kommittén vill påpeka att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna enligt gällande fördrag utgör hörnstenar i flernivåstyret, vilket innebär ett delat ansvar för genomförandet av dessa principer. Det krävs därför en genuin subsidiaritetskultur i EU.

12. Regionkommittén välkomnar Berlinförklaringen av den 25 mars 2007 med anledning av högtidlighållandet av 50-årsdagen av Romfördragets undertecknande. I förklaringen understryks kravet på att fördela de uppdrag som ska utföras mellan Europeiska unionen, medlemsstaterna och deras regionala och lokala myndigheter. Därigenom erkänner man ett flernivåstyre.

13. ReK uppmanar de övriga EU-institutionerna att regelbundet och systematiskt beakta den lokala och regionala dimensionen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i alla faser av lagstiftningsprocessen.

14. Kommittén vill i det avseendet gärna tillhandahålla sin sakkunskap, bland annat via nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen i enlighet med slutsatserna och utvärderingarna av de två pilotförsök som har genomförts hittills.

15. ReK insisterar följaktligen på att de regionala parlamenten ska inrätta parlamentariska utskott som ska kontrollera tillämpningen av subsidiaritetsprincipen. Dessa utskott skulle vara viktiga samtalspartner i tidigare nämnda nätverk.

16. Regionkommittén välkomnar kommissionens initiativ att överlämna alla nya lagstiftningsförslag och samrådsdokument direkt till de nationella parlamenten med uppmaning att meddela sina ståndpunkter för att förbättra processen för utarbetandet av politiken, i synnerhet med avseende på subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och på själva innehållet i förslagen. Kommittén vill att denna praxis ska utökas i enlighet med befogenhetsfördelningen i respektive medlemsstat till lagstiftande organ på nivån under den nationella.

17. Kommittén föreslår att man i de medlemsstater där befogenheterna är fördelade mellan den nationella och den regionala nivån sluter ett internt, tvingande avtal om vilka åtgärder som ska vidtas inom ramen för mekanismen för tidig varning avseende kontrollen av respekten för subsidiaritetsprincipen.

18. Kommittén vill också att kommissionen gör det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att få elektronisk tillgång till relevant information i lagstiftningsprocessens olika skeden.

19. ReK ställer sig bakom att kommissionen och de nationella och regionala parlamenten snarast möjligt inrättar en mekanism för övervakning av subsidiaritetsprincipen som skulle göra det möjligt att genomföra en noggrann granskning av EU:s lagstiftningsförslag i ett tidigt skede av lagstiftningsprocessen. Regionkommittén menar att former för samarbete med kommittén bör utvecklas i samband med inrättandet av en sådan mekanism, i syfte att öka samverkansvinsterna. ReK är villig att dela med sig av de erfarenheter som kommittén förvärvat via sitt nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen.

Samrådsprocessen och den strukturerade dialogen

20. Kommittén vill betona vikten av att ReK rådfrågas inom ramen för lagstiftningsprocessen som institutionell företrädare för de lokala och regionala myndigheterna i Europeiska unionen och institutionell samtalspartner till Europeiska kommissionen. Det är viktigt att detta samråd förstärks så att beslutsprocessen blir öppnare, mer omfattande, välfungerande och demokratisk när besluten fattas på den nivå som ligger närmast EU-medborgarna.

21. Kommittén pekar än en gång på de åtaganden som gjorts i det samarbetsprotokoll som undertecknades i november 2005 med kommissionen, där följande fastställs: "Inom ramen för principen om goda styresformer bör ReK även ha en förmedlande funktion genom dialogen med sammanslutningarna av regionala och lokala myndigheter. Kommissionen ska garantera att Regionkommittén till fullo involveras i den politiska förberedningen av de gemensamma mötena". Kommittén är mycket positiv till att nio av kommissionärerna sedan 2004 deltar i en strukturerad dialog tillsammans med ca 80 europeiska och nationella sammanslutningar som företräder regionala och lokala myndigheter.

22. Kommittén anser att den strukturerade dialogen med sammanslutningarna av lokala och regionala myndigheter är ett verktyg som bör användas bland annat i samband med utarbetandet av kommissionens lagstiftningsprogram.

23. Regionkommittén vill därför lägga fram några förslag som uppföljning till diskussionen med berörda deltagare i den strukturerade dialogen i syfte att förbättra formerna för dialogen och säkerställa de ursprungliga målen samt Regionkommitténs politiska och institutionella roll:

— Ett sammanträde inom ramen för den strukturerade dialogen bör anordnas vid en lämplig tidpunkt under året för att sammanslutningarna av lokala och regionala myndigheter och kommissionen ska hinna inleda en verklig dialog om arbetsprioriteringarna innan kommissionen antar sitt årliga lagstiftningsprogram.

- Det årliga programmet för den strukturerade dialogen och dagordningen för sammanträdena bör utarbetas i nära samarbete med kommittén och nationella och europeiska sammanslutningar som företräder lokala och regionala myndigheter.
- Kontakterna med de lokala och regionala medierna bör utvecklas i samarbete med lokala och regionala myndighets-sammanslutningar.
- De lokala och regionala myndigheterna bör få möjlighet att lämna skriftliga kommentarer och föreslå ämnen som berör dem, i linje med EU:s dagordning. De bör ha rätt att få svar på sina kommentarer och förslag.
- De behöriga avdelningarna inom kommissionen bör utarbeta ett kortfattat protokoll efter varje sammanträde.
- Uppföljningen av den strukturerade dialogen bör förstärkas genom regelbunden utvärdering i nära samarbete med kommittén och nationella och europeiska sammanslutningar som företräder lokala och regionala myndigheter.

24. Regionkommittén skulle också vilja att organisationen av den strukturerade dialogen i högre grad sker under kommitténs överinseende och att denna process präglas av större öppenhet.

25. Regionkommittén vill upprepa de rekommendationer som lämnades i yttrandet om rapporten "Bättre lagstiftning 2004" om en systematisk rådföring av de lokala och regionala myndigheterna i ett tidigt skede av utarbetandet av EU-lagstiftningen. Kommittén ser det också som nödvändigt att försäkra sig om effektiviteten i och beaktandet av detta samråd.

Bättre införlivande och tillämpning av EU:s lagstiftning och politik på lokal och regional nivå

26. Regionkommittén påminner om att de lokala och regionala myndigheterna i stor utsträckning är beroende av hur gemenskapslagstiftningen införlivas på nationell nivå. Kommittén pekar på vikten av en bättre samordning mellan den nationella nivån och nivåerna under den nationella.

27. Kommittén vill åter understryka behovet av ett konkret genomförande av partnerskapsprincipen, i samband med dels utarbetandet, dels genomförandet av gemenskapens lagstiftning och politik.

28. ReK påminner om att kommissionen har inlett och utvecklat idén om trepartsavtal och trepartsöverenskommelser om mål, och upprepar sitt förslag om en översyn av dessa instrument. Med utgångspunkt i erfarenheterna från de försök som kommissionen genomfört i fråga om trepartsöverenskommelser föreslår kommittén att man inrättar europeiska territoriella pakter.

29. Kommittén understryker att de europeiska territoriella pakterna, i likhet med de europeiska grupperingarna för gränsöverskridande samarbete, skulle göra det möjligt att öka den territoriella sammanhållningen och flexibiliteten i politik med

stor lokal påverkan tack vare ett strukturerat samarbete mellan de olika styresnivåerna vid genomförandet av mål som fastställts gemensamt mellan de lokala, regionala, nationella och europeiska nivåerna. Användningen av instrumentet skulle vara frivillig.

30. Något reellt partnerskap kan dock inte existera om inte var och en av de avtalsslutande parterna bidrar ekonomiskt. Regionkommittén föreslår att diskussionen om finansieringen av de europeiska territoriella pakterna bör inriktas på möjliga samverkans effekter mellan å ena sidan befintliga poster i EU-budgeten inom berörda områden och strukturfonderna och å andra sidan tillgängliga budgetposter på lokal, regional och nationell nivå. Detta bör ske utan att man inrättar ytterligare ett finansieringsinstrument för europeisk regionalpolitik, och utan att begära ytterligare ekonomiska medel.

31. ReK anser att det är lämpligt att intensifiera samrådet mellan kommissionen, rådet, parlamentet och Regionkommittén när det gäller inrättandet och genomförandet av europeiska territoriella pakter.

32. ReK försäkrar kommissionen att Regionkommittén är villig att spela en proaktiv roll för att stimulera undertecknandet av europeiska territoriella pakter och utgöra en pålitlig partner för alla berörda aktörer.

33. Kommittén efterlyser emellertid ett ökat stöd från kommissionens sida för initiativ från de lokala och regionala myndigheterna. Kommittén understryker vikten av att rikta större uppmärksamhet mot befintliga projekt som inte kan överges efter pilotförsöken.

Konsekvensanalys och bedömning av administrativa och ekonomiska kostnader

34. Regionkommittén ser positivt på kommissionens förslag att inrätta en oberoende kommitté för konsekvensanalys under ställd ordföranden i syfte att stärka kontrollen i enlighet med rekommendationerna i yttrandet om "Bättre lagstiftning 2004".

35. Vi förespråkar en förstärkt roll för Regionkommittén när det gäller utvärderingen av hur gemenskapens viktigaste politikområden återverkar på lokal och regional nivå. De regionala och lokala myndigheterna kan spela en avgörande roll vid genomförandet och tillämpningen av lagstiftningen på sina respektive områden om de på ett lämpligt sätt involveras i lagstiftningsarbetet.

36. Kommittén stöder strävan efter en gemensam metod för konsekvensanalys och bedömning av administrativa kostnader till följd av EU-lagstiftningen. Kommittén föreslår att dessa metoder anpassas till den lokala och regionala nivån för att göra det möjligt att utvärdera de finansiella och administrativa bördor som drabbar de lokala och regionala myndigheterna. Kommittén önskar delta fullt ut i det mellaninstitutionella samarbetet på detta område.

37. Regionkommittén ställer sig positiv till kommissionens handlingsprogram för att minska de administrativa bördorna i Europeiska unionen liksom till målet från Europeiska rådet den 8–9 mars 2007 att minska bördorna med 25 %, ett mål som såväl unionen som medlemsstaterna ska uppnå år 2012. ReK vill emellertid påminna om kravet på att beakta den lokala och regionala dimensionen liksom de lokala och regionala myndigheternas roll för att uppnå detta mål.

38. Regionkommittén erbjuder sig, i linje med samarbetsavtalet från november 2005, att ställa sin sakkunskap till kommissionens förfogande för att bidra till konsekvensanalyser av nya lagförslag med stor påverkan på lokal och regional nivå.

39. Kommittén åtar sig därför att genomföra ett pilotförsök inom ramen för plattformen för övervakningen av Lissabonstrategin i syfte att bidra till dels ett mer systematiskt samråd med de lokala och regionala myndigheterna när det gäller lagstiftning under utarbetande, dels framtagandet av en gemensam metod för analys av de konsekvenser som den lagstiftningen får för de lokala och regionala myndigheterna. Regionkommittén anser det därför lämpligt och i linje med åtagandet att verka för Lissabonmålen att kommittén företräds vid Europeiska rådets vårtoppmöte.

Förenkling av gemenskapernas lagstiftning, öppenhet och information

40. Regionkommittén anser att ett regionalt avsnitt i de nationella handlingsplanerna för förenkling av lagstiftningen bör utarbetas.

41. Kommittén välkomnar kommissionens initiativ för ökad öppenhet och påminner i detta sammanhang om att EU också i större utsträckning bör engagera lokala och regionala aktörer i lagstiftnings- och beslutsprocesserna, om man vill att den demokratiska legitimiteten ska öka. ReK beklagar följaktligen avsaknaden av hänvisningar i detta initiativ till den lokala och regionala dimensionen, och uppmanar kommissionen att i högre grad beakta denna dimension.

42. Kommittén skulle gärna se att initiativet "Bättre lagstiftning" åtföljs av lämpliga informations- och kommunikationsåtgärder riktade mot de aktörer som ska genomföra gemenskapslagstiftningen – i en stor majoritet av fallen lokala och regionala myndigheter – och dem som drar nytta av den, till exempel EU-medborgarna. Gemenskapslagstiftningen kan inte genomföras på korrekt sätt om inte de berörda aktörerna förstår den. Förutom en insats för att möjliggöra deltagande i lagstiftningsprocessen i ett tidigt skede behövs därför informations- och kommunikationssatsningar.

43. Innan lagstiftningsprocessen inleds officiellt, t.ex. genom att en remiss sänds till Regionkommittén, bör alla de lagstiftningsförslag som kommissionen antar översättas till alla EU:s officiella språk, anser Regionkommittén.

44. ReK vill understryka potentialen i sitt nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen, som kan bli ett effektivt informations- och kommunikationsverktyg inom ramen för gemenskapens lagstiftningsprocess.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Tillämpning av den övergripande strategin för migration på Europeiska Unionens södra sjögränser och på Europeiska Unionens östra och sydöstra grannregioner"

(2007/C 305/09)

Regionkommitténs rekommendationer

- Regionkommittén anser att EU:s migrationspolitik respektive förvaltningen av Europeiska unionens yttre gränser är Europeiska unionens och de enskilda medlemsstaternas ansvar. Dessa bör dock samarbeta solidariskt och med ömsesidig tillit på grundval av full respekt för de mänskliga rättigheterna och EU:s migrationspolitik.
- ReK anser att de lokala och regionala myndigheterna står i främsta ledet när det gäller invandringspolitiken, dels på grund av de problem som den illegala migrationen orsakar (mottagning och hantering av nya invandrare, illegalt arbete, kriminalitet och säkerhet i städerna) dels på grund av de tjänster som de lokala myndigheterna har ansvar för att erbjuda sina invånare (bostäder, hälso- och sjukvård, utbildning osv.).
- ReK rekommenderar att omedelbara åtgärder vidtas för att harmonisera lagstiftningen så att man sätter stopp för människosmuggling och för de kriminella organisationer som ägnar sig åt detta.
- Regionkommittén understryker att lokala och regionala myndigheter har en viktig roll för att främja samarbete och partnersamverkan med vänorter, och påminner om att lokala och regionala myndigheter för med sig kunskaper och erfarenheter till det decentraliserade samarbetet. Detta bör systematiskt inkluderas i utformningen av EU:s invandringspolitik.
- Kommittén uppmanar kommissionen att uppmuntra och bidra till fastställandet av praktiska lösningar för att stärka förvaltningen av unionens södra yttre sjögränser och förbättra kapaciteten hos gemenskapen, dess medlemsstater och dess lokala och regionala myndigheter att hantera kritiska situationer, exempelvis massiv tillströmning av illegala invandrare.
- Samtidigt uppmanas de lokala och regionala aktörerna att i projektform använda befintliga fonder, och kommittén betonar att dessa fonder bör göras tillgängliga redan nu.
- ReK föreslår att lokala och regionala myndigheter och deras nationella sammanslutningar i högre grad ska involveras – i synnerhet i kandidatländerna men också i partnerländerna – när det gäller EU:s bidrag i form av utbildning och partnersamverkan av tjänstemän inom brottsbekämpningen, samarbete med Frontex, socialt skydd och utbildning av tjänstemän i arbetsmarknadsfrågor, återanpassning av offer för människohandel samt datainsamling och övervakning av migrationsströmmar.

Referensdokument

Den övergripande strategin för migration efter ett år: På väg mot en samlad europeisk migrationspolitik

KOM(2006) 735 slutlig

Förstärkt förvaltning av Europeiska unionens södra sjögränser

KOM(2006) 733 slutlig

Tillämpning av den övergripande strategin för migration på Europeiska unionens östra och sydöstra grannregioner

KOM(2007) 247 slutlig

Föredragande: Ian MICALLEF (MT-PPE), Fullmäktigeledamot i Gzira

Politiska rekommendationer*Regionkommitténs ståndpunkt**Allmänna rekommendationer*

1. Regionkommittén anser att EU:s migrationspolitik respektive förvaltningen av Europeiska unionens yttre gränser är Europeiska unionens och de enskilda medlemsstaternas ansvar. Dessa bör dock samarbeta solidariskt och med ömsesidig tillit på grundval av full respekt för de mänskliga rättigheterna och EU:s migrationspolitik.

2. Regionkommittén ställer sig bakom de satsningar som Europeiska unionen har gjort sedan 1999 i riktning mot en samlad europeisk migrationspolitik och uppmuntrar kommissionen att fortsätta i denna riktning och jämna vägen också för närmare samarbete och samordning mellan EU och tredje land. Kommittén välkomnar i synnerhet att det gemensamma målet att utforma en sådan politik på nytt bekräftas i slutsatserna från Europeiska rådets möte den 21–22 juni 2007.

3. ReK anser att de lokala och regionala myndigheterna står i främsta ledet när det gäller invandringspolitiken, dels på grund av de problem som den illegala migrationen orsakar (mottagning och hantering av nya invandrare, illegalt arbete, kriminalitet och säkerhet i städerna) dels på grund av de tjänster som de lokala myndigheterna har ansvar för att erbjuda sina invånare (bostäder, hälso- och sjukvård, utbildning osv.).

4. ReK vill understryka den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar såväl på grund av deras erfarenhet av kontakter med ursprungsländerna som till följd av deras åtgärder för att integrera invandrarna, framför allt när det gäller hälsovård, boende, utbildning och sysselsättning.

5. Kommittén uppmanar kommissionen att i samarbete med nationella, lokala och regionala myndigheter inleda informationskampanjer och kampanjer för att öka den allmänna medvetenheten om politiken för legal invandring och dess positiva följder, bland annat för att skingra allmänhetens oro. Samtidigt uppmanar Regionkommittén kommissionen att hjälpa ursprung-

sländerna att inleda kampanjer i syfte att öka allmänhetens medvetenhet och kunskap om möjligheterna till legal invandring och betona riskerna med olaglig invandring.

6. Regionkommittén uppmanar kommissionen att föreslå mekanismer i syfte att säkerställa att framtida legalisering av illegala invandrare samordnas som en del av ett gemensamt invandrings- och asylsystem. Kommittén välkomnar därför kommissionens förslag att 2007 inleda en studie om legaliserings praxis och dess konsekvenser i medlemsstaterna bl.a. för de regionala och lokala myndigheterna i dessa länder.

7. ReK stöder kommissionens förslag att förstärka kapaciteten i det framtida nätverket för kustbevakningen om medlemsstaterna i en region står inför en kritisk situation, exempelvis massiv tillströmning av invandrare.

8. ReK välkomnar Europaparlamentets beslut om att öka Frontex budget avsevärt och dess godkännande av budgeten för enheterna för snabba ingripanden vid gränserna. Kommittén rekommenderar att enheterna för snabba ingripanden vid gränserna samordnas av medlemsstaterna och övriga berörda parter. Detta innebär kommunikationskanaler till de föreslagna regionala kommandocentralerna vid unionens södra yttre sjögränser (¹), och de regionala förvaltningar som påverkas mest av inflödet av migranter.

9. ReK stöder till fullo förslaget om att inrätta en grupp sakkunniga från medlemsstaternas förvaltningar som kan ställas till förfogande med kort varsel i andra medlemsstater vilkas kapacitet är särskilt svårt ansträngd, för att hjälpa till med den omedelbara initiala bedömningen av enskilda fall vid ankomsten – både av personer som söker internationellt skydd och av personer som kan komma att återsändas till sina ursprungs- eller transitländer – och en efterföljande effektiv hantering av enskilda fall. Häri ingår också en bedömning av invandrarnas och flyktingarnas hälsotillstånd och därmed sammanhängande epidemiologiska situation och att hantera den särskilda situationen för minderåriga utan medföljande vuxen och andra utsatta grupper.

(¹) KOM(2006) 733, punkt 23.

10. Kommittén rekommenderar att gruppen sakkunniga från medlemsstaternas förvaltningar i största möjliga utsträckning beaktar de lokala och regionala myndigheternas behov, och att den på begäran omfattar företrädare för regionala och lokala myndigheter från de berörda områdena eller nationella eller regionala sammanslutningar av lokala myndigheter. De regionala och lokala myndigheterna bör också ha möjlighet att begära att sådana sakkunniga inleder verksamhet inom regionen, eftersom tillströmning av olagliga invandrare får omedelbara konsekvenser för den kommun eller region dit de kommer oavsett vilken medlemsstat det rör sig om.

11. Kommittén instämmer i förslaget från rådet (rättsliga och inrikes frågor) om partnerskapsavtal om invandring och utveckling som ålägger partnerländerna att erkänna principerna om demokrati och rättsstat samt skydd av mänskliga rättigheter.

12. Regionkommittén rekommenderar att omedelbara åtgärder vidtas för att harmonisera lagstiftningen så att man sätter stopp för människosmuggling och för de kriminella organisationer som ägnar sig åt detta.

13. Regionkommittén ställer sig bakom kommissionens begäran till medlemsstaterna att öka satsningarna för att säkerställa snabbt genomförande av de åtgärder som man redan enats om, och att komplettera EU:s åtgärder med egna initiativ.

14. Kommittén betonar att de regionala och lokala myndigheterna måste betraktas som aktörer och engageras i alla dialoginitiativ, däribland med ursprungs- och transitländer, i synnerhet genom Regionkommittén.

15. ReK betonar vikten av konferenser som "Integrating cities: European policies, local practices" som anordnades 2006 för utbyte av goda metoder och förstärkt samarbete mellan regioner och ser fram emot att få delta aktivt nästa gång en sådan konferens anordnas. Kommittén rekommenderar EU att utnyttja potentialen i de regioner som utgör unionens sjögränser som plattform för att utveckla ömsesidigt gynnsamma relationer med tredje länder.

16. Regionkommittén understryker att lokala och regionala myndigheter har en viktig roll i att främja samarbete och partnersamverkan med vänorter, och påminner om att lokala och regionala myndigheter för med sig kunskaper och erfarenheter till det decentraliserade samarbetet på områdena hälsovård och utbildning, kommunala tjänster, regional ekonomisk utvecklingsplanering, tillsammans med institutionellt stöd till lokal förvaltning, sakkunskap på området lokal och regional demokrati och fungerande demokratiska institutioner. Detta bör systematiskt inkluderas i utformningen av EU:s invandringspolitik.

17. Kommittén uppmanar kommissionen att uppmuntra och bidra till fastställandet av praktiska lösningar för att stärka förvaltningen av unionens södra yttre sjögränser och förbättra kapaciteten hos gemenskapen, dess medlemsstater och dess lokala och regionala myndigheter att hantera kritiska situationer, exempelvis massiv tillströmning av illegala invandrare.

18. Regionkommittén understryker sitt enhälliga krav från februari 2007 (CdR 258/2006) ⁽²⁾ på att en byrå inrättas på Malta med särskilt ansvar för frågor som rör illegal invandring och asylsökande tredjelandsmedborgare.

19. Regionkommittén vill att särskild uppmärksamhet riktas mot de regioner som ligger i Medelhavs- och Atlantområdet, som är drabbade av ett särskilt stort inflöde av illegala invandrare och som saknar möjligheter att med tillbörlig mänsklig värdighet hantera det stora antalet invandrare som kommer. Detta kräver omedelbara och beslutsamma insatser på lokal, regional, nationell och europeisk nivå för att undvika ytterligare tragedier bland irreguljära invandrare, varav ett stort antal dör i försöket att nå EU:s stränder, och konsekvenser i fråga om säkerhet och sammanhållning i hela EU. Kommittén understryker därför att det behövs en politik på kort sikt för att snabbt och effektivt hantera de problem som skapas av inflöden av illegala invandrare, och anser att man snarast bör inrätta ett finansiellt instrument med speciell inriktning mot de regioner som har de högsta invandringsnivåerna och transitområden med stora inflöden av irreguljära invandrare.

20. Regionkommittén betonar att medlemsstaterna måste visa prov på solidaritet i praktiken genom att vidta konkreta åtgärder för att lätta pressen på de stater och regioner som ligger i frontlinjen för ständigt återkommande vågor av massiva migrantinflöden genom att tillåta att dessa migranter förflyttas till och vistas på deras territorium tills ett slutgiltigt beslut om deras ställning har fattats.

21. Samtidigt uppmanas de lokala och regionala aktörerna att i projektform använda befintliga fonder, t.ex. Fonden för de yttre gränserna, Europeiska återvändandefonden, Europeiska flyktingfonden och Europeiska integrationsfonden och betonar att dessa fonder bör göras tillgängliga redan nu. Regionkommittén noterar med oro att dessa fonder borde ha inlett sin verksamhet i januari 2007, utom återvändandefonden som blir tillgänglig tidigast 2008.

22. ReK uppmanar medlemsstaterna att mot bakgrund av subsidiaritetsprincipen samarbeta med de lokala och regionala myndigheterna när det gäller utarbetandet av invandringspolitik och utformningen av nationella integrations- och sysselsättningsplaner, inbegripet beslut om antalet utländska arbetstagare som skall tillåtas resa in i landet. Kommittén anser vidare att den lokala och regionala dimensionen måste beaktas i de analyser, den statistik och de rapporter som fungerar som bakgrund till EU:s invandringspolitik.

Förbindelserna med Afrika

23. Regionkommittén stöder tillvägagångssättet att öka dialogen och samarbetet med Afrika i migrationsfrågor och täcka in hela raden av migrationsfrågor, från legal och illegal migration till stärkt skydd för flyktingar och starkare band mellan migrationspolitiken och utvecklingspolitiken.

⁽²⁾ Yttrande från Regionkommittén om "Unionens framtida havspolitik", enhälligt antaget vid den 68:e plenarsessionen den 13–14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari 2007).

24. När det gäller länderna i Nordafrika påpekar ReK att man kommer att söka främja en utveckling samt uppmuntra bilaterala protokoll på regional nivå, inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och politiken för utvidgat grannskap mellan de yttersta randområdena och grannländerna söder om Sahara som även beaktar migrationsfrågor. Samtidigt måste arbetet inom ramen för Euromed fortsätta liksom strävan att ytterligare förbättra det bilaterala samarbetet med partnererna i Medelhavsområdet med deltagande av de lokala och regionala myndigheterna.

25. Kommittén påpekar att det inom det bilaterala samarbetet är av avgörande betydelse att man utnyttjar erfarenheterna i vissa regioner, däribland i de yttersta randområdena, som genom sin speciella geografiska belägenhet och sina dokumenterade erfarenheter ger EU en privilegierad utgångspunkt för samarbete med grannländerna.

26. ReK stöder EU:s samarbete med Afrika som definieras i unionens strategi för Afrika och som främst syftar till att uppnå de utvecklingsrelaterade millenniemålen för att främja hållbar utveckling, säkerhet och god förvaltning genom en fortgående dialog med AVS-länderna på grundval av den dagordning som fastställs i artikel 13 i Cotonouavtalet.

27. ReK noterar att följande föreskrivs i artikel 13 i Cotonouavtalet: "Om en medborgare i en AVS-stat olagligen uppehåller sig på ett territorium som tillhör någon av Europeiska unionens medlemsstater, skall AVS-staten, på begäran av den berörda medlemsstaten och utan ytterligare formaliteter godta att medborgaren återvänder, och återta denne. (...) AVS-staterna skall förse sina medborgare med de identitetshandlingar som krävs för detta".

28. ReK understryker att EU bör verka för att denna artikel tillämpas och väsentligt öka sina insatser för att tvinga ursprungslanderna att återta de invandrare som inte är berättigade till asyl men som ändå har valt att försöka ta sig in i EU illegalt.

29. Kommittén noterar förslaget att inrätta plattformar för migration och utveckling där man för samman länder i Afrika, EU:s medlemsstater och internationella organisationer i ett försök att förvalta migrationen på ett mer effektivt sätt i allas intresse. ReK anser att de lokala och regionala myndigheterna, framför allt de som är direkt berörda, måste få delta i dessa samarbetsplattformar och i dialogen med AVS-länderna också via sina nationella och regionala sammanslutningar, eftersom det skulle vara till gagn för alla berörda parter.

30. Regionkommittén stöder kommissionens initiativ att främja investeringar i arbetsintensiva sektorer i regioner i Afrika med hög utflyttning och att uppmana medlemsstaterna att bidra till detta. Man får dock inte glömma bort att det inte är möjligt att främja sådana investeringar om inte den privata företagssektorn deltar helt och fullt, och man måste därför utveckla instrument för detta ändamål.

31. ReK ställer sig bakom kommissionens förslag att upprätta migrationsprofiler för alla intresserade utvecklingsländer och

stödgrupper för migration bestående av experter från EU:s medlemsstater som skulle kunna ge nödvändig hjälp till de afrikanska stater som begär detta. Kommittén välkomnar också kommissionens initiativ som stimulerar till inrättandet av ett panafrikanskt nätverk av observatorier eller forskningsinstitut på migrationsområdet, men vill framhålla att de lokala och regionala myndigheterna måste förse med den nödvändiga sakkunskapen och att sakkunniga från regioner och städer kan tillföra ett mervärde till dessa grupper.

32. ReK framhåller att de lokala och regionala myndigheterna kan bidra till att samla in den information som ges under invandringsportalen, den europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet, Eures-nätverket och portalen för rörlighet för forskare, vilka som ovan nämns skulle förse afrikanska länder med information om de lagliga möjligheterna att arbeta i Europa, bland annat genom särskilda informationskampanjer, och underlätta hanteringen av säsongarbetare, student- och forskarutbyten och andra lagliga former av människors rörlighet.

Motverka illegal invandring och intensifiera integrationsåtgärderna

33. Regionkommittén stöder förslaget om att införa ny lagstiftning med påföljder för de arbetsgivare som anställer illegala invandrare och initiativ där Europol kommer att ägna sig åt att bekämpa medhjälp till olaglig invandring och människohandel.

34. ReK betonar också att man måste sträva efter att anta alla åtgärder som krävs för att stoppa människohandeln och de personer eller kriminella organisationer som ägnar sig åt den samt bekämpa den svarta ekonomin, som ger upphov till denna hantering.

35. Regionkommittén stöder kommissionens strävan att intensifiera integrationsåtgärderna. Instrument kommer att utvecklas som ger olika aktörer, även migranterna själva, möjlighet att bli mer delaktiga, och därigenom bidra till att främja en effektiv integrationsstrategi. ReK anser att regionala och lokala myndigheter måste betraktas som berörda aktörer och få medverka i alla sådana initiativ till dialog.

36. ReK noterar att instrumenten kommer att omfatta a) inrättande av en integrationsplattform för regelbundet meningsutbyte mellan berörda parter, b) befästande av de lokala myndigheternas roll samt c) skapande av en webbplats för integration, nya utgåvor av handboken om integrationsfrågor och den årliga rapporten om migration och integration.

Frontex

37. Regionkommittén rekommenderar en aktivering av artikel 7 i förordning (EG) nr 2007/2004 om inrättandet av Frontex, eftersom detta innebär en betydande solidaritetsinsats mellan medlemsstaterna genom att medlemsstaterna på frivillig väg förenar sina tekniska resurser under byråns ledning och att medlemsstater på begäran får förfoga över resurserna efter en behovs- och riskbedömning som genomförts av Frontex.

38. ReK konstaterar att Frontex måste ha tillgång till den information som samlas in av medlemsstaternas nätverk av sambandsmän för invandring för att kunna utföra både specifika och allmänna riskanalyser i syfte att förebygga och hantera kris-situationer.

39. Kommittén stöder kommissionens förslag om ändring av förordning (EG) nr 377/2004 om inrättande av ett nätverk av sambandsmän för invandring i avsikt att ge Frontex tillgång till information och låta Frontex delta i möten som anordnas inom ramen för nätverket. Denna information bör nämligen utgöra en nyttig resurs, varför tillgången till den är välkommen.

40. Regionkommittén framhåller att kommissionen måste se till att Frontex' gränsbevakning till havs, framför allt utanför Kanarieöarna och i det centrala Medelhavsområdet, fortlöpande äger rum under perioder med lugn sjö, särskilt från mitten av våren till början av hösten, för att förhindra ytterligare migrationsströmmar till EU:s medlemsstater.

41. Regionkommittén uppmanar kommissionen att med hjälp av stimulansåtgärder förmå länderna i Nordafrika att samarbeta för att förhindra människosmuggling vid Europas kuster vid Medelhavet. För att uppnå en långsiktig lösning är dock det bästa verktyget utvecklingsinsatser i ursprungsländerna.

Europeiska unionens östra och sydöstra grannregioner

42. ReK påpekar att det viktigaste målet i tillämpningen av den övergripande strategin på de östliga och sydöstliga regioner som gränsar till EU består i att upprätthålla en politisk samstämmighet och att se till att den kompletterar den dialog och de samsamarbetsinitiativ om migration och frågor som rör detta som redan pågår inom den övergripande ramen för EU:s politik för yttre förbindelser.

43. Regionkommittén håller med kommissionen om att dialogen med myndigheterna i kandidat- och partnerländerna bör kunna omfatta diskussioner om hur migrationens inverkan på utvecklingen kan bidra till att stärka stabiliteten och främja sysselsättningen i regionen, bland annat genom att främja strategier för att förhindra kompetensflykt, däribland t.ex. investeringar i utbildning och kapacitetsuppbyggande för att förbättra

arbetsvillkoren och för att öka sysselsättningsmöjligheterna.

44. Regionkommittén föreslår att kommittén ska ha ett tätare samarbete med Europarådets kommunalkongress när det gäller länder som är medlemmar i Europarådet för att förbättra partnerländernas kapacitet att behandla illegala migranter i enlighet med internationella standarder och med hänsyn till behoven hos offren för människohandel och andra utsatta personer.

45. ReK föreslår att lokala och regionala myndigheter och deras nationella sammanslutningar i högre grad ska involveras – i synnerhet i kandidatländerna men också i partnerländerna – när det gäller EU:s bidrag i form av utbildning och partnersamarbete av tjänstemän inom brottsbekämpningen, samarbete med Frontex, socialt skydd och utbildning av tjänstemän i arbetsmarknadsfrågor, återanpassning av offer för människohandel samt datainsamling och övervakning av migrationsströmmar.

46. ReK välkomnar förslaget att Frontex bör ges en mer framträdande roll bland annat vad gäller utvecklingen av samarbetet med Ryssland, Ukraina, Moldavien, Georgien, länder på Västra Balkan och i Asien. Kommittén understryker dock att denna byrå först bör stärka sina nuvarande åtaganden och riskanalyser, eftersom dessa inleddes sent på året och ställdes in under sommaren då tillströmningen av illegala migranter i EU:s södra regioner är extremt hög.

47. Regionkommittén stöder förslaget att fördjupa den omfattande dialogen med Ryssland om alla migrationsrelaterade frågor som t.ex. rör asyl, skyddet av internflyktingar i enlighet med internationella standarder, kampen mot olaglig migration och människohandel samt andra relevanta sociala aspekter av migrationen.

48. Regionkommittén vidhåller att de stater som har betvivlat att sådana gemensamma bevakningspatruller är effektiva bör vara mer villiga att anslå resurser till Frontex, inte bara i syfte att dela bördorna utan också i eget intresse eftersom den illegala migrationen är ett alleuropeiskt problem som inte bara berör de länder som gränsar till Medelhavet.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Invandrarkvinnor i Europeiska Unionen"

(2007/C 305/10)

REGIONKOMMITTÉNS REKOMMENDATIONER

- Att kvinnor och män integreras på ett optimalt sätt är också med tanke på deras roll inom barnuppfostran och därmed för andra och tredje generationens integration en avgörande faktor som även är en förutsättning för att andra och tredje generationen i familjer med utländskt ursprung verkligen ska integreras, eftersom kvinnor spelar en så viktig roll för samhällsutvecklingen.
- ReK framhåller att integration innebär att man ställer upp på och respekterar de grundläggande individuella skyldigheter och rättigheter som ingår i det europeiska rättsarvet.
- Kommittén vill framhålla att de offentliga tjänsterna har en viktig roll, i synnerhet på lokal och regional nivå, där de kan skapa nätverk med lokalsamhällena, invandrarkvinnors organisationer och frivilligorganisationer.
- Det är oroväckande att så många unga flickor med utländskt ursprung misslyckas i skolan och slutar i förtid, och att deras val av utbildning och yrke ibland också begränsas av den egna familjens krav, förutom av fördomar och ekonomiska svårigheter. Regionkommittén anser också att det är viktigt att man, om man vill skapa lika möjligheter för flickor (och pojkar) från invandrarfamiljer i utbildningssystemet, informerar föräldrarna om utbildningssystemet och därigenom gör det möjligt för dem att fatta välinformerade beslut om barnens och framför allt döttrarnas utbildning och samtidigt ta hänsyn till deras individuella potential och deras önskemål bortom könsstereotyperna. Vi anser dessutom att det är nödvändigt med insatser för att höja medvetenheten och delaktigheten hos alla berörda så att lika möjligheter blir ett faktum.

Föredragande: Sonia MASINI (IT-PSE) Provinsordförande i Reggio Emilia

Politiska rekommendationer

1. Kommittén välkomnar kommissionens begäran om förberedande yttrande, även mot bakgrund av Europeiska året för lika möjligheter och Europeiska året för interkulturell dialog som inträffar 2008.

2. ReK upprepar att det är nödvändigt med en enhetlig europeisk invandringspolitik som innefattar samordnade instrument för länderna och kommuner och regioner samt konsekventa insatser för laglig invandring. Syftet kan dels vara att främja integration av de invandrare som följer mottagarlandets lagar, dels att förstärka bekämpningen av olaglig invandring och oegentligheter.

3. Vi vill erinra om att kommissionen i sitt meddelande *En gemensam agenda för integration* erkänner att alla åtgärder bör ha ett genusperspektiv och särskilt bör uppmärksamma unga invandrare och barn.

4. Att kvinnor och män integreras på ett optimalt sätt är också med tanke på deras roll inom barnuppfostran och därmed för andra och tredje generationens integration en avgörande faktor som även är en förutsättning för att andra och tredje generationen i familjer med utländskt ursprung verkligen integreras, eftersom kvinnor spelar en så viktig roll för samhällsutvecklingen.

5. Kommittén vill erinra om att den i sitt yttrande om *Strategisk plan för laglig migration* lyft fram de lokala och regionala myndigheternas insatser i fråga om genusperspektivet, eftersom man måste beakta den diskriminering av kvinnor som är könsrelaterad, etniskt och geografiskt relaterad eller är diskriminerande av andra orsaker som anges i artikel 13 i EG-fördraget.

6. Kommittén erinrar om hur viktigt det är att garantera ett effektivt rättsligt skydd mot diskriminering, att undersöka framtida insatser som kan komplettera den nuvarande lagstiftningen, att införliva principerna om icke-diskriminering och lika möjligheter i EU-politiken, att främja innovation och välfungerande metoder, att öka de berörda aktörernas och mottagarlandets befolkning och förbättra samarbetet med dessa aktörer samt att ta itu med den diskriminering och sociala marginalisering som många etniska minoriteter är utsatta för.

7. Vi vill framhålla att integration är en tvåvägsprocess: Den omfattar såväl det mottagande samhället som invandrarkvinnorna själva, både som individer och som medlemmar av en nationell gemenskap. Åtgärder för ökad medvetenhet krävs för såväl invandrare som mottagarlandets befolkning.

8. ReK framhåller att integration innebär att man ställer upp på och respekterar de grundläggande individuella skyldigheter och rättigheter som ingår i det europeiska rättsarvet och som erkänns i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, medlemsstaternas gemensamma författningsstradi-

tioner, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

9. Kommittén konstaterar att det när det gäller invandrarkvinnor kan uppstå konflikter mellan olika typer av individuella rättigheter och rätten till kulturell och religiös identitet. Den sistnämnda rättigheten förtjänar att skyddas under förutsättning att det beteende som är ett uttryck för identiteten inte kränker legitima grundläggande rättigheter och att kvinnorna har valt det fritt och medvetet, och inte påtvingats beteendet av familjen, släkten eller någon annan grupp de tillhör.

10. Kommittén konstaterar att de regionala och lokala myndigheterna har stor erfarenhet av politik som riktar sig till invandrarkvinnor och rör mottagande, medling, tillgång till arbetsmarknaden och välfärd, liksom av kampen mot utnyttjande och våld. Denna erfarenhet kan komma väl till pass när man utarbetar nya europeiska strategier och program. Man måste involvera föreningar för invandrarkvinnor och andra företrädare för berörda invandrargrupper i en ständig dialog med de lokala och regionala myndigheterna, och dessa grupper måste finnas representerade inom förvaltningen för att man ska kunna utveckla lyckade strategier och program.

11. Därför uppmanar kommittén, precis som Europaparlamentet, medlemsstaterna och EU att stödja dessa ansträngningar både finansiellt och med personal samt genom utbyte av information och välfungerande metoder.

12. Kommittén är positiv till att ramprogrammet *Solidaritet och hantering av migrationsströmmar* har antagits, och till att det inrättas en fond för integration med åtgärder som ska vidtas med beaktande av genusdimensionen och optimal integration av kvinnor i alla åldrar, ungdomar och barn till invandrare.

13. Kommittén uttrycker återigen sin förhoppning från yttrandet om *Strategisk plan för laglig migration* om att fonden för integration ska förvaltas med beaktande av de lokala och regionala myndigheternas behov och att dessa myndigheter på ett aktivt och konstruktivt sätt ska delta i förhandlingarna om nationella program och verksamhetsplaner.

14. Vi vill framhålla de viktiga insatser som görs av invandrarkvinnors sammanslutningar och icke-statliga organisationer.

15. I syfte att främja kvinnors rättigheter är det viktigt att vidta åtgärder tillsammans med ursprungsländerna. Kommittén uppmanar därför kommissionen och medlemsländerna att stödja åtgärder som de regionala och lokala myndigheterna vidtar i samarbete med dessa länder och deras respektive regionala och lokala myndigheter för att fastställa lämpliga indikationer.

16. Regionkommittén vill peka på den stora vikten av ett könsmedvetet språkbruk.

Statistik

17. Det saknas exakta statistikuppgifter över invandringen i EU, särskilt när det gäller den illegala invandringen och alla former av oreglerade arbetsvillkor.

18. ReK tycker att det är viktigt att kön blir en parameter i de uppgifter som samlas in och att det utarbetas icke-bindande indikatorer för ojämlikhet mellan könen.

19. Kommittén vill framhålla den möjlighet till analys som uppgifter på regional och lokal nivå erbjuder, uppgifter som är oundgängliga för att man ska kunna föra en decentraliserad politik och garantera ett angreppssätt för migrationsfrågorna med högre kvalitet.

Tjänster inom den sociala sektorn och vården

20. ReK konstaterar att invandrarna ofta får sin första kontakt med den offentliga sektorn och det mottagande samhällets regler i samband med socialtjänster och vårdtjänster. Det är ytterst viktigt att den diskriminering som faktiskt förekommer åtgärdas, så att man får bukt med "vårdojämlikheten".

21. Det är nödvändigt att samtliga invandrare omfattas av den hälsokontroll och den förebyggande hälsovård som lämpliga vårdinstanser tillhandahåller. Det är även nödvändigt att utarbeta och finansiera lämpliga sociala och vårdrelaterade program som, med utgångspunkt i objektiva undersökningar av specifika hälsoproblem, kan användas för att bekämpa vanliga sjukdomar inom invandrarbefolkningen.

22. Det är enligt vår åsikt nödvändigt att öka de lämpliga insatserna för information, hälso- och sjukvårdsinformation och upplysning till personer med utländskt ursprung, och i synnerhet kvinnorna, och det är viktigt att utforma undersökningsmetoder som innebär större hänsyn till individuella behov och kulturella aspekter. Därför bör man använda sig av interkulturell medling och dialog både med privatpersoner, grupper och organisationer. Respekten för kulturell mångfald bör grunda sig på kvinnors grundläggande rätt till hälsa och självbestämmande, särskilt när det gäller hälsa och sexualitet.

23. Kommittén är därför positiv till målgruppsinriktade insatser rörande information, förebyggande verksamhet, stöd och upplysning, för att bekämpa alla former av diskriminerande och/eller förnedrande praxis eller traditioner, och lyfta fram effektiva instrument med hög kvalitet som inrättats i olika europeiska länder och på regional och lokal nivå. Det kan röra sig om förebyggande och främjande verksamhet som har formen av dialog och är tvärvetenskaplig och tvärkulturell (t.ex. interkulturell medling), kurser i samband med barnafödande, initiativ för att få invandrarkvinnor att delta i samhällslivet, former för tvärkulturella samråd etc.).

24. Kommittén vill framhålla att de offentliga tjänsterna har en viktig roll på detta område, i synnerhet på lokal och regional nivå (t.ex. familjerådgivning), där de kan skapa nätverk med lokalsamhällena, invandrarkvinnors organisationer, frivilligorganisationer och den tredje sektorn.

25. Det är viktigt att öka spridningen av välfungerande metoder inom den sociala sektorn och vårdsektorn, genom att man inrättar ett europeiskt register för framgångsrik politik och välfungerande metoder som tillämpas på detta område.

Utbildning, ungdomspolitik och kultur

26. När den framtida integrationspolitiken utformas måste man satsa på de unga generationerna, också med tanke på ungdomarnas viktiga roll som förmedlande länk mellan det samhälle där de växer upp och sina familjer.

27. Det är nödvändigt att vidta särskilda och lämpliga åtgärder för att invandrarna ska kunna integreras fullständigt i mottagarlandets utbildningssystem (i första hand språkundervisning), särskilt under den första tiden av deras vistelse.

28. Det är ytterst viktigt att utbildningsprogrammen utformas på ett sådant sätt att de återspeglar mångfalden.

29. Kommittén erinrar om sina synpunkter i yttrandet om *Strategisk plan för laglig migration* rörande den höga andelen ungdomar med utländskt ursprung som misslyckas i skolan i många EU-länder och rörande förslaget om finansiella instrument och särskild politik för att komma till rätta med dessa problem. Det är särskilt viktigt att verka för att ungdomar ska kunna förverkliga sina ambitioner och utveckla sin personliga potential. ReK vill också peka på att man bör ägna flickors skolprestationer och utbildningsmöjligheter särskild uppmärksamhet. Genom ett nära utbyte mellan lärare och föräldrar och genom omfattande information om utbildningssystemet bör man se till att flickornas individuella potential erkänns och främjas i enlighet med deras önskemål och behov.

30. ReK vill betona den speciella situationen för invandrarkvinnor i alla åldrar, men särskilt unga flickor med utländskt ursprung, som ibland är kluvna mellan den kulturella identitet som familjen förmedlar och lockande nya identiteter som erbjuds i det samhälle där de växer upp. Flickorna förtjänar särskild uppmärksamhet eftersom de kan utgöra en av de verkliga krafter som kan bära upp det nya Europa.

31. Det är oroväckande att så många unga flickor med utländskt ursprung misslyckas i skolan och slutar i förtid, och att deras val av utbildning och yrke ibland också begränsas av den egna familjens krav, förutom av fördomar och ekonomiska svårigheter. Regionkommittén anser också att det är viktigt att man, om man vill skapa lika möjligheter för flickor (och pojkar) från invandrarfamiljer i utbildningssystemet, informerar föräldrarna om utbildningssystemet och därigenom gör det möjligt för dem att fatta välinformerade beslut om barnens och framför allt döttrarnas utbildning och samtidigt ta hänsyn till deras individuella potential och deras önskemål bortom könsstereotyperna. Vi anser dessutom att det är nödvändigt med insatser för att höja medvetenheten och delaktigheten hos alla berörda så att lika möjligheter blir ett faktum.

32. Kommittén stöder det förslag som läggs fram i Europa-parlamentets resolution om kvinnlig invandring, om att främja unga invandrades deltagande i det integrerade handlingsprogrammet för livslångt lärande 2007-2013.

33. Ungdomspolitiken bör enligt vår åsikt inbegripa åtgärder som berör kulturskillnader och könsskillnader inom de unga invandrargrupperna, och man bör betrakta unga invandrare som en resurs för interkulturell kommunikation och främja särskilda forum för kulturmöten och utveckling av kvinnors föreningsliv.

34. ReK vill framhålla att kommunikation och framför allt massmedier har en avgörande roll för invandrarkvinnors integration, och kommittén efterlyser åtgärder som riktar sig till medierna, för att utveckla den potential som finns på det området, avhjälpa den informationsbrist som råder både bland invandrarna och i det mottagande samhället och motverka negativa stereotyper och fördomar.

35. Kommittén upprepar sitt intresse för samarbete med medierna (genom främjande av frivilliga uppförandekoder för journalister), något som vi tidigare framfört i yttrandet om meddelandet om *En gemensam agenda för integration*.

Ekonomisk integration

36. Det är nödvändigt att främja invandrarkvinnors tillgång till sysselsättning och yrkesutbildning, även genom positiv särbehandling som syftar till att bekämpa diskriminering och undanröja hindren för lika möjligheter.

37. Invandrarkvinnor har ofta tillfälliga jobb med låga kvalifikationer och låg lön, inom den svarta ekonomin eller olaglig verksamhet. Regionkommittén anmodar därför kommissionen att analysera denna fråga och utfärda rekommendationer om hur man bäst kommer till rätta med dessa problem.

38. Det är viktigt att vidta åtgärder för att erkänna de yrkeskunskaper och utbildningsbevis samt det kunnande som kvinnorna förvärvat i sina ursprungsländer.

39. Kommittén stöder kommissionens mål att utarbeta ett ramdirektiv om rättigheterna för de tredjelandsmedborgare som lagligen arbetar i en medlemsstat, och att i detta sammanhang behandla frågan om erkännande av utbildningsbevis och yrkeskvalifikationer.

40. Särskilt i vissa medlemsstater arbetar invandrarkvinnor i stor utsträckning med vård och hushållstjänster, vilket medför en förändring av den europeiska välfärden. Kommittén uppmanar kommissionen att undersöka detta fenomen och överväga om det behövs särskilda instrument för att hantera det.

41. Kommittén framhåller med kraft att kvinnors oberoende och företagande bör stödjas även på det ekonomiska området, både i ursprungsländerna och mottagarländerna. Detta bör ske genom särskilda åtgärder, t.ex. mikrokrediter.

42. Kommittén ser positivt på att den andra utgåvan av *handboken om integration* ägnar stort utrymme åt invandrades företagande. ReK anser att denna typ av åtgärder utgör ett viktigt bidrag till kvinnors verkliga oberoende, och uppmanar kommissionen att stödja sådana initiativ, exempelvis yrkesutbildning och språkundervisning i ursprungsländerna.

43. Kommittén vill lyfta fram de särskilda problemen för förvärvsarbetande invandrarkvinnor med barn samt behovet av åtgärder som gör det lättare att förena yrkesliv och familjeliv. Kommittén understryker att betydelsefulla initiativ redan har genomförts på regional och lokal nivå, även i samarbete med kvinnoorganisationer eller frivilligorganisationer, och vi uppmanar kommissionen att stödja dessa initiativ.

44. Man kan konstatera att kvinnor i många fall har svårt att utöva sina rättigheter på grund av stora problem som sammanhänger med transport och rörlighet och även med de kulturella villkoren i den grupp de tillhör. Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja insatser som syftar till oberoende i transporthänseende (t.ex. körlektioner).

45. ReK påpekar att svartarbete bidrar till att kvinnor utnyttjas, och kommittén stöder insatser för att bekämpa dessa arbetsformer.

46. Det är nödvändigt att vidta lämpliga åtgärder för att bekämpa olaglig anställning, samtidigt som de människor som befinner sig i denna situation får en rättvis behandling. Kommittén har tagit del av kommissionens färskas förslag till direktiv om enhetliga påföljder för arbetsgivare som anställer invandrare som vistas i ett land illegalt eller arbetsgivare som på ett illegalt sätt anställer invandrare som vistas i ett land legalt.

47. I linje med yttrandet om *Strategisk plan för laglig migration* uppmanar kommittén återigen kommissionen och medlemsstaterna att anta åtgärder för att underlätta invandrades penningöverföringar och uppmuntra till att sådana pengar används för produktiva investeringar i ursprungsländerna.

Skydd mot tvång och rätt till deltagande

48. Vissa invandrarkvinnor kan vara särskilt utsatta för olika former av utnyttjande, kränkningar av grundläggande rättigheter samt fysiskt och psykiskt tvång. Kommittén håller med Europaparlamentet om att detta fenomen inte under några omständigheter kan ursäktas eller accepteras på kulturella eller religiösa grunder.

49. ReK instämmer därför i Europaparlamentets uppmaning till medlemsstaterna om att omedelbart ta itu med och effektivt bekämpa alla former av våld mot kvinnor, i enlighet med de nationella lagstiftningarna samt internationella bestämmelser och EU:s bestämmelser. Kommittén anser att det måste lämnas omfattande information om dessa föreskrifter och bestämmelser så att invandrarna också blir medvetna om dem.

50. Kommittén uppmanar kommissionen att stödja dessa åtgärder och de regionala och lokala myndigheternas ansträngningar.

51. Kommittén konstaterar att våld i hemmet är ett mycket vanligt fenomen och uppmanar kommissionen att utarbeta effektiva åtgärder för att förebygga och motverka detta våld. Åtgärder för att förhindra detta fenomen måste omedelbart utarbetas så att de kan införas i EU:s lagstiftning. Hedersbrott är en särskild form av våld inom familjen som kräver särskild uppmärksamhet.

52. ReK framhåller att äktenskap (eller samboförhållanden) mellan personer med olika nationalitet är en medborgerlig rättighet och kan ge erfarenheter i form av positiv integration av olika kulturer, synsätt, religioner och lagar. Samtidigt understryker kommittén att kvinnors och deras minderåriga barns rättigheter bör garanteras oavsett om det finns ömsesidiga lagstiftningsarrangemang.

53. Familjeåterförening förekommer allt oftare, bidrar till att förbättra integrationen och är avgörande för att värna rätten till ett familjeliv. Kommittén håller med Europaparlamentet om att

direktiv 2003/86/EG ännu inte har tillämpats i tillräckligt hög grad i alla medlemsstater.

54. ReK påpekar att familjeåterförening bör ske med respekt för alla familjemedlemmars individuella rättigheter och garantera kvinnors fria val.

55. ReK fördömer tvångsäktenskap och praxis som strider mot europeisk lag (t.ex. kvinnlig omskärelse och månggifte). ReK anmodar därför medlemsstaterna att omedelbart vidta lämpliga åtgärder för att se till att lagar som förbjuder sådan praxis tillämpas helt och hållet.

56. Kommittén upprepar, i linje med sitt yttrande om kampen mot den olagliga invandringen, sin rekommendation om att prioritera antagandet av åtgärder för att få slut på människohandeln, vars offer i stor utsträckning är kvinnor och sätta stopp för de organisationer som bedriver människohandel liksom alla former av slaveri, även när barn och tonåringar är utsatta, med hjälp av lämpliga bestämmelser och särskilda handlingsprogram. Det är viktigt att erkänna att det kan handla om specialfall även när vissa offer är illegala invandrare. Utvisning kan under vissa omständigheter leda till extremt våld eller till döden om vissa personer tvingas återvända till sitt ursprungsland.

57. Kommittén stöder den uppmaning som Europaparlamentet i resolutionen om kvinnlig invandring riktar till medlemsstaterna, om att särskilt uppmärksamma invandrarkvinnors deltagande i samhällslivet och politiken, i enlighet med nationell lagstiftning.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Lika möjligheter och idrott"

(2007/C 305/11)

REGIONKOMMITTÉNS REKOMMENDATIONER

- Idrott kan utnyttjas till att ta itu med diskriminering och bristande jämlikhet i idrottsvärlden och i samhället i stort. Idrotten kan även främja sociala värden, t.ex. samarbete, tolerans och solidaritet.
- Lokala och regionala förvaltningar bör planera för, utveckla och främja lika möjligheter för alla i idrottsutbudet och kringtjänster.
- Vissa samhällsgrupper tenderar att delta mindre i idrott, har låg representation i beslutsfattandet och utesluts från vissa idrottsanläggningar. I många länder återspeglar idrottsförvaltningarna inte mångfalden i de grupper de betjänar.
- Kommuner och regioner bör uppmuntra deltagare och åskådare från alla samhällsgrupper att medverka i idrottsevenemang och skydda dem från övergrepp och mobbning. De bör hålla idrottsanläggningar som de äger, driver, finansierar eller ger tillstånd till, öppna för idrottsaktiviteter tillgängliga för alla samt uppmuntra enskilda personer från alla samhällsgrupper att engagera sig på alla nivåer av idrottsförvaltning, ledning och träning. Denna verksamhet bör bli en indikator på vad kommunerna och regionerna uträttat på detta område.
- Lokala och regionala myndigheter bör lära sig av andra organs erfarenheter över hela Europa och i världen och att främja god praxis på lokal och regional nivå.
- EU bör sätta upp riktmärken för kommuner och regioner när det gäller att främja lika möjligheter inom idrotten och idrottsutbudet. I detta sammanhang har ReK inrättat en "Stadga för lika möjligheter inom idrotten".

Föredragande: Peter MOORE, fullmäktigeledamot i Sheffield City Council (UK/ALDE)

"Idrott kan föra människor samman på ett helt unikt sätt. Idrott kan skapa hopp där hopplöshet tidigare rådde. Den river murar mellan raser. Den skrattar diskriminering rätt upp i ansiktet. Idrott talar till människor på ett språk de förstår".

Nelson Mandela

"Idrottens undangömda sida är de tusentals entusiaster som i klubbarna inom fotbollen, rodden, friidrotten och bergsklättringen finner en plats för möten och utbyten, men framför allt en arena för träning inför samhällslivet. I detta mikrokosmos lär sig människor att ta ansvar, att följa regler, att acceptera varandra, att söka samförstånd och att verka i demokrati. Ur denna synvinkel är idrotten en ypperlig skolning i demokrati".

Daniel Tarschys

Generalsekreterare i Europarådet

Politiska rekommendationer

Allmänna kommentarer

1. ReK anser att idrott – precis som andra sociala områden – både kan förena och splittra samhället.
2. ReK konstaterar att diskriminering förekommer och att alla inte har samma möjligheter inom idrotten, men att den kan användas för att ta itu med dessa frågor i idrottsvärlden och i samhället i stort. Idrotten kan även främja sociala värden, t.ex. gruppanda, rättvis konkurrens, samarbete, tolerans och solidaritet.
3. Lika möjligheter för alla samhällsgrupper inom och genom idrotten kan bäst uppnås genom gemensamma och kompletterande insatser från alla förvaltningsområden – kommuner och regioner spelar en mycket viktig roll i detta sammanhang.
4. ReK välkomnar att 2007 utsetts till Europeiska året för lika möjligheter för alla. ReK beklagar att kommittén och vissa medlemsstater inte har deltagit i så hög grad som hade varit möjligt, samtidigt som den betraktar detta yttrande som ett bidrag till det europeiska året.
5. ReK erinrar om uttalandet från Europeiska rådets möte i Nice 2000, där EU uppmanades att beakta idrottens särskilda kännetecken och dess sociala, fostrande och kulturella funktion. ReK påminner om att idrottens sociala betydelse är ämnet för förklaring nr 29 som fogats till Amsterdamfördraget. ReK välkomnar kommissionens vitbok om idrott som offentliggjordes den 11 juli 2007, och uppmanar kommissionen att ta upp frågan om lika möjligheter inom idrotten som behandlas i denna.
6. ReK stöder Europarådets definition av idrott som "varje organiserat eller icke-organiserat utövande av fysisk aktivitet som syftar till förbättring av den fysiska och psykiska konditionen, utveckling av sociala relationer eller uppnående av tävlingsresultat på alla nivåer".
7. ReK anser att strävan efter lika möjligheter inte bara handlar om att ta itu med orättmätig diskriminering där sådan förekommer, utan också om att verka föregripande genom att förändra uppfattningar och attityder i syfte att råda bot på okunighet och fördomar, göra det bästa av samhällets talanger och låta alla få möjlighet att utnyttja sin egen potential.
8. ReK medger att diskriminering förekommer i många former: direkt och indirekt, institutionaliserad och individuell, öppen och subtil. Den bidrar även till minskad (eller ökad) tillgänglighet och minskade (eller ökade) möjligheter och livschanser för samhällsgrupper i det sociala, politiska och ekonomiska livet.
9. ReK konstaterar att vissa samhällsgrupper av olika anledningar tenderar att delta mindre i idrott, har låg representation på beslutsfattande nivå och av olika anledningar utestängs från vissa idrottsanläggningar. ReK noterar att vissa av dessa grupper följaktligen oproportionerligt ofta drabbas av sjukdomar som t.ex. hör samman med en fysiskt inaktiv livsstil.

10. ReK medger att idrottsförvaltningarna i många länder inte återspeglar mångfalden i de grupper de betjänar. De lokala och regionala myndigheterna bör ta itu med detta problem, och man bör bland annat erbjuda administratörerna lämplig utbildning för att se till att diskriminering – antingen den är medveten eller inte – kartläggs och åtgärdas.

11. ReK erinrar om det arbete som utförs vid Europeiska centrumet för övervakning av rasism och främlingsfientlighet (EUMC), inom Fotboll mot rasism i Europa (FARE) och UEFA när det gäller att bekämpa rasism inom fotbollen. ReK välkomnar inrättandet av Europeiska byrån för grundläggande rättigheter, vilket skapar möjligheter att utvidga deras arbete. ReK uppmanar byrån att inkludera lika möjligheter och idrott i sina ansvarsområden och att årligen rapportera till ReK i denna fråga.

12. ReK uppmanar dem som organiserar större internationella idrottsevenemang att a) ta upp frågan om lika möjligheter inom sin idrott, b) anordna seminarier som löper parallellt med evenemanget i syfte att diskutera jämlikhetsfrågor som är relevanta för idrotten och att ta med den lokala och regionala aspekten.

Ålder

13. ReK konstaterar att idrottspolitikerna av förklarliga skäl i stor utsträckning fokuserar på de unga och att deltagandet i olika idrotter sjunker betydligt när människor blir äldre, trots att idrottsdeltagande skulle kunna öka livslängden och förbättra livskvaliteten på äldre dagar.

14. ReK anser att idrott för äldre människor erbjuder en möjlighet till livslångt lärande, både genom att de som deltagare utvecklar färdigheter och kompetens, men även i vidare betydelse genom ett livslångt engagemang med meriter inom träning, ledarskap och administration.

15. ReK uppmanar kommuner och regioner att föra en balanserad idrottspolitik och erbjuda ett balanserat utbud av idrottsaktiviteter för alla åldersgrupper, samt att fästa lika stor vikt vid mindre ansträngande idrotter där man inte tävlar mot varandra, eftersom de är lättare att utöva för äldre.

Funktionshinder

16. ReK medger att funktionshindrades idrottsdeltagande är lägre än andra gruppers. Man måste vidta åtgärder för att se till att funktionshindrade, både unga och gamla och av båda könen, till fullo kan utöva sin rätt att delta i alla former av idrott.

17. ReK uppmanar kommuner och regioner att ta hänsyn till funktionshindrades situation i idrottspolitikerna, och att fästa lika stor vikt vid mindre ansträngande idrotter där man inte tävlar mot varandra, eftersom de är lättare att utöva för funktionshindrade. ReK efterlyser att man särskilt skall beakta möjligheterna att erbjuda idrottsaktiviteter och anläggningar anpassade för äldre och lämplig rådgivning anpassad till deras fysiska och mentala hälsa.

18. ReK uppmanar kommuner och regioner att övervaka rekryteringen av funktionshindrade till idrottsförvaltningar eller som tränare.

Kön

19. ReK medger att idrottsdeltagandet i vissa medlemsstater är högre bland män än bland kvinnor, även om det finns tecken på att denna klyfta håller på att minska.

20. ReK uppmanar de lokala och regionala förvaltningarna att, i första hand genom sin utbildningspolitik, undvika könsstereotyper som uppstår genom att man styr flickor och pojkar mot vissa idrotter och bort från andra. Regionkommittén anser att det är viktigt att pojkar och flickor ges lika möjligheter att ägna sig åt de idrottsgrenar de är intresserade av. De lokala och regionala myndigheterna borde integrera ett köns- och jämställdhetsperspektiv (s.k. gender budgeting) när de upprättar budgetförslag för idrottsanläggningar och planerar idrottsutbudet.

21. ReK uppmanar kommuner och regioner att övervaka att det råder en jämn könsfördelning vid rekrytering av personal till idrottsförvaltningar och som tränare.

22. ReK uppmanar de lokala och regionala förvaltningarna att särskilt beakta möjligheterna att erbjuda idrötsaktiviteter och anläggningar anpassade för gravida kvinnor och unga mödrar och att tillhandahålla lämplig rådgivning anpassad till deras situation, barnpassningstjänster vid idrottsanläggningar och i samband med tävlingar, samt säkra, bekväma och billiga allmänna kommunikationsmedel för att ta sig till och från idrottsanläggningar och tävlingar.

Ras

23. ReK medger att idrotter som till exempel basket, baseboll, löpning, tennis och volleyboll alla kräver samma "bioenergetik". Mycket tyder dock på att det är sociala och kulturella förhållanden snarare än fysiska orsaker som är avgörande för den enskilde individens val av idrott.

24. Regionkommittén betonar vikten av att alla befolkningsgrupper utan diskriminering har tillgång till alla former av idrottsverksamhet.

25. ReK välkomnar Europaparlamentets resolution av den 14 mars 2006 om fotboll och rasism, där alla aktörer uppmanas att göra mer för att bekämpa rasismen inom denna sport.

26. ReK anser att den relativt stora rasvariationen i elitsporterna, framför allt fotbollen, inte förekommer inom andra idrotter. Att vissa enskilda icke-vita personer har tagit sig upp till högsta nivån inom vissa idrotter kan ge intryck av att rasismen har utplånats. I praktiken är det dock tämligen få personer som genom proffsidrott tar sig ur ett socialt underläge. Rasism kan också uppträda när icke-vita spelare tilldelas stereotypiska roller.

27. Regionkommittén anser att det är viktigt att bekämpa eventuella rasfördomar som kan finnas hos instruktörer och tränare och som kan medverka till att vissa etniska minoriteter kanaliseras in i eller bort från specifika idrottsgrenar.

28. ReK uppmanar lokala och regionala förvaltningar att övervaka att det råder en jämn fördelning mellan ras och etnicitet vid rekrytering av personal till idrottsförvaltningar och som tränare.

Religion eller övertygelse

29. ReK medger att alla religioner och trossamfund har särskilda vanor (till exempel att män och kvinnor badar var för sig) och särskild praxis (till exempel ritualer, tidpunkter och frekvens för bön) som kan leda till att människor oavsiktligt utesluts från idrotten. Följaktligen kan ett förbud mot bärande av den islamska huvudduken (*hijab*) leda till att muslimska kvinnor inte till fullo kan delta i fotboll. ReK anser att uteslutande av vissa grupper också kan uppstå på grund av islamofobi, antisemitism och andra fobier eller former av hat, och uppmanar EU att hantera denna form av diskriminering på samma sätt som rasism och främlingsfientlighet. EU bör i det sammanhanget stimulera och uppmuntra till ökad lek- och spontanidrott som en arena för allas lika möjligheter, gentemot såväl stater, regioner och kommuner som tillhandahåller infrastruktur som befolkningen och idrottens organisationer som utövare.

30. ReK uppmanar lokala och regionala förvaltningar att främja dialogen mellan dessa grupper och idrottsarrangörer för att få en gemensam syn på frågorna och för att undersöka vilka vägar som finns för att foga in särskild praxis och särskilda vanor på ett tolerant och konstruktivt sätt, samtidigt som kommittén inser att en praktisk lösning i vissa fall kanske inte är möjlig.

Sexuell läggning

31. ReK anser att behandlingen av homosexuella inom idrotten är särskilt oroande. De ställs ofta inför ett obönhörligt val mellan att antingen dölja sin sexuella läggning eller att skapa idrottsklubbar och evenemang som riktar sig endast till homosexuella. ReK konstaterar att även om en betydande andel av EU:s befolkning är homosexuell så finns det i dag inte en enda professionell fotbollsspelare som är öppet homosexuell. Att skyla över och segregera kan inte vara en långsiktig lösning: målet måste vara att se till att alla män och kvinnor är välkomna i alla idrottsklubbar, oavsett sexuell läggning.

32. ReK uppmanar kommuner och regioner att samarbeta med lokala och regionala homosexuella, bisexuella och transsexuella grupper för att finna vägar att lösa dessa problem.

33. ReK välkomnar fempunktsguiden från FARE som kom 2006 och syftar till att bekämpa homofobi inom fotbollen.

Lika möjligheter inom idrotten och idrottsutbudet

34. ReK uppmanar kommuner och regioner att ta itu med och undanröja diskriminering inom idrotten och idrottsutbudet.

35. ReK anser att man bör forska mer om minoriteters situation inom idrotten. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid alla former av diskriminering eftersom den kan variera från land till land, region till region och även från idrott till idrott.

36. ReK uppmanar de EU-täckande idrottsorganisationerna, i synnerhet UEFA, att utdöma meningsfulla och effektiva sanktioner i fall av rasrelaterad eller annan diskriminering vid evenemang som ligger inom deras ansvarsområde. Kommittén uppmanar särskilt UEFA att korrigera sin ståndpunkt och rapportera till ReK efter EM i fotboll 2008.

37. ReK uppmanar kommuner och regioner att uppmuntra och välkomna deltagare och åskådare från alla samhällsgrupper till idrottsevenemang, vare sig de är organiserade av ett lokalt eller regionalt organ eller inte, och att skydda dem från övergrepp och mobbning.

38. ReK uppmanar de lokala och regionala förvaltningarna att utan diskriminering hålla idrottsanläggningar som de äger, driver, finansierar direkt eller indirekt, eller ger tillstånd till, öppna för idrottsaktiviteter tillgängliga för alla.

39. ReK uppmanar lokala och regionala förvaltningar att uppmuntra enskilda personer från alla samhällsgrupper att engagera sig på alla nivåer av idrottsförvaltning, ledning och träning.

Främja lika möjligheter genom idrott

40. ReK uppmanar kommuner och regioner att använda idrott för att främja tolerans och förståelse inom ramen för social integration och kampen mot diskriminering.

41. ReK uppmanar kommuner och regioner att på ett mer aktivt sätt engagera sig i utbudet av idrott.

42. ReK uppmanar skolförvaltningarna att inte bara uppmåna barn att utöva idrotter, utan att även beakta de sociala och kulturella dimensionerna av idrotten i all dess mångfald.

43. ReK uppmanar till att man inom de europeiska nätverken för idrottsorganisatörer, tränare och administratörer skall verka för att all personal beaktar och främjar principen om lika möjligheter i sitt arbete.

44. ReK uppmanar lokal- och regionalförvaltningar, organisationer och sammanslutningar att anordna utbildning för personalen och tränarna i kulturell mångfald, icke-diskriminering och tolerans.

Lokala och regionala förvaltningar

45. ReK anser att det är en av de lokala och regionala förvaltningarnas huvuduppgifter att tillhandahålla idrotts-, fritids- och kulturtjänster. Dessa tjänster måste erkännas som huvudverktyg när det gäller att främja social integration och bekämpa diskriminering.

46. ReK anser att lokala och regionala förvaltningar bör planera för, utveckla och främja lika möjligheter för alla i idrottsutbudet och kringtjänster, bland annat genom integrering av ett köns- och jämställdhetsperspektiv (s.k. gender budgeting).

47. ReK anser att idrottsutbudet och lika möjligheter inom och genom detta utbud bör bli en indikator på vad kommunerna och regionerna uträttar på detta område.

48. ReK uppmanar lokala och regionala förvaltningar att erkänna och ta upp institutionaliserad diskriminering som kommer till uttryck i att människor på grund av ålder, funktionshinder, kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, eller sexuell läggning inte erbjuds lämplig service, vilket kan framgå av eller spåras i tillvägagångssätt, attityder eller uppträdande som leder till diskriminering genom oavsiktliga fördomar, okunskap, tanklöshet och stereotyper som skapar nackdelar för dessa samhällsgrupper.

49. ReK uppmanar kommunerna och regionerna att koncentrera sina insatser på tre huvudområden:

(i) Åtaganden, policy och planering: Visa att man åtar sig att främja jämställdhet genom idrotten genom att ta fram en skriftlig policy och utarbeta handfasta insatsplaner samt att regelbundet kontrollera och se över dem.

(ii) Deltagande och bild utåt: Göra allt som behövs för att öka mångfalden bland deltagarna och de anställda inom idrotts- och fritidstjänster, inklusive åtgärder för att skapa en positiv bild där det finns en plats för alla.

(iii) Administration och ledning: Inrätta förfaranden för att ta itu med diskriminering och brist på jämlikhet. De lokala och regionala förvaltningarna bör sträva efter att öka mångfalden i styrning, administration och ledning inom idrotten.

50. ReK uppmanar de lokala och regionala förvaltningarna att samarbeta med det civila samhället, partnerskapsorganisationer, idrottsorganisationer, lokala idrottsklubbar och icke-statliga organisationer för att uppnå gemensamma mål på detta område och utöva ett politiskt ledarskap.

51. ReK rekommenderar att de lokala och regionala förvaltningarna tar fram en mediestrategi för att informera vissa målgrupper om idrottsutbudet i syfte att öka deras deltagande och göra deras insatser och prestationer kända. Lokala och regionala förvaltningar bör arbeta för att eliminera stereotyper, diskriminering och rasism i idrottsrapporteringen, inklusive i publikationer som framställs eller finansieras av dem, till exempel genom att rapportera om damfotboll som norm och inte som en nymodighet.

52. ReK uppmanar kommuner och regioner att utbyta erfarenheter och lära sig av andra organs erfarenheter över hela Europa och i världen och att främja god praxis på lokal och regional nivå. ReK uppmanar EU-institutionerna att underlätta detta utbyte av bästa metoder. I synnerhet bör ReK och de europeiska sammanslutningarna för lokalt självstyre (CEMR (Europeiska kommuners och regioners råd), AER (Europeiska regionförsamlingen), Eurocities m.fl.) överväga hur man skall underlätta skapande av nätverk för städer, lokala förvaltningar och regioner som har särskild erfarenhet av dessa aktiviteter.

53. ReK uppmanar EU att sätta upp ett riktmärke för kommuner och regioner när det gäller att främja lika möjligheter inom idrotten och idrottsutbudet. I detta sammanhang bör även en ReK-stadga för lika möjligheter inom idrotten inrättas.

ReK-stadga för lika möjligheter inom idrotten

"Undertecknarna förbinder sig att använda sitt inflytande för att skapa en idrottsvärld där alla människor kan delta utan att diskrimineras på något vis. Undertecknarna åtar sig att

- ta itu med och undanröja diskriminering inom idrotten,*
- uppmuntra personer från alla samhällsgrupper att engagera sig i idrott,*
- välkomna personal och åskådare från alla samhällsgrupper och skydda all personal och alla åskådare från diskriminerande övergrepp och mobbning,*

— uppmuntra skickliga och talangfulla personer från alla samhällsgrupper att engagera sig på alla nivåer av idrottsförvaltning, ledning och träning,

— ta fram bästa möjliga strategier och praxis för lika möjligheter, som regelbundet ses över och uppdateras,

— hylla mångfald inom idrotten".

54. ReK uppmanar kommunerna och regionerna att underteckna denna stadga och att revidera sitt nuvarande handlingsätt med hänsyn tagen till ovanstående.

55. ReK åtar sig att inrätta ett årligt ReK-pris för de kommuner och regioner som på bästa sätt genomför stadgan.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE
